

การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

ศิริพร เปาะทองคำ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ปีการศึกษา 2555

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

**A STUDY OF FOURTH GRADE STUDENTS' MAIN IDEA
READING ABILITY AND ATTITUDE TOWARDS THAI
LANGUAGE SUBJECT BY USING COOPERATIVE LEARNING
WITH MIND MAPPING**

SIRIPORN PHOTONGKAM

**Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master
of Education Degree in Curriculum and Instructional Development
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University
Academic year 2012**

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

ผู้วิจัย นางศิริพร เปาะทองคำ

สาขาวิชา การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.อารี สาริปา)

.....กรรมการ
(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิณห์พร สติชัยภักติกุล)

.....กรรมการ
(ดร.อารี สาริปา)

.....กรรมการ
(ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภวรรณ เล็กวิไล)

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

(นายสมพงศ์ เหมือนเพชร)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วันที่ 4 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556

บทคัดย่อ

หลักข้อวิทยานิพนธ์	ความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด
ผู้วิจัย	นางศิริพร เปาะทองคำ
สาขาวิชา	การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	ดร.อารี สารีปา
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65 3) เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทางพูน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าที (t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับมากที่สุด

ABSTRACT

The Title	A Study of Fourth Grade Students' Main Idea Reading Ability and Attitude towards Thai Language Subject by Using Cooperative Learning with Mind Mapping
The Author	Mrs.Siriporn Photongkam
Program	Curriculum and Instructional Development
Thesis Chairman	Dr.Aree Saripa
Thesis Advisor	Dr.Nopparat Chairueang

This study was an experimental research. It aimed to study the main idea reading ability and attitude towards Thai language subject among fourth graders by using cooperative learning with Mind Mapping. The research objectives were 1) to compare fourth grade students' main idea reading ability after using Mind Mapping with their prior ability. 2) to compare fourth grade students' main idea reading ability after using Mind Mapping with the average score criterion of 65%. and 3) to compare fourth grade students' attitude towards Thai language subject. The study sample was a group of thirty-two fourth grade students from Wattangpun School, Nakhonsrithammarat Educational Service Area Office 1, in the second semester of the 2012 academic year by using the cluster random sampling technique. The research instruments were: 1) Fourth Thai language lesson plans about twenty hours. 2) A main idea reading ability test consists of thirty multiple choice questions. and 3) A five-scale rating questionnaire with fifty items regarding students' attitude towards Thai language subject. The collected data were analyzed by using arithmetic means, standard deviation.

The results of the study were:

1. The fourth grade students' main idea reading ability was higher prior to learning through Mind Mapping at 0.01 level of statistical significance.
2. The fourth grade students' main idea reading ability was higher than the average score criterion of 65% at 0.05 level of statistical significance.
3. The fourth grade students' attitude towards Thai language subject was very satisfactory

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความกรุณาช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ดร.อารี สารีปา ประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะจึงทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่ายิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิณหพร สถิตย์ภักติกุล ประธานกรรมการ สอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยทำให้วิทยานิพนธ์มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือ ช่วยเหลือ แนะนำ ในการแก้ไขเครื่องมือที่ใช้งานทำให้เครื่องมือมีความถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนวัดสระเพลง โรงเรียนราษฎร์บำรุง โรงเรียนวัดคอนครอ โรงเรียนวัดสระไคร และโรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พร้อมทั้งคณะครู และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ของโรงเรียน ดังกล่าวที่กรุณาให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอน รุ่นที่ 1 และรุ่นที่ 2 ที่ให้ความช่วยเหลือและสมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัยที่คอยให้ กำลังใจด้วยดีเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ศิริพร เปาะทองคำ

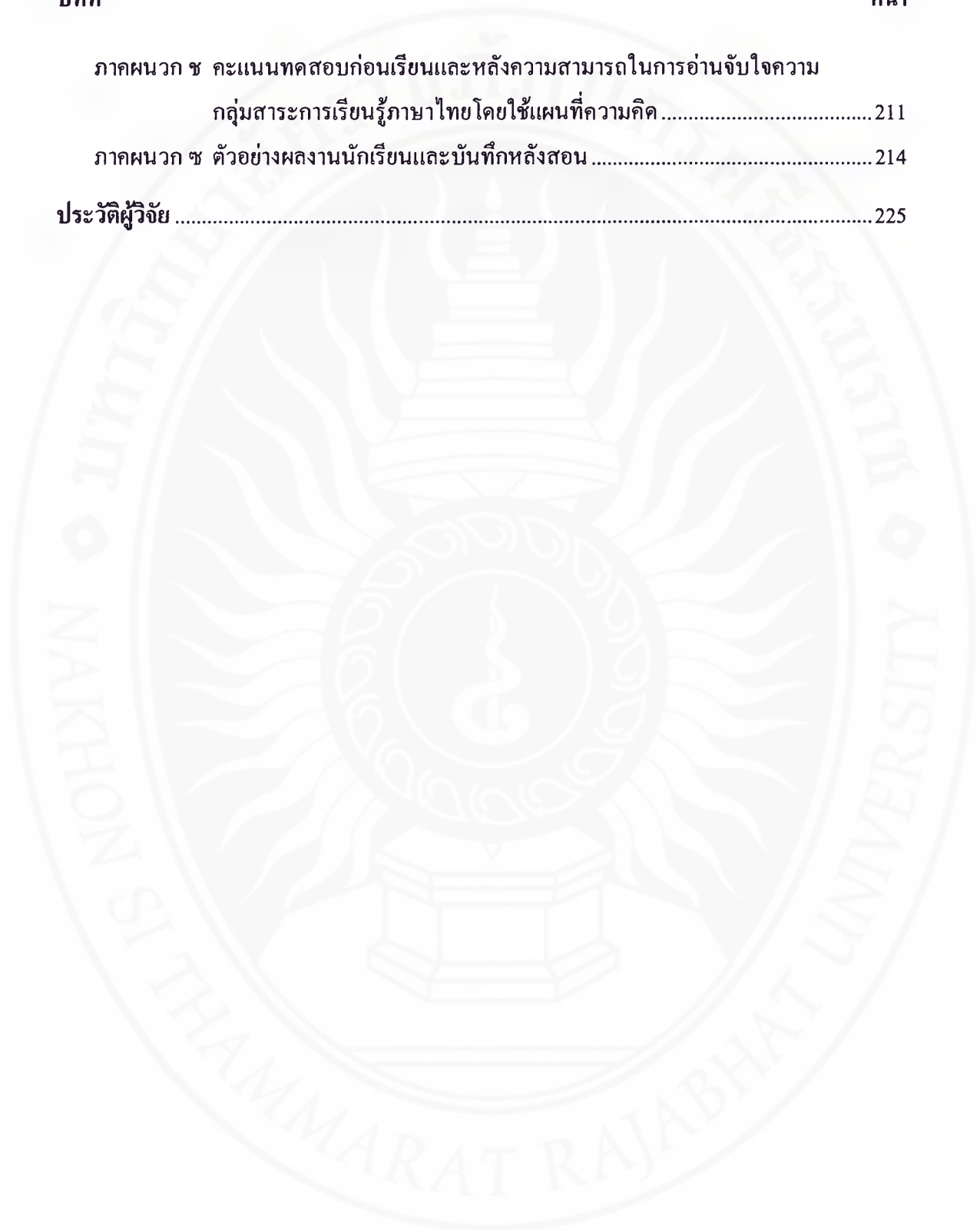
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
ประโยชน์ของการวิจัย	10
2 เอกสารและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	11
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	12
การอ่าน	19
การอ่านจับใจความ	24
การอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด	33
การสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด	44
แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	60

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย64
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง64
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....64
	วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ65
	แบบแผนการทดลอง75
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....76
	การวิเคราะห์ข้อมูล79
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล80
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....84
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล84
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....84
5	สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ88
	สรุปผลการวิจัย.....89
	อภิปรายผลการวิจัย.....89
	ข้อเสนอแนะ92
	บรรณานุกรม94
	ภาคผนวก.....99
	ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือ..... 100
	ภาคผนวก ข รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ 114
	ภาคผนวก ค ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด..... 116
	ภาคผนวก ง แบบประเมินและผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิดของผู้เชี่ยวชาญ..... 146
	ภาคผนวก จ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยและผลการตรวจสอบคุณภาพ 188
	ภาคผนวก ฉ แบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเจตคติ..... 203

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ช คณะนศสอบก่อนเรียนและหลังความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แผนที่ความคิด	211
ภาคผนวก ช ตัวอย่างผลงานนักเรียนและบันทึกหลังสอน	214
ประวัติผู้วิจัย	225

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....14
2	ความสัมพันธ์ของขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิดกับกิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด52
3	หน่วยการเรียนรู้ย่อยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหน่วยอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 465
4	วิเคราะห์ตารางผังข้อสอบ วิเคราะห์เนื้อหา จำนวนข้อสอบที่สร้างและต้องการใช้จริง.....69
5	การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด76
6	เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด (คะแนนเต็ม 30)85
7	เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 65.....85
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (n = 32)86

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	6
2 การเรียนรู้แบบท่องจำ และการเรียนรู้ที่มีความหมาย	36
3 การเรียนรู้ที่มีความหมาย.....	36
4 การเรียนรู้แบบท่องจำ.....	37
5 ตัวอย่างแผนที่ความคิด	42
6 ลักษณะการเขียนแผนที่ความคิด.....	44
7 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	68
8 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	73
9 แบบแผนการทดลอง.....	75

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ของชาติที่สำคัญยิ่งอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรม เป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ ช่วยในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทำให้สามารถประกอบกิจการงาน พัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข นอกจากนี้ภาษาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ดังนั้นการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะทักษะการอ่านซึ่งเป็นพื้นฐานและเป็นเครื่องมือของการแสวงหาความรู้ที่สำคัญที่สุด (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2543)

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวันอย่างยิ่งทั้งในด้านการสื่อสารและด้านการศึกษาหาความรู้ เนื่องจากสังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ข้อมูลความรู้ต่างๆ มักเผยแพร่เป็นเอกสารสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์ ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการอ่านทำความเข้าใจข้อความ เนื้อหาสาระ จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ช่วยให้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้ วิเคราะห์ เชื่อมโยง ข้อมูลความรู้มาใช้เพื่อการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม มีความสนุกสนานเพลิดเพลิน มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมได้อย่างสงบสุข ช่วยส่งเสริมความคิดของมนุษย์ให้เพิ่มพูนขึ้น เป็นกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ความรู้มากมายในโลก (นภวรรณ เกตุกำจร, 2545) ดังนั้นการอ่านที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่อง รู้และเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ที่อ่านได้ สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเอง ครอบครัว และสังคม (กรมวิชาการ, 2546) ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของสิ่งที่อ่านได้ ก็ไม่สามารถที่จะนำสาระความรู้และข้อเสนอไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ การอ่านนั้นก็เป็นการอ่านที่ไม่สมบูรณ์ (ศิริวรรณ เสนา, 2541)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จึงได้ให้ความสำคัญกับความสามารถในการอ่านจับใจความโดยได้กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดเพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน โดยกำหนดตัวชี้วัดในด้านความสามารถในการอ่านจับใจความในทุกระดับชั้น และได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนเมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในส่วนที่เกี่ยวกับความสามารถในการอ่านจับใจความไว้ว่า นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตสามารถตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ลำดับเหตุการณ์และคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) จึงกล่าวได้ว่าความสามารถในการอ่านจับใจความมีความสำคัญจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาสติปัญญา ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต และการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพจะช่วยให้ผู้อ่านรับรู้สาระเรื่องราวของเรื่องที่อ่านด้วยความเข้าใจ และสามารถนำสาระความรู้จากเรื่องที่อ่านมาพัฒนาและปรับตนเองให้เข้ากับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและอยู่ในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

อย่างไรก็ตามจากการสำรวจข้อมูลด้านการอ่านพบปัญหาสำคัญของผู้เรียนคือ อ่านแล้วจับใจความไม่ได้ ไม่สามารถสรุปประเด็นได้ ไม่สามารถแยกความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น ไม่สามารถแยกใจความสำคัญกับใจความรองได้ ทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร อีกทั้งยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้และศึกษาวิชาต่างๆ ด้วย (กรมวิชาการ, 2551) สอดคล้องกับข้อมูลการจัดลำดับโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Program for International Student Assessment หรือ PISA) พ.ศ. 2552 ซึ่งเป็นการประเมินผลครั้งที่ 4 จาก 65 ประเทศ พบว่านักเรียนไทยมีความสามารถทางการอ่านเป็นลำดับที่ 50 โดยมีคะแนนเฉลี่ย 421 คะแนน ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มประเทศ OECD ก่อนข้างมาก (493 คะแนน) นอกจากนี้การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) ของสถาบันทดสอบการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ประจำปีการศึกษา 2553 และปี 2554 พบว่าผลการทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 31.22 และ 50.04 ตามลำดับ (สทศ, 2553) ผลการทดสอบดังกล่าว ได้คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นแต่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ระดับชาติที่กำหนดไว้คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 60 เมื่อพิจารณาผลการประเมินนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 (O-NET) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2553 และ 2554 พบว่าผลการทดสอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 31.53 และ 51.02 ตามลำดับ (สพป.นศ. เขต 1) ซึ่งเพิ่มขึ้นและผ่านเกณฑ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 (ร้อยละ 50) แต่ก็ยังไม่ถึงเกณฑ์ระดับชาติ (ร้อยละ 60) นอกจากนี้เมื่อพิจารณาแต่ละสาระและมาตรฐานพบว่าความสามารถในการอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ปีการศึกษา 2553 และ 2554 มีคะแนนเฉลี่ย

ร้อยละ 31.86 และ 47.37 ตามลำดับ ซึ่งต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของระดับประเทศ ทั้ง 2 ปีการศึกษา (ร้อยละ 32.47 และ 48.14) (สพป.นศ. เขต 1, 2554) ในขณะที่เดียวกันผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในปีการศึกษา 2553 และ 2554 ของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งประกอบด้วย 17 โรงเรียน ได้คะแนนเฉลี่ย 35.82 และ 48.42 ตามลำดับ ซึ่งก็ไม่ผ่านเกณฑ์ เช่นเดียวกันนอกจากนี้ในการรายงานผลตามตัวชี้วัดในสาระการอ่านจับใจความกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายที่ 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านต้องได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 พบว่า โรงเรียนในเครือข่ายที่ 7 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 51.02 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ (รายงานผลวิชาการ สพป.น ศ. เขต 1, 2554)

สาเหตุที่ทำให้ผลการทดสอบในสาระการอ่าน ในตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับความสามารถ ในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ต่ำกว่าเกณฑ์นั้น เนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น สถิติปัญญาของ แต่ละบุคคล ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา ทักษะคิดที่มีต่อการเรียน สื่อการเรียนการสอนและวิธีสอน (จันท์พิศา พฤกษานนท์, 2552) เป็นที่ยอมรับกันว่าการสอนของครูนั้นส่งผลอย่างมากต่อ ความสามารถในการเรียนรู้และเป็นที่ยอมรับกันอีกด้วยว่า ในระบบการศึกษาไทยนั้นกระบวนการ ของครูมักไม่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ แต่เป็นการท่องจำมากกว่า (กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, 2553) จากการที่ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 50 คน พบว่านักเรียนร้อยละ 68 ไม่ชอบเรียน ภาษาไทย โดยเฉพาะเนื้อหาในการอ่านจับใจความ โดยมีความเห็นว่าครูเพียงแต่ให้อ่านและตอบ คำถามจากเรื่องเท่านั้น จึงทำให้หน้าเบื่อ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนของครูจึงเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน เนื่องจากการสอนอ่านจับใจความในปัจจุบัน เป็นการสอนโดยให้นักเรียนอ่านแล้วตอบคำถามจากการอ่านเพียงอย่างเดียวทำให้นักเรียนขาด แรงจูงใจในการเรียน (ศุภวรรณ เล็กวิไล, 2539) สอดคล้องกับ สุจริต เพียรชอบ (2534) ที่กล่าวว่า เมื่อนักเรียนไม่สนใจเรียนภาษาไทยเท่าที่ควร ครูควรนำวิธีการสอนใหม่ๆ เข้ามาสอน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการตื่นตาตื่นใจ กระตือรือร้นที่จะร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา การสอนของครูจึงควรเปลี่ยนบทบาทจากการใช้ครูเป็นศูนย์กลางและสอนให้เด็กท่องจำ มาเป็น ผู้ให้ความช่วยเหลือให้นักเรียนให้ได้มีโอกาสเป็นผู้ปฏิบัติได้คิดและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง (Bruner, 1996 และสุนิสา ณ กลาง, 2542) กล่าวว่าในการสอนภาษาไทยครูจะต้องใช้วิธีต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ กำลังใจ แนะนำและอธิบายจนทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ สามารถมองเห็นแนวทางและสามารถ ลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง ครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีสอนที่เหมาะสมกับนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ของการเรียนการสอน ครูควรปรับปรุงวิธีการสอนอ่านให้ถูกต้องโดยให้ความใส่ใจกับการอ่านของนักเรียน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความประทับใจและจดจำสิ่งที่เรียนมาได้ อย่างแม่นยำ ส่งผลต่อเจตคติและความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หากผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพสามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความแก่ผู้เรียนแล้ว น่าจะทำให้นักเรียนชอบเรียนภาษาไทยส่งผลให้ผลการทดสอบระดับชาติสูงขึ้นด้วย ซึ่งมีวิธีการสอนหลายวิธีที่สามารถส่งเสริมการอ่านจับใจความได้ เช่น การสอนโดยใช้เทคนิคการสอนหมวด 6 ใบ วิธีสอนแบบอุปนัย การสอนโดยใช้หลัก สุ จี ปุ ลิ เทคนิคการสอนแบบจิกซอร์และเทคนิคการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด

เทคนิคการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดของ โทนี บูซาน (Tony Buzan) เป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยง่ายและรวดเร็ว ผู้เรียนรู้สึกสนุกสนานสามารถควบคุมการเรียนของตนเองได้ ช่วยให้ผลการเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยจะช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรองและความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันตามลำดับ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมในลักษณะแผนที่ความคิด ซึ่งมีลักษณะคล้ายเซลล์สมองของมนุษย์ เป็นการฝึกสมองให้ได้เต็มศักยภาพทั้งซีกซ้ายและซีกขวา (ไสว พิกษา, 2544) การให้นักเรียนเขียนแผนที่ความคิดจากเรื่องที่อ่านจะช่วยให้นักเรียนสรุปความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น สนุก ไม่เบื่อ (เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ, 2536) และจากการวิเคราะห์สรุปว่า ผลการเรียนรู้ที่เป็นแผนที่ความคิดนั้นจะนำไปสู่การค้นหาคำความรู้ตามความสนใจจากเนื้อหาของบทเรียนที่เกี่ยวข้อง มีการจัดระบบระเบียบของข้อมูล หาคำความคิดหลัก ความคิดรองเชื่อมโยงความสัมพันธ์กันเป็นหมวดหมู่ ง่ายต่อการจดจำหรือทำความเข้าใจ ทำให้เห็นเป็น โครงสร้างในภาพรวม ในลักษณะของแผนผังหรือแผนภาพ โดยใช้เส้น คำ สี่ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ และภาพแสดงความหมายและความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ โดยโทนี บูซาน (Buzan, 1997) ได้สรุปคุณลักษณะเฉพาะของแผนที่ความคิดไว้ 4 ลักษณะ ได้แก่ 1) ประเด็นที่สนใจถูกสร้างขึ้นภายในภาพตรงกลาง 2) หัวข้อหลักของประเด็นอยู่รอบภาพตรงกลางรอบทิศทาง เปรียบเสมือนกิ่งก้านของต้นไม้ 3) กิ่งก้านประกอบไปด้วยภาพหรือคำสำคัญที่เขียนบนเส้นที่โยงใยกับส่วนคำอื่นๆ ที่มีความสำคัญรองลงมาจะถูกเขียนในกิ่งก้านที่แตกออกในลำดับต่อไป 4) กิ่งก้านจะถูกเชื่อมโยงกันในลักษณะที่แตกต่างกันตามตำแหน่งและความสำคัญ มีผู้สนใจและนำแนวคิดนี้มาใช้จัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน เช่น สุรีย์พร รักษาพร (2552) ได้แบ่งขั้นตอนการสอนความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยโดยมีกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 2 ชี้นำกิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ชี้นำสรุป ผลการวิจัยพบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมแผนผังความคิดสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการ

การเรียนรู้แบบปกติและมีเจตคติต่อวิชาภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบปกติ การพัฒนาการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อยู่ในระดับเหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์ และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับมากที่สุด นิตยา อัจฉริยะนุกูล (2550) นำแนวคิดแผนที่ความคิดใช้จัดกระบวนการเรียนการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อพัฒนาด้านการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยมีขั้นตอนการสอน 3 ขั้น ได้แก่ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 เรียนรู้ความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสมจิตร์ ศรีบุรินทร์ (2554) นำแนวคิดของแผนที่ความคิดมาจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาความสารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 อ่านอย่างคร่าวๆ ขั้นที่ 2 อ่านแปลความ ขั้นที่ 3 การอ่านสรุปใจความสำคัญของเรื่อง ขั้นที่ 4 ทำแผนที่ความคิด ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดอยู่ในระดับดีมาก

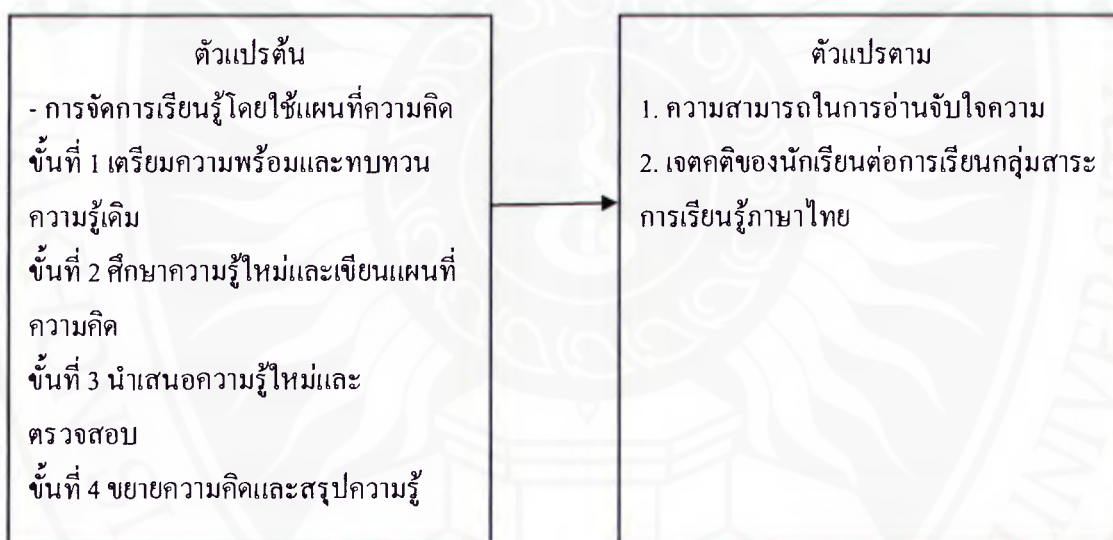
จากแนวคิดของการใช้แผนที่ความคิดและผลของการใช้แผนที่ความคิดในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความดังกล่าวสามารถเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อย่างไรก็ตามการใช้แผนที่ความคิดในสาระการอ่านโดยเฉพาะเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ ยังใช้กันน้อย และขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ยังขาดการทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม การขยายความคิดที่ไม่ได้กล่าวถึงในเนื้อหาโดยตรง เพื่อนักเรียนได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้ความสามารถในการอ่านจับใจความมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด โดยการนำแนวคิดขั้นตอนการอ่านจับใจความของมิลเลอร์ (Miller) นำมาจัดการเรียนการสอน 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมและทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 ศึกษาความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด ขั้นที่ 3 นำเสนอความรู้ใหม่และตรวจสอบ ขั้นที่ 4 ขยายความคิดและสรุปความรู้ ทั้งนี้เพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดว่าสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้หรือไม่อย่างไร และความสามารถในการอ่านจับใจความหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 70 หรือไม่อย่างไร รวมทั้งศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยว่ามีมากน้อยเพียงใด ผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนา

ความสามารถอ่านจับใจความ ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถในการจับใจความมีความจำเป็นอย่าง ยิ่ง สามารถผู้เรียนสามารถนำเรื่องที่อ่าน มาใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะจากสื่อที่อยู่ใกล้ตัว นักเรียนมากที่สุดและเป็นการส่งเสริมให้การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65
3. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้
2. ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียน หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ แผนที่ความคิดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เครื่องข่าย 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 17 โรงเรียน รวม 18 ห้องเรียน รวมนักเรียน 342 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดทางพูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เครื่องข่าย 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 32 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ

1.1 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

2. ตัวแปรตาม

2.1 ความสามารถในการอ่านจับใจความ

2.2 เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาในการทดลองเป็นสาระการอ่านซึ่งเป็นเนื้อหาในหน่วย การอ่านจับใจความ ตามหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดทางพูน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 โดยประกอบด้วย การอ่านจับใจความจากข่าว บทร้อยกรอง นิทาน บทความและบทเพลง จำนวน 10 แผน ดังนี้

1. การอ่านจับใจความจากข่าว จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง
2. การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง
3. การอ่านจับใจความจากนิทาน จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง
4. การอ่านจับใจความจากบทความ จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง
5. การอ่านจับใจความจากบทเพลง จำนวน 2 แผน เวลา 4 ชั่วโมง

ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลองผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลอง ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ซึ่งทดลองจำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

นียมศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่นำเทคนิคการเขียนแผนที่ความคิดของโทนี่ บูซาน (Tony Buzan) มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนศึกษาความรู้ใหม่และนำเสนอความรู้ที่ได้จากการอ่านจับใจความ ซึ่งมีกิจกรรมการเรียนการสอน 4 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อม และทบทวนความรู้เดิม เป็นขั้นสร้างความสนใจและทบทวนความรู้เดิม ร่วมกันอภิปรายและสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลาย

ขั้นที่ 2 ศึกษาความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด

1) ศึกษาความรู้ใหม่ เรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ โดยนักเรียนอ่านเรื่องคร่าวๆ แล้วหาความหมายของคำศัพท์ที่นักเรียนยังไม่รู้จากบริบท จากภาพ จากพจนานุกรม และการสนทนาแลกเปลี่ยนกันในกลุ่ม

2) นักเรียนอ่านรายละเอียดของเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญและเขียนแผนที่ความคิด โดยครูใช้คำถามกระตุ้น เพื่อนำไปสู่การเขียนแผนที่ความคิด

2.1) เขียนแก่นแกน เป็นการเริ่มเขียนแผนที่ความคิดที่จุดศูนย์กลาง เพื่อจับใจความของเรื่องที่เป็นความคิดหลัก

2.2) เขียนกิ่งแก้ว เป็นการเขียนแผนที่ความคิดโดยลากเส้นรอบๆ จากแก่นแกน เพื่อจับใจความที่เป็นความคิดรอง

2.3) เขียนกิ่งก้อย เป็นการเขียนแผนที่ความคิดที่ลากเส้นจากกิ่งแก้ว เพื่อเขียนความคิดย่อยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดรอง

2.4) ตกแต่งแผนที่ความคิดด้วยสี สวดลายต่างๆ เพื่อความสวยงาม และกระตุ้นความสนใจ

ขั้นที่ 3 นำเสนอความรู้ใหม่และตรวจสอบ

นักเรียนนำเสนอแผนที่ความคิด เพื่อนๆช่วยกันอภิปราย ครูให้ความรู้เพิ่มเติมในส่วนที่นักเรียนเข้าใจคลาดเคลื่อน หรือไม่สมบูรณ์และนักเรียนเติมเต็มให้มีความสมบูรณ์

ขั้นที่ 4 ขยายความคิดและสรุปความรู้

1) นักเรียนและครูสนทนาซักถามในสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ในเนื้อหา แต่ใช้เนื้อหาในการพิจารณาหาคำตอบ เพื่อขยายความคิดอย่างมีเหตุผล

2) นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัด เพื่อขยายความคิดเนื้อหาที่มีในเรื่องให้ชัดเจน มีสาระเหตุผลโดยอาศัยเรื่องเดิมเป็นพื้นฐาน รวมทั้งสรุปข้อคิดและการนำข้อคิดมาเป็นแนวปฏิบัติของตนเองในชีวิตประจำวัน

2. ความสามารถในการอ่านจับใจความ หมายถึง ความสามารถในการบอกรายละเอียด ตีความ สรุปความ และการนำข้อคิดที่ได้รับจากการอ่านข่าว บทหรือกรอกรง นิทาน บทความและบทเพลงไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยวัดจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามนิยามศัพท์ดังนี้

2.1 การบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หมายถึง ความสามารถในการตอบคำถาม ที่สามารถหาคำตอบได้จากเรื่องราวที่อ่านสามารถค้นพบใจความสำคัญเรื่องที่อ่านและรายละเอียดต่างๆ ที่กล่าวไว้ในเนื้อเรื่อง

2.2 การตีความ หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรงๆ ในเนื้อเรื่อง แต่จะใช้ความรู้ที่มีอยู่เดิมเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่อ่าน ได้แก่ การบอกจุดประสงค์ของผู้เขียน การอธิบายคำความหมายโดยนัย เปรียบเทียบ การสร้างจินตนาการเรื่องที่อ่าน การมีความรู้สึกร่วมกับปฏิกิริยาทางอารมณ์ของตัวละคร และอธิบายแนวโน้มสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา

2.3 การสรุปความ หมายถึงความสามารถในการสรุปความคิดสำคัญจากเรื่องราวที่อ่าน โดยพิจารณาความเป็นเหตุเป็นผล บางครั้งไม่ได้สรุปออกมาตรงๆ ผู้อ่านต้องใช้ความรู้ร่วมกับความคิดและจินตนาการ

2.4 การนำข้อคิดที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน หมายถึง ความสามารถในการนำข้อคิดจากการอ่านจับใจความมาเป็นแนวปฏิบัติกับชีวิตประจำวันเพื่อประโยชน์กับตนเองและสังคม

3. เจตคติต่อการเรียนต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หมายถึง ความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมและด้านคุณประโยชน์ วัดได้โดยใช้แบบวัดเจตคติที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยในการทำแบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4. เกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65 หมายถึง ระดับคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65 ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการเปรียบเทียบของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผน ที่ความคิด

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบการพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แผนที่ความคิด และเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้
2. เป็นแนวทางสำหรับครูสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความและมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาอื่นๆ ต่อไป
3. เป็นแนวทางให้ครูผู้สอนนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ทักษะที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้
 - 1.3 คุณภาพผู้เรียน
 - 1.4 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง
 - 1.5 การวัดผลและประเมินผลการเรียนภาษาไทย
2. การอ่าน
 - 2.1 ความหมายของการอ่าน
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการอ่าน
 - 2.3 ความสนใจในการอ่าน
 - 2.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน
3. การอ่านจับใจความ
 - 3.1 ความหมายของการอ่านจับใจความ
 - 3.2 ความสำคัญของการอ่านจับใจความ
 - 3.3 ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ
 - 3.4 องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ
 - 3.5 ลำดับขั้นของความสามารถในการอ่านจับใจความ
 - 3.6 การประเมินผลการอ่านจับใจความ
4. การอ่านจับใจความ โดยใช้แผนที่ความคิด
 - 4.1 ความหมายของแผนที่ความคิด
 - 4.2 ทฤษฎีพื้นฐานของแผนที่ความคิด
 - 4.3 ประโยชน์ของการใช้แผนที่ความคิด

- 4.4 วิธีการและขั้นตอนการใช้แผนที่ความคิด
- 4.5 การสอนอ่านโดยการใช้แผนที่ความคิด
5. การสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด
 - 5.1 จุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความ
 - 5.2 หลักการของการอ่านจับใจความ
 - 5.3 แนวทางการสอนอ่านจับใจความ
 - 5.4 การสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด
6. แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ
 - 6.1 ความหมายทั่วไปของเจตคติ
 - 6.2 ลักษณะของเจตคติ
 - 6.3 องค์ประกอบของเจตคติ
 - 6.4 การเปลี่ยนแปลงเจตคติ
 - 6.5 แบบวัดเจตคติ
 - 6.6 ประโยชน์ของการวัดเจตคติ
 - 6.7 เจตคติต่อการเรียนสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กล่าวถึงทักษะที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้แกนกลาง และการวัดผลและประเมินผลไว้ดังนี้

ทักษะที่เรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยกำหนดทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในกาใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปใช้ในชีวิตจริงดังนี้

1. การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

2. การเขียน การเขียนสะกดคำตามอักษรวิธี การเขียนสื่อสารรูปแบบต่างๆ การเขียนเรียงความ ย่อความ เขียนรายงานจากการศึกษาค้นคว้า เขียนตามจินตนาการ เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. การฟัง การดู การพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น พูดลำดับเรื่องราวต่างๆอย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

4. หลักการใช้ภาษา ศักยภาพและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

5. วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิดคุณค่าของงานประพันธ์ และเพื่อความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึคนึกคิด ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษา และพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทย
อย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราชได้กำหนดคุณภาพผู้เรียนในด้านการอ่านเมื่อนักเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ดังนี้

เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผู้เรียนต้องมีความรู้ ความสามารถอ่านออกเสียงบทร้อย
แก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมาย
โดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือ
ต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิด
จากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่านและเห็น
คุณค่าสิ่งที่อ่าน

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระ
การเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สาระที่ 1
มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา
ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อย กรองได้ถูกต้อง	• การอ่านออกเสียงและการบอกความหมายของ บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองที่ประกอบด้วย
2. อธิบายความหมายของคำประ โยค และ สำนวนจากเรื่องที่อ่าน	- คำที่มี ร ล เป็นพยัญชนะต้น - คำที่มีพยัญชนะควบกล้ำ - คำที่มีอักษรนำ - คำประสม - อักษรย่อและเครื่องหมายวรรคตอน

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
3. อ่านเรื่องสั้นๆตามเวลาที่กำหนดและตอบคำถามจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - ประโยคที่มีคำสำนวนเป็นคำพังเพยสุภาษิต ปริศนาคำทาย • การอ่านบทหรือกรองเป็นทำนองเสนาะ
4. แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> • การอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆเช่น - เรื่องสั้น - เรื่องเล่าจากประสบการณ์ - นิทานชาดก
5. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านโดยระบุเหตุผลประกอบ	<ul style="list-style-type: none"> - บทความ - บทโฆษณา
6. สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> - งานเขียนประเภทโน้มน้าวใจ - ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน
7. อ่านหนังสือที่มีคุณค่าตามความสนใจอย่างสม่ำเสมอและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - สารคดีและบันเทิงคดี • การอ่านหนังสือตามความสนใจ เช่น - หนังสือที่นักเรียนสนใจและเหมาะสมกับวัย
8. มีมารยาทในการอ่าน	<ul style="list-style-type: none"> - หนังสือที่นักเรียนและครูกำหนดร่วมกัน • มารยาทในการอ่าน

การวัดและประเมินผลการเรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนไว้ว่า ต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัดเพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ในทุกระดับไม่ว่าจะเป็นระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลและสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า

และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน ตลอดจนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิด การพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาพุทธศักราช 2551 แบ่งออกเป็น 4 ระดับได้แก่

1. การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอน ใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงการ การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ ฯลฯ โดยผู้สอนเป็นผู้ประเมินเองหรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน ผู้ปกครองร่วมประเมิน ในกรณีที่ไม่มีผ่านตัวชี้วัดให้มีการสอนซ่อมเสริม

การประเมินระดับชั้นเรียนเป็นการตรวจสอบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด มีสิ่งที่จะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงและส่งเสริมในด้านใด นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย ทั้งนี้โดยสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

2. การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการประเมินที่สถานศึกษาดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คติวิเคราะห์และเขียนคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียน ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินการจัดสอบ

นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4. การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

ข้อมูลการประเมินในระดับต่างๆ ข้างต้น เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ถือเป็นภาระความรับผิดชอบของสถานศึกษาที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของสถานศึกษาในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง ปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกันเพื่อใช้ในการตัดสินใจผลการเรียนโดยมีหลักการดังนี้

1. ผลการเรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ การอ่าน คติวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น ผู้สอนต้องคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนเป็นหลัก
2. ต้องเก็บข้อมูลของผู้เรียนทุกด้านอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องในแต่ละภาคเรียน
3. สอนซ่อมเสริมผู้เรียนให้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพเพื่อให้นักเรียนผ่านเกณฑ์ซึ่งมีเกณฑ์ในการตัดสินใจผลการเรียนดังนี้

3.1 ผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด

3.2 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

3.3 ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินใจผลการเรียนทุกรายวิชา

3.4 ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การพิจารณาเลื่อนชั้นทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และสถานศึกษาพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริมได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของสถานศึกษาที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยตัดสินจากระดับผลการเรียนในระดับประถมศึกษาดังนี้

1. ระดับผลการเรียนรายวิชา สถานศึกษาสามารถให้ระดับผลการเรียนหรือระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียน เป็นระบบตัวเลข ระบบตัวอักษร ระบบร้อยละ และระบบที่ใช้คำสำคัญ สะท้อนมาตรฐาน

2. ระดับผลการประเมินการอ่าน ทิศวิเคราะห์และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นั้นให้การประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี และผ่าน

3. ระดับผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติกิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดเกณฑ์การจบการศึกษาในระดับประถมศึกษาไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐาน และรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติมตาม โครงสร้างเวลาเรียน ที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด

2. ผู้เรียนต้องมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐาน ผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

3. ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน ทิศวิเคราะห์ และเขียนในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

4. ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

5. ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด

สรุปได้ว่าการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นการวัดผลประเมินผลตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด การอ่าน ทิศวิเคราะห์

และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมิน ตามที่สถานศึกษากำหนด ซึ่งสถานศึกษาในโรงเรียนเครือข่ายที่ 7 กำหนดเกณฑ์การผ่านตัวชี้วัด อย่างน้อยร้อยละ 60 แต่ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดการผ่านเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดอย่างน้อย ร้อยละ 65 เนื่องจากเป็นการประเมินผลโดยใช้แบบทดสอบที่ผู้สอนประเมินด้วยตนเองและต้องการ ให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพ

การอ่าน

การอ่านเป็นสาระหนึ่งในจำนวน 5 สาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการอ่านประกอบด้วย ความหมายของการอ่าน จุดมุ่งหมายของการอ่าน ความสนใจในการอ่านความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน ให้นำเสนอได้ดังนี้

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความสำคัญในการดำรงชีวิตอย่างยิ่ง เพราะการอ่านเป็น เครื่องมือแสวงหาความรู้ การดำเนินชีวิต และเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนทุกระดับชั้น มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้หลายทัศนะ เช่น สมพร มั่นตะสูตร (2534) ให้ความหมายการอ่านว่า เป็นการรับรู้ความหมายของการอ่าน คือเป็นการรับรู้ความหมายจากถ้อยคำ ที่ตีพิมพ์อยู่ในสิ่งพิมพ์หรือหนังสือ โดยผู้อ่านรู้ว่าผู้เขียนตั้งใจจะแสดงความคิดอย่างไร มีความหมายว่าอะไร เกี่ยวข้องถึงอะไรบ้าง ขณะที่พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ให้ความหมายการอ่านไว้ว่า อ่าน เป็นคำกริยา หมายถึง ว่าตามตัวหนังสือ ถ้าออกเสียงด้วย เรียกว่า อ่านออกเสียง ถ้าไม่ออกเสียงเรียกว่า อ่านในใจ สังเกตเพื่อพิจารณาดูเพื่อให้เข้าใจ จฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) และ สมุทร เซ็นเชาวนิช (2542) กล่าวว่า การอ่านเป็นความสามารถ ของมนุษย์ที่เข้าใจสื่อความหมาย ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน เข้าใจเนื้อเรื่องและความคิดจากสิ่งที่อ่าน ไม่ว่าจะ เป็นจดหมาย หนังสือ บทความต่างๆ หรือจากภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ และผู้อ่านแสดง ปฏิกริยาตอบโต้กับผู้อื่นด้วย นอกจากนี้ การสื่อความหมายจะต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ ผู้เขียน ผู้อ่านและรายงาน (สิ่งที่อ่านมาแล้วหรือปฏิกริยาโต้ตอบซึ่งอาจจะเกิดจากการอ่านนั้น) ขณะที่ วรรณิ โสมประยูร (2542) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการทางสมองที่ต้องใช้สายตาสัมผัส ตัวอักษรหรือสิ่งพิมพ์อื่นๆ รับรู้และเข้าใจความหมายของคำหรือสัญลักษณ์ โดยแปลออกมาเป็น ความหมายที่ใช้สื่อถึงความคิดและความรู้ ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่านให้เข้าใจตรงกัน และผู้อ่าน สามารถนำความหมายนั้นๆ ไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ ส่วนสุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547) สรุปไว้ว่า การอ่านเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านกับสารที่อ่าน โดยผู้อ่านต้องใช้กระบวนการคิดกับ

ประสบการณ์เดิมช่วยทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน แต่อย่างไรก็แล้วแต่กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้ให้นิยามของการอ่านไว้ว่า เป็นการแปลความหมายของตัวอักษรที่อ่านออกมาเป็นความรู้ ความคิดและเกิดความเข้าใจเรื่องราวที่ตรงกับเรื่องราวที่ผู้เขียนเขียน ผู้อ่านสามารถนำความรู้ ความคิด หรือสาระเรื่องราวที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ซึ่งสอดคล้องกับ สำลี รักสุทธี (2550) ที่กล่าวไว้ว่า การอ่าน คือ การตีความ แปลความจากตัวอักษรที่ปรากฏในสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ออกมาเป็นข้อมูลความรู้ สูการรับรู้ การเข้าใจของผู้อ่าน

จากความหมายของการอ่านข้างต้นสรุปได้ว่า การอ่านคือการแปลความหมายจากตัวอักษร จากภาพให้เข้าใจ และความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านมีความเข้าใจ รู้สึกตรงกับจุดประสงค์ของผู้เขียนและสามารถนำความรู้ ความคิด สาระที่อ่านไปใช้ให้เกิดประโยชน์ซึ่งผู้อ่านจะต้องสามารถจับใจความจากการอ่านได้

จุดมุ่งหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นการสื่อความหมายจากผู้เขียนมายังผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราว ความรู้สึกนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ตามปกติเราอ่านเพื่อประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งเสมอ บางครั้งอ่านเพราะอยากอ่าน ไม่ได้ตั้งความหวังว่าจะได้ประโยชน์อะไรมากมายนัก อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน แต่เมื่ออ่านแล้วกลับได้ประโยชน์จากการอ่านมากมายอย่างคาดไม่ถึง ซึ่งโดยทั่วไปการอ่านมีจุดมุ่งหมายหลายประการเช่นที่ บันลือ พฤษะวัน (2532) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายในการอ่านดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้ รู้ทันต่อความก้าวหน้าทางวิทยาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ความเป็นไปได้ในโลกซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

2. อ่านเพื่อให้เกิดความคิด การอ่านเรื่องราวต่างๆ รู้จักพิจารณาหาเหตุผลในเรื่องนั้นๆ เป็นการปลูกฝังนิสัยการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. อ่านเพื่อความเพลิดเพลินหรือความบันเทิง ปัญหาต่างๆ และสภาวะแวดล้อมมีอิทธิพลต่อจิตใจ อารมณ์และร่างกายของมนุษย์ บางครั้งทำให้เกิดความเบื่อหน่าย การอ่านหนังสือที่ไม่เป็นวิชาการ ได้แก่ การอ่านนวนิยาย เรื่องสั้น จะช่วยให้เกิดความเพลิดเพลินผ่อนคลายความเครียดได้

4. อ่านเพื่อความจรรโลงใจ หากพบปัญหาคับข้องใจ การอ่านหนังสือประเภทชีวประวัติ และบุคคลสำคัญ จะทำให้เราฟันฝ่าอุปสรรคในชีวิตไปได้ ทำให้แก้ปัญหาชีวิตของตนได้ไม่พ้อแท้ต่ออุปสรรคใดๆ

5. อ่านเพื่อสนองความต้องการอื่นๆ มนุษย์เรามีความต้องการแตกต่างกัน การอ่านจะช่วยชดเชยสิ่งที่ขาดหายไป การอ่านเป็นการแนะแนวทางแก้ปัญหาได้ทุกด้าน ส่วนกองทัพเคลือบพณิชกุล (2542) สรุปเกี่ยวกับความมุ่งหมายในการอ่านไว้หลายประเด็นดังนี้

- 5.1 อ่านเพื่อศึกษาหาความรู้
- 5.2 อ่านเพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็นหรือค้นหาคำตอบ
- 5.3 อ่านเพื่อต้องการพัฒนาความสามารถในการประกอบอาชีพ
- 5.4 อ่านเพื่อความบันเทิงใจ
- 5.5 การอ่านเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคม

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2551) อธิบายจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ว่า อ่านเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังได้กำหนดในสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ให้ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

จากแนวคิดดังกล่าว การอ่านมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้มีความรู้ มีความเพลิดเพลิน และสามารถจรรโลงใจรวมทั้งนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ด้วย ซึ่งการอ่านจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้นั้นผู้อ่านต้องมีความสนใจในการอ่าน เข้าใจเรื่องที่อ่านสามารถจับใจความจากการอ่านได้

ความสนใจในการอ่าน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญที่ต้องเรียนรู้ ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 แต่ผู้สอนต้องคำนึงถึงความสนใจในการอ่านของเด็กในแต่ละวัยด้วยเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ในด้านการอ่านและความสามารถในการอ่านจับใจความได้เป็นอย่างดี มีนักการศึกษาที่อธิบายเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของเด็กในวัย 8-11 ดังนี้

จินตนา ไบกาชุย (2534) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กวัย 8-9 ปี หรือชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่า เด็กจะอ่านหนังสือได้มากขึ้น ชอบอ่านนิทาน เทพนิยาย เช่นนิทานพื้นบ้าน นิทานตำนาน หรือนิทานที่แต่งขึ้นใหม่ๆ เช่น ปลาบู่ทอง โสนน้อยเรือนงาม โสนน้อยเรือนงาม นอกจากนี้ยังสนใจเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบฟังหรืออยากรู้อเรื่องราวของเด็กอื่นในวัยเดียวกัน อยากรู้อยากเห็นว่าชีวิตความเป็นอยู่เป็นอย่างไร เหมือนกับตนเองหรือไม่ ในระยะนี้เด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชายมีความสนใจในการอ่านแตกต่างกันไปตามรสนิยมของเพศ เด็กหญิงชอบตุ๊กตา ชอบเล่นของสวยๆ งามๆ และเสื้อผ้า เด็กชายชอบเล่นรถยนต์ หุ่นยนต์ เรือบิน เกมกด และเครื่องยนตร์กลไกต่างๆ ชอบการผจญภัยและการเล่นผาดโผนนอกสถานที่ เด็กวัยนี้ชอบอ่านเรื่องที่ดี มีความเมตตา กรุณา กล้าหาญ ปรารถนาช่วยเหลือผู้อื่นได้ เด็กชั้นชอบและอยากทำตาม เพราะอยากเป็นพระเอก

พรจันทร์ จันทวิมล และคณะ (2540) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็ก อายุ 9-11 ปี ว่าเด็กวัยนี้เป็นเด็กที่มีความสำคัญอย่างยิ่งอีกวัยหนึ่งที่จำเป็นต้องเข้าใจ ความสนใจของเด็กวัยนี้

พุ่งประเด็นไปที่เรื่องราวของเหตุผล แม้จะเป็นสิ่งลึกลับมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นก็ต้องอยู่ภายใต้กฎของเหตุและผลหรือความเป็นจริง เรื่องราวทางวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องที่เด็กวัยนี้สนใจเป็นพิเศษ ยิ่งเป็นเรื่องราวที่ตื่นเต้นเด็กยิ่งสนใจมาก

มาศจรัส และวิไล มาศจรัส (2535) กล่าวถึงความสนใจในหนังสือของเด็กอายุ 8-10 ปี ไว้ว่า ชอบนิยายสารคดี ชอบอ่านหนังสือด้วยตนเอง ชอบอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเรื่องวิทยาศาสตร์ ธรรมชาติ เครื่องยนต์กลไก ชีวิตประวัติบุคคลสำคัญ เด็กหญิงสนใจโคลง กลอน

มานพ ถนอมศรี (2546) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่าเด็กวัยนี้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น สามารถอ่านหนังสือที่เขียนง่ายๆ ได้ด้วยตนเอง การเขียนหนังสือบันเทิงคดี สำหรับเด็กวัยนี้สามารถใช้ได้ทั้งร้อยแก้วร้อยกรอง เด็กจะสนใจอ่านหนังสือประเภทสารคดีชีวประวัติของวีรบุรุษ วีรสตรีของชาติ เรื่องราวของสถานที่สำคัญ วันที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรม ความเป็นมาของบรรพบุรุษในท้องถิ่น

ครรชิต มนูญผล (2547) กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กช่วงอายุ 9-11 ปี ว่าเป็นวันฉายแสงแห่งนักอ่าน เพราะเด็กวัยนี้มีความรับผิดชอบต่อตนเอง มีลักษณะของความเป็นตัวของตัวเองเริ่มฉายแสงออกมาอย่างชัดเจน เด็กผู้ชายเริ่มสนใจอ่านเรื่องราวลึกลับ ผจญภัย การประดิษฐ์สิ่งของคิดค้นต่างๆ งานช่างทุกชนิด ส่วนเด็กผู้หญิงอ่านหนังสือประเภทนวนิยาย การบ้านการเรือนรูปแบบการดำเนินชีวิต และเรื่องรักสวยรักงาม

สรุปได้ว่าเด็กในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 10-11 ปี ชอบอ่านหนังสือด้วยตนเอง เด็กจะอ่านหนังสือได้มากขึ้น ชอบอ่านนิทาน ทั้งที่เป็นเทพนิยายและเรื่องที่สมจริง ชอบเอาตนเองไปเปรียบเทียบกับเรื่องราวอื่นๆ สนใจโคลงกลอน การบ้าน การเรียนเรื่องราวในท้องถิ่น เรื่องที่ส่งเสริมคุณธรรม ผู้วิจัยจึงได้เลือกนิทานคุณธรรม ข่าวในท้องถิ่น บทกลอนสอนใจ บทความที่มีสาระและเป็นเรื่องใกล้ตัว บทเพลงที่ไพเราะมีข้อคิด ที่เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความ

ความสำคัญและประโยชน์ของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญเนื่องจากมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในการปฏิบัติงานและเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ได้มีนักการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของการอ่านไว้ ดังที่ สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) กล่าวว่า การอ่านเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความรู้ การรอบรู้และการใช้ชีวิตที่ถูกต้อง เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้อ่าน ทุกคนควรรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยให้มีพื้นฐานการอ่านที่ดีทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย ขณะที่แม้นมาศ ชวลิต (2544) กล่าวว่า การอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการแสวงหาความรู้ให้กับตนเอง ช่วยให้มีความบันเทิงและ

ให้เกิดความสร้างสรรค์จรโรจใจใฝ่สัมฤทธิ์ การอ่านเป็นทักษะที่ต้องเรียนรู้และฝึกฝนให้เกิดเป็นนิสัย สอดคล้องกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้กล่าวว่าการอ่านนั้นเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เนื่องจาก

1. การอ่านเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหาสาระของวิชาการต่างๆ เพื่อให้ตนเองได้รับความรู้และประสบการณ์ตามที่ต้องการ

2. การอ่านเป็นการติดต่อสื่อสารเพื่อทำความเข้าใจกับบุคคลอื่นร่วมไปกับทักษะการฟัง การพูดและการเขียน ทั้งในด้านกิจส่วนตัว การประกอบอาชีพการงานต่างๆ ในสังคม

3. การอ่านช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากสิ่งที่อ่านไปปรับปรุงและพัฒนาอาชีพหรือธุรกิจการงานที่ตนเองกระทำอยู่ให้เจริญก้าวหน้าและประสบความสำเร็จได้ในที่สุด

4. การอ่านสามารถสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่างๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้มีมั่นคงปลอดภัย ช่วยให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ช่วยให้เป็นที่ยอมรับของสังคม ช่วยให้มีความเกียรติยศและชื่อเสียง

5. การอ่านช่วยส่งเสริมให้บุคคลขยายความรู้และประสบการณ์เพิ่มขึ้น อย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง เกิดความมั่นใจในการพูดปราศรัย เป็นการเพิ่มบุคลิกภาพและความน่าเชื่อถือให้แก่ตนเอง

6. การอ่านช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และเกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานได้เป็นอย่างดี

7. การอ่านช่วยให้รู้จักกรรมรดกทางวัฒนธรรมของคนไทยเอาไว้ โดยเฉพาะการอ่านเรื่องราวต่างๆ ในอดีต เช่น ศิลปจารึก ประวัติศาสตร์ เอกสารสำคัญ วรรณคดี ฯลฯ และสามารถพัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไปได้อีกทั้ง

กองทัพ เกลือบพนิชกุล (2542) ได้อธิบายว่าการอ่านหนังสือที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมดังนี้

1. การอ่านให้ประโยชน์แก่ตนเอง ทั้งในด้านความรู้ การศึกษาค้นคว้า ความเพลิดเพลิน และความจรโรจใจเป็นการช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและหน้าที่การงาน

2. การอ่านให้ประโยชน์แก่สังคม ทั้งความเป็นอยู่ในสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองรวมทั้งการสืบทอดวัฒนธรรม

อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (2545) กล่าวว่า การอ่านเป็นการปลุกฝังให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นพลังความคิดสร้างสรรค์ ผู้ที่เป็นนักอ่านที่ดีจะมีภูมิคุ้มกันการครอบงำทางปัญญา รู้เท่าทันคน ทันเหตุการณ์ ก้าวทันไปกับยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและใช้มากในชีวิตประจำวันและเป็นประโยชน์ในการดำรงชีวิต

2. การอ่านเป็นทักษะที่ใช้เครื่องมือแสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ

3. การอ่านเป็นการพักผ่อนหย่อนใจ

4. สามารถนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้ประโยชน์ในการพูด การเขียน ได้เป็นอย่างดี

5. ทำให้มีพื้นฐานทักษะการอ่านที่ดี

6. สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือศึกษาหาความรู้ในสาขาวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. การอ่านหนังสือทำให้รู้โลกกว้างขึ้น เต็มไปด้วยความรู้ ความคิด พัฒนาตนเอง

เป็นนักอ่าน

บันลือ พงกษะวัน (2542) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านไว้ดังนี้

1. ทำให้ผู้อ่านมีพื้นฐานประสบการณ์กว้างขวาง สามารถที่จะฟังเรื่องต่างๆ ได้ดี มีวิจารณ์ญาณในการฟัง

2. ทำให้ผู้อ่านได้รูปแบบการใช้ภาษาในการเขียน สื่อความคิดความต้องการต่างๆ และอื่นๆ ได้กว้างขวางและดีขึ้น

3. ทำให้ผู้อ่านพัฒนาการพูดหรือเขียนได้ถูกต้อง

4. ทำให้ผู้อ่านใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียนได้ถูกต้อง

จากการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า การอ่านนั้นมีประโยชน์และความสำคัญมากมาย เนื่องจากเป็นสิ่งที่ต้องใช้ในชีวิตประจำวันตลอดเวลา ทำให้ผู้อ่านมีความรู้ มีประสบการณ์ทันเหตุการณ์ ผ่อนคลาย มีความคิด และสามารถทำให้การฟัง การเขียน และการพูดดีขึ้นด้วย

การอ่านจับใจความ

ในทักษะการอ่านหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ในสาระการเรียนรู้แกนกลาง โดยให้นักเรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความรู้ในการอ่านจับใจความเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

ความหมายของการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2543) ได้ให้ความหมายว่า การอ่านจับใจความไว้ว่าเป็นกระบวนการทำความเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความสำคัญของเรื่อง ตลอดจนแนวคิดของเรื่อง

ผกาศรี เย็นบุตร (2542) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเพื่อเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่อ่าน เช่น เก็บจุดมุ่งหมายสำคัญของเรื่อง เก็บเนื้อเรื่อง เก็บแนวคิดหรือทัศนคติของผู้เขียน เก็บข้อเท็จจริงหรือความรู้สึก อารมณ์ของผู้เขียน เป็นต้น สาระสำคัญต่างๆ นี้ บางครั้งผู้อ่านก็สามารถก็สามารถมองเห็น ได้ชัดเจน เพราะผู้เขียนบอกออกมาตรงๆ แต่บางครั้งผู้อ่านก็จะต้องใช้ความสามารถในการอ่านเชิงตีความ หรือการใช้วิจารณ์ญาณ ตลอดจนประสบการณ์ช่วยด้วยจึงจะค้นพบ เพราะผู้เขียนไม่ได้บอกมาตรงๆ การจับใจความผู้อ่านต้องบอกได้ว่า ประโยคใจความสำคัญอยู่ที่ใด บอกใจความสำคัญ ได้ และรู้จักพลความในย่อหน้าได้

พรทิพท์ ศรีสกุลวงศ์ (2544) กล่าวว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านเรื่องหรือข้อความแล้วสามารถทำความเข้าใจเนื้อเรื่องได้ บอกสาระสำคัญของเรื่องและจุดมุ่งหมายของเรื่อง สามารถย่อเรื่องและตั้งชื่อเรื่อง รวมทั้งแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล

นภวรรณ เกตุกำจร (2545) ได้สรุปความหมายของการอ่านจับใจความว่า การอ่านจับใจความ หมายถึง การทำความเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความที่อ่าน เพื่อต้องการทราบว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีความสำคัญตรงไหนและหมายความว่าอย่างไร จึงเห็นว่าการอ่านจับใจความส่วนใหญ่เป็นเรื่องของความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ค้นหาสาระสำคัญหรือประเด็นสำคัญของเรื่อง

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้ให้ความหมายของการอ่านจับใจความไว้ว่า การอ่านจับใจความ คือ การอ่านเข้าใจเนื้อเรื่อง จับใจความสำคัญได้ สามารถสรุปได้ ได้ความรู้จากสิ่งที่อ่าน และสามารถตอบคำถามได้ อีกทั้งสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นการอ่านที่มุ่งค้นหาสาระของเรื่อง หรือของหนังสือแต่ละเล่มที่เป็นส่วนใจความสำคัญ และส่วนขยายใจความสำคัญของเรื่อง และได้กล่าวถึงมาตรฐานการเรียนรู้ด้านการอ่าน ในส่วนที่เกี่ยวกับการอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังนี้

1. การบอกรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หมายถึงความสามารถในการตอบคำถามที่สามารถหาคำตอบได้จากเรื่องราวที่อ่านโดยสามารถค้นพบใจความสำคัญและรายละเอียดต่างๆ ที่กล่าวไว้ในเนื้อเรื่อง

2. การตีความ หมายถึงความสามารถในการเข้าใจสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรงๆ ในเนื้อเรื่อง แต่จะใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิงจากข้อสรุป

3. การสรุปความ หมายถึงความสามารถในการใช้ความคิด จินตนาการในการสรุปอ้างอิง ลงความเห็นสิ่งที่อธิบายในสารนั้น

จากความหมายต่างๆ กล่าวโดยสรุป การอ่านจับใจความ หมายถึง การอ่านที่ผู้อ่านต้องหาสาระสำคัญของเรื่องที่อ่านเข้าใจเนื้อเรื่องหรือข้อความ สามารถจับใจความสำคัญโดยสามารถ

บอกรายละเอียด บอกสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรงๆ ในเนื้อเรื่อง บอกจุดประสงค์ของผู้เขียน อธิบาย แนวโน้มสิ่งที่จะเกิดขึ้นตามมา การสรุปข้อคิดและสาระสำคัญของเนื้อเรื่อง รวมทั้งนำข้อคิดจากเนื้อเรื่องไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ความสำคัญของการอ่านจับใจความ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษา พุทธศักราช 2551 ได้กำหนด สาระการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านจับใจความในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ทุกระดับชั้น โดยกำหนดตัวชี้วัดเหมาะสมกับระดับชั้นนั้นๆ เช่นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กำหนดให้ผู้เรียนอ่านจับใจความจากสื่อต่างๆ โดยกำหนดตัวชี้วัดไว้ว่า แยกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน โดยระบุเหตุผลประกอบ สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียน เมื่อจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ไว้ว่า สามารถอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค ข้อความ ส่วนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่างๆ แยกแยะข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริง จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านและนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2551)

แม้มาส ชาวลิขิต (2544) กล่าวว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่งในการอ่านหนังสือ การอ่านไม่ว่าจะเป็นการอ่านแบบใดก็ตาม ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ได้ว่า เรื่องที่ตนอ่านนั้นผู้เขียนกล่าวถึงอะไร มุ่งเสนอความคิดหลักว่าอย่างไร การอ่านนั้นก็เท่ากับว่าเป็นการอ่านที่ล้มเหลวและขาดประสิทธิภาพ การอ่านเพื่อจับใจความจึงเป็นพื้นฐานและเป็นหัวใจการอ่านทุกประเภท เช่นเดียวกับแนวคิดของ พันธุ์ทิพา หลาบเลิศบุญ (2539) กล่าวไว้สรุปได้ว่าการอ่านเพื่อจับใจความเป็นหัวใจสำคัญของการอ่าน ทำให้เข้าใจเรื่องที่อ่านได้ การอ่านจับใจความ จะเป็นพื้นฐานสำหรับความคิดเห็นเชิงวิพากษ์วิจารณ์หรือศึกษาค้นคว้าเป็นพิเศษในเรื่องนั้นๆ ต่อไป ขณะที่ บันลือ พฤกษ์วัน (2543) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านทุกๆ ไป การอ่านที่ถูกต้อง จะช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนและเกิดความเข้าใจในเรื่องที่จะอ่าน ทำให้ได้รับความคิด ความบันเทิง สอดคล้องกับ สุนนทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547) กล่าวว่า การอ่านจับใจความมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ด้วยการพัฒนาความรู้ของตนเอง พัฒนาเศรษฐกิจ ด้วยการนำความรู้มาพัฒนาอาชีพและระบบการใช้จ่าย การพัฒนาด้านสังคมด้วยการนำความรู้มาพัฒนาคุณภาพชีวิตในครอบครัว

จากความสำคัญของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่าน เป็นประโยชน์สำหรับการจดจำ เป็นพื้นฐานสำหรับความคิดเห็นเชิงวิจารณ์หรือวิเคราะห์

เป็นเครื่องมือในการพัฒนานิสัยและความรู้ให้แก่ผู้เรียนเป็นบ่อเกิดของการพัฒนาความสามารถในด้านอื่นๆ ต่อไป

ทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

มีทฤษฎีทางจิตวิทยาการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการอ่านจับใจความไว้หลายทฤษฎี ดังเช่น ทิสนา แคมมณี (2547) สรุปทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการอ่านจับใจความดังนี้

1. หลักการเรียนรู้ของทฤษฎี กลุ่มเกสตัลท์ เกสตัลท์ (Gestalt 's Theory) เน้นการเรียนรู้ที่ส่วนรวมมากกว่าส่วนย่อย ซึ่งจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และการเรียนรู้เกิดขึ้นจาก 2 ลักษณะคือ

1.1 การรับรู้ (Perception) เป็นการแปลความหมายจากการสัมผัสด้วยอวัยวะสัมผัสทั้ง 5 ส่วนคือหู ตา จมูก ลิ้นและผิวหนัง การรับรู้ทางสายตาจะประมาณร้อยละ 75 ของการรับรู้ทั้งหมด ดังนั้นกลุ่มของเกสตัลท์ จึงจัดระเบียบการรับรู้โดยแบ่งเป็นกฎ 4 ข้อ เรียกว่า กฎแห่งการจัดระเบียบ คือ

1.1.1 กฎแห่งความชัดเจน (Clearness) การเรียนรู้ที่ดีต้องมีความชัดเจนและแน่นอน เพราะผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมแตกต่างกัน

1.1.2 กฎแห่งความคล้ายคลึง (Law of Similarity) เป็นการวางหลักการรับรู้ในสิ่งที่คล้ายคลึงกันเพื่อจะได้อ่านว่าสามารถจัดเข้ากลุ่มเดียวกัน

1.1.3 กฎแห่งความใกล้ชิด (Law of Proximity) เป็นการกล่าวถึงว่าถ้าสิ่งใดหรือสถานการณ์ใดที่มีความใกล้ชิดกัน ผู้เรียนมีแนวโน้มที่จะรับรู้สิ่งนั้นไว้แบบเดียวกัน

1.1.4 กฎแห่งความต่อเนื่อง (Law of Continuity) สิ่งเร้าที่มีทิศทางในแนวเดียวกัน ซึ่งผู้เรียนจะรับรู้ว่าเป็นพวกเดียวกัน

1.1.5 กฎแห่งความสมบูรณ์ (Law of Closure) สิ่งเร้าที่ขาดหายไปผู้เรียนสามารถรับรู้ให้เป็นภาพสมบูรณ์ได้โดยอาศัยประสบการณ์เดิม

1.2 การหยั่งเห็น (Insight) หมายถึง การเกิดความคิดแวบขึ้นมาทันทีทันใด ในขณะที่ประสบปัญหาโดยมองเห็นแนวทางในการแก้ปัญหาตั้งแต่เริ่มแรกเป็นขั้นตอนจนสามารถแก้ปัญหาได้ เป็นการมองเห็นสถานการณ์ในแนวทางใหม่ๆ ขึ้น โดยเกิดจากความเข้าใจและความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ว่าได้ยินได้คั่นพบแล้ว ผู้เรียนจะมองเห็นช่องทางการแก้ปัญหาขึ้นได้ในทันทีทันใด

2. ทฤษฎีของธอร์นไดค์ (Thorndike) เป็นเจ้าของทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า (S) กับการตอบสนอง (R) เขาเชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ต้องสร้างสิ่งเชื่อมโยงหรือสัมพันธ์ (Bond) ระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง จึงเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีพันธะระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง (Connectionism Theory) หรือ ทฤษฎีสัมพันธ์เชื่อมโยง โดยมีหลัก

พื้นฐานว่า การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนองที่มักจะออกมาในรูปแบบต่างๆ หลายรูปแบบ โดยการลองถูกลองผิด จนกว่าจะพบรูปแบบที่ดีและเหมาะสมที่สุด

3. ทฤษฎีของฟloodและแลมปี (Flood and Lapp, 1988) เป็นทฤษฎีการจัดลำดับข้อความและวิเคราะห์เชื่อมโยงข้อความอันเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวเนื่องกับการอ่านจับใจความ โดยตรงดังนี้

3.1 ทฤษฎีการจัดลำดับข้อความ เป็นทฤษฎีที่เห็นว่าการอ่านนั้นเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องอย่างยิ่งกับหลักจิตวิทยา 2 ประการ คือ การรับรู้ข่าวสาร และเมื่อรับรู้ข่าวสารแล้วก็จะนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมแล้วจะเกิดเป็นความรู้ใหม่ โดยที่ผู้อ่านรับข่าวสารแล้วก็จะนำไปเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิม ของจริงหรือภาพ ถ้าไม่ตรงกับข้อมูลดังกล่าว ก็จะอ่านข้อความซ้ำ ถ้าสารที่อ่านให้ความรู้สึกในทางลบจะต้องใช้เวลาในการรับรู้มากกว่าข่าวสารที่ให้ความรู้สึกในทางบวก ต่อจากนั้นสมองก็จะบันทึก ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปร่างของคำและความหมายของประโยคเอาไว้

3.2 ทฤษฎีการวิเคราะห์การเชื่อมโยงข้อความ ทฤษฎีนี้เน้นว่าผู้อ่านมีวิธีการที่จะดึงข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมาเกี่ยวข้องหรือจะจัดข้อความที่ไม่ต้องการออกไป ข้อความที่ได้รับ การปรับปรุงแก้ไขแล้ว จะมีความสัมพันธ์เป็นบวก (ความสัมพันธ์ คือ ความเกี่ยวข้องของ ความหมายในแต่ละประโยค)

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของการอ่านจับใจความเริ่มจากการรับรู้ข้อมูล นำข้อมูลเปรียบเทียบกับประสบการณ์เดิมทำให้เกิดความรู้ใหม่ หรืออาจจะใช้วิธีดึงข้อความที่มีความหมายคล้ายคลึงกันมาเกี่ยวข้อง เอาข้อความที่ไม่ต้องการออกไปแล้วนำมาปรับปรุงใหม่ ข้อความที่ได้ใหม่จะมีความสัมพันธ์เป็นบวก และถ้าหากคำนึงถึงความสนใจตามวัยของผู้อ่าน สื่อที่ใช้เหมาะสมกับระดับชั้นและสอดคล้องกับประสบการณ์เดิมด้วย จะช่วยทำให้ผู้อ่านได้พัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นหัวใจของการอ่าน เพราะการอ่านแม้ว่าจะอ่านได้รวดเร็วเพียงใด แต่ถ้าหากว่าผู้อ่านไม่เข้าใจและไม่สามารถจับใจความได้ การอ่านนั้นก็ไม่มีประสิทธิภาพ องค์ประกอบที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจและจับใจความได้นั้น มีผู้เสนอแนวคิด สรุปได้ดังนี้

สุนาฏ นิธิมูทรากุล (2520) กล่าวว่าความเข้าใจของการอ่านแต่ละบุคคลจะสูงหรือต่ำ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายๆ ประการดังนี้

1. ชนิดของความเข้าใจในการอ่าน บุคคลแต่ละคนจะเข้าใจสิ่งที่อ่านแตกต่างกัน ออกไปตามประสบการณ์เดิมของตน

2. พิสัยของความเข้าใจในการอ่าน เด็กจะอ่านได้ดีและถูกต้องเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับ พิสัยของหมู่คำที่เด็กอ่านเข้าใจได้ และขึ้นอยู่กับความสามารถทางสติปัญญา ชนิดของประสบการณ์ เก้า ความยากง่ายของข้อความที่เด็กอ่านด้วย

3. ความถูกต้องของความเข้าใจในการอ่าน ช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องราวที่อ่านมากน้อย ต่างกัน ความถูกต้องในการเข้าใจของเด็กย่อมแตกต่างกันมากน้อยตามประสบการณ์ และความยาก ง่ายของข้อความนั้นๆ

4. ระดับความเข้าใจในการอ่าน ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการด้วยกัน อย่างเช่น สติปัญญา ความสามารถในการอ่าน ความเข้าใจศัพท์ที่อ่าน วิธีการพิเศษเฉพาะตัวของผู้อ่านแต่ละ คน รวมทั้งประสบการณ์เดิมของแต่ละคน

5. ความเร็วของความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งผู้อ่านต้องอาศัยความเข้าใจในคำศัพท์ ความสามารถในการนึกภาพสิ่งที่อ่าน ความยากง่ายของข้อความและสื่ออื่นๆ

เวนไรท์ (Wainwright, 1972 อ้างถึงใน สายสุณี สกกุลแก้ว, 2534) กล่าวว่าผู้ที่เข้าใจ เรื่องราวที่ตนอ่าน ได้จะต้องมีความสามารถดังนี้

1. ความสามารถที่จะเก็บใจความและระลึกได้เมื่อต้องการ
2. ความสามารถที่จะเลือกอ่านแต่หัวข้อสำคัญ
3. ความสามารถที่จะตีความของใจความสำคัญและแนวความคิดในเรื่องได้
4. ความสามารถที่จะสรุปเรื่องราวต่าง ๆ ทั้งที่กล่าวถึงและไม่ได้กล่าวถึงในเนื้อเรื่อง

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของการอ่านจับใจความนั้นจะต้องมีความสืบเนื่องมาจาก ประสบการณ์เดิม สติปัญญา การเข้าใจความหมายของคำและความยากง่ายของข้อความที่อ่าน ความสามารถในการนึกภาพสิ่งที่อ่าน มีความคิดและจินตนาการควบคู่กันไป

ลำดับขั้นของความสามารถในการอ่านจับใจความ

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2547) ได้เรียงลำดับขั้นตอนของความสามารถในการอ่านจับ ใจความไว้ 6 ขั้นตอน โดยขั้นที่ 1-3 เป็นขั้นของการอ่านจับใจความเบื้องต้น และขั้นที่ 4-6 เป็นขั้น ของการอ่านจับใจความขั้นสูงดังนี้

ขั้นที่ 1 จำ เป็นการอ่านขั้นแรกที่สมองจะต้องจำคำ ความหมายของคำ จำกัดคำของ คำยาก จำชื่อตัวละคร เรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ ให้ได้ โดยการที่นักเรียนสามารถตอบคำถามเรื่อง ที่อ่านได้

ขั้นที่ 2 เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนอ่านเรื่องแล้วสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนได้ สรุปเรื่องได้ เข้าใจความคิด ประโยคถ้อยคำได้

ขั้นที่ 3 นำไปใช้ เป็นการนำคำ ประโยค หรือเหตุการณ์ ที่ได้จากการอ่าน ไปใช้ใน เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นใหม่ นำความรู้จากการอ่าน ไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา

ขั้นที่ 4 วิเคราะห์ เป็นการแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน รู้จักแยก ความหมายของคำ ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ หรือความแตกต่างกัน

ขั้นที่ 5 สังเคราะห์ เป็นการสรุปแนวคิดของเรื่องที่เหมือนกัน หรือแตกต่างกับเรื่องที่อ่าน คำพังเพย สุภาษิตที่มีความหมายใกล้เคียงกันเปรียบเทียบใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 6 ประเมินค่า เป็นการหาคุณค่าที่มีอยู่ในเรื่อง เช่น การมีเหตุผล ความรัก ความรับผิดชอบ ความกตัญญู รู้จักคิด ตัดสินใจว่า อะไรเป็นเหตุ อะไรเป็นผล สิ่งใดเป็นจริง และสิ่ง ใดเป็นเท็จ ตลอดจนฝึกให้นักเรียนเป็นคนช่างสังเกต การใช้ถ้อยคำการบรรยายให้มองเห็นภาพพจน์ จากเรื่องที่อ่าน รวมทั้งความประทับใจต่างๆ

คัลแมน และคณะ (Dallman and other) ได้เสนอลำดับขั้นของการอ่านจับใจความเป็น 3 ระดับ ดังนี้

1. ความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง (reading on the factual level) หมายถึงความเข้าใจ ในด้านสารสนเทศที่กล่าวไว้ตรง ๆ ในเรื่องที่อ่าน ทักษะย่อยได้แก่ การรู้ความหมายของคำ การหา ใจความสำคัญ การหารายละเอียด การอ่านเพื่อทำตามคำแนะนำ

2. ความเข้าใจระดับตีความ (reading on the interpretive) หมายถึง ความสามารถเข้าใจ ในสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ตรง ๆ ในเรื่องที่อ่าน แต่จะใช้ความสามารถในการสรุปอ้างอิงและลงความเห็น การทำนายผลที่จะเกิดตามมา

3. ความเข้าใจระดับประเมินค่า (reading on the evaluative level) หมายถึง การประเมิน ค่าสิ่งที่อ่าน โดยมีได้มุ่งจับผิด แต่ขึ้นอยู่กับการใช้ข้อมูลหรือองค์ประกอบจำนวนมากจากการอ่าน มาพิจารณาอย่างใช้เหตุผล โดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้นในการตั้งเกณฑ์มาตรฐาน เมื่อตัดสิน

มิลเลอร์ (Miller, 1990) แบ่งลำดับขั้นตอนการอ่านจับใจความเป็น 4 ระดับ คือ

1. ระดับแปลความได้ (Textually Explicit Comprehension) เป็นระดับที่ผู้อ่านมีความ สามารถจับใจความในสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ในข้อความอย่างตรงไปตรงมา สามารถระบุความคิด หลัก ความคิดรองของเรื่อง หรือจัดเรียงลำดับเหตุการณ์ในสิ่งที่อ่านได้

2. ระดับตีความได้ (Textually Implicit Comprehension) เป็นสิ่งที่ผู้อ่านสามารถบอก ในสิ่งที่ผู้เขียนไม่ได้นำมาไว้ในข้อความที่อ่านอย่างตรงไปตรงมา โดยต้องใช้เหตุผล ความรู้ความ เข้าใจของตนเองมาช่วยตัดสินทำความเข้าใจในบทที่อ่าน สามารถตอบคำถามเชิงอ้างอิงได้ สามารถ สรุปและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นต่อไปรวมทั้งรับรู้ถึง อารมณ์ ความคิด ได้

3. ระดับวิเคราะห์ สรุปรวมได้ (Critical Reading) เป็นระดับความสามารถในการวิเคราะห์ตีความ และประเมินเนื้อหาที่อ่าน โดยสามารถแยกความแตกต่างของข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาที่อ่านได้ว่า อะไรคือข้อเท็จจริงและอะไรเป็นเพียงความคิดเห็นของผู้เขียนและสามารถเปรียบเทียบเนื้อหาที่ผู้อ่านกับข้อมูลที่พบจากแหล่งอื่นๆ ได้ ตลอดจนเข้าใจภาษาเชิงอุปมาอุปไมยที่ผู้เขียนนำเสนอไว้ ผู้อ่านต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เข้ามาเชื่อมโยงกับสิ่งที่พบในข้อมูลที่อ่านเพื่อทำการสังเคราะห์เนื้อหาในบทอ่านนั้นๆ

4. ระดับความคิดสร้างสรรค์ (Scripturally Implicit Comprehension) เป็นการอ่านจับใจความระดับสูงที่ผู้อ่านสามารถทำความเข้าใจในเนื้อหาที่อ่าน นอกเหนือจากสิ่งที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ ผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ เข้ามาเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่อ่านเพื่อทำการสังเคราะห์นำมาสร้างสรรค์ให้เกิดความคิดใหม่เป็นของตนเอง จนสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตามแนวคิดขั้นตอนการอ่านจับใจความดังกล่าวผู้วิจัยได้นำแนวคิดของมิลเลอร์มาประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการอ่านจับใจความที่กล่าวไว้ตรงๆ ในเนื้อหา หลังจากนั้นเป็นตีความจากเรื่องที่ไม่ได้กล่าวไว้ ขั้นต่อไปเป็นการสรุปรวมจากเรื่องที่อ่านและสุดท้ายเป็นระดับของความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้อ่านสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันได้ และได้นำมาเป็นจุดประสงค์ในการอ่านจับใจความในครั้งนี้ด้วย ซึ่งได้แก่ บอกรายละเอียดของเนื้อหาที่อ่าน การตีความ การสรุปรวม และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพื่อนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนการสอนต่อไป

การประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นการพัฒนาทักษะทางภาษา วิธีการวัดผลประเมินผลขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการอ่านในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยขอแนะนำเสนอการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในครั้งนี้

รูปแบบของการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2553) ได้กล่าวถึงรูปแบบของการประเมินผล 3 รูปแบบดังนี้

1. การวัดและประเมินผลก่อนการเรียนการสอน เป็นการประเมินเพื่อจัดวางตำแหน่งของผู้เรียน โดยพิจารณาว่านักเรียนมีระดับความพร้อม ความสนใจ ความสามารถและทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนมากน้อยเพียงใดซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้แก่ แบบทดสอบ แบบวัดความถนัด เทคนิคการสังเกต

2. การวัดและประเมินผลระหว่างการเรียนรู้แบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ

2.1 การประเมินผลความก้าวหน้าในการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนมีความรู้ความสามารถหรือทักษะตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วยการสอนหรือไม่และเป็นข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับประสิทธิภาพการสอนของครู ตลอดจนความคลาดเคลื่อนของการเรียนรู้ เพื่อนำมาปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือที่ใช้การประเมิน เช่น แบบฝึกหัดและแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและเทคนิคการสังเกต

2.2 การประเมินผลเพื่อวินิจฉัย เป็นการประเมินเพื่อวินิจฉัยสาเหตุปัญหาการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน สิ่งแวดล้อม เนื้อหาวิชาและผู้สอน จากนั้นจึงนำข้อมูลสร้างแนวทางปรับปรุงต่อไป เครื่องมือที่ใช้การประเมินเป็นแบบสังเกตแบบสัมภาษณ์

3. การประเมินผลหลังสิ้นสุดการเรียนการสอน เป็นการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าการเรียนรู้หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน เครื่องมือในการประเมิน ได้แก่ แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นแบบวัดเจตคติแบบมาตรฐานค่า

กรมวิชาการ (2544) ได้เสนอการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและจะต้องมีอยู่ทุกขั้นตอนของการอ่านจับใจความ การประเมินผลก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน การประเมินผลระหว่างเรียน การประเมินผลหลังเรียน โดยมีเกณฑ์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า และต้องแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบสม่ำเสมอ เพื่อให้ นักเรียน ได้มีการพัฒนาตนเองไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

2. การประเมินจะต้องมีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และยุติธรรมโดยการใช้เครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่สามารถวัดสิ่งที่ต้องการวัดได้

เสริมศรี หอทิมาวรกุล (2526) ได้อธิบายเครื่องมือประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความ อาจอยู่ในรูปแบบของข้อสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย ใช้การซักถามหรือสัมภาษณ์เป็นต้นและได้แนะนำแนวทางในการประเมินผลการอ่านจับใจความไว้ว่า สิ่งที่ครูควรคำนึงถึงคือการประเมินผลแต่ละครั้งเป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ ซึ่งต้องคำนึงถึงประสบการณ์และลักษณะของผู้เรียน ประเมินอย่างมีระบบให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย เจตพิสัย ทักษะพิสัย ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการประเมินผล บอกแนวทางที่จะทำให้บรรลุผลการประเมิน ให้เด็กได้ทราบ ควรมีการประเมินก่อนเรียน หลังเรียน เพื่อครูจะได้ทราบว่าเด็กมีความสามารถแค่ไหน มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นเพียงใด

ออดโด (Otto, 1979) กล่าวว่าในการวัดความสามารถในการอ่านจับใจความอาจจะใช้วิธีการดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized test) โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบมาตรฐาน แล้วนำคะแนนที่ได้ไปเทียบกับคะแนนปกติ แบบทดสอบชนิดนี้ประกอบด้วย ข้อความเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ที่มีความยากง่ายแตกต่างกันและความยาวไม่จำเป็นจะต้องเท่ากัน ส่วนคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบชนิดนี้ จะออกมาในรูปของคะแนนดิบ (Raw Score) เปอร์เซ็นไทล์ (percentile) หรือระดับ (Grade Equivalent)

2. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) ลักษณะของแบบทดสอบชนิดนี้คล้ายคลึงกับแบบแรก คือ ประกอบด้วย เนื้อหาเป็นตอนๆ หรือเรื่องสั้นๆ ซึ่งมีความยากง่ายแตกต่างกันและความยาวไม่จำเป็นจะต้องเท่ากัน แต่คะแนนที่ได้จะนำไปเทียบกับเกณฑ์ปกติ ขึ้นอยู่กับผลสัมฤทธิ์ในการอ่านของแต่ละบุคคล ซึ่งต้องได้คะแนนประมาณ 80 - 90 เปอร์เซ็น จึงจะถือได้ว่า มีความสามารถในการอ่านจับใจความ

สรุปได้ว่าการประเมินผลความสามารถในการอ่านจับใจความควรประเมินตามจุดประสงค์การเรียนรู้ซึ่งควรครอบคลุมทั้ง 3 ด้านคือพุทธิพิสัย เจตพิสัย ทักษะพิสัย โดยใช้แบบทดสอบ ซึ่งมีทั้งแบบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่ม การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับเนื้อหาและความสามารถตามระดับชั้นของผู้เรียนจะทำให้การประเมินผลนั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาใช้ประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความตามจุดประสงค์ คือ สามารถบอกรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ดีความจากเรื่องที่อ่าน สรุปเรื่องหรือบอกข้อคิดและสุดท้ายวัดผลการนำไปใช้ชีวิต โดยใช้แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 65 ในการผ่านเกณฑ์

การอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด

การอ่านจับใจความมีความสำคัญมาก ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทางที่จะทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความและจากการศึกษาพบว่าการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนสามารถอ่านจับใจความได้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายแผนที่ความคิด ทฤษฎีพื้นฐานของแผนที่ความคิด ประโยชน์ของการใช้แผนที่ความคิด วิธีการขั้นตอนและการสอนอ่าน โดยการสร้างแผนที่ความคิดดังนี้

ความหมายของแผนที่ความคิด

แผนที่ความคิดมีเทคนิคหลายอย่าง ตามลักษณะหรือรูปแบบการนำไปใช้ต่างๆ กัน บางที่เรียก Webbing, Semantic, Net Working, Cognitive Mapping, memory Mapping และ Mind Mapping (สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์, 2542) นอกจากนี้ยังมีผู้ใช้ชื่อภาษาไทยที่แตกต่างออกไป เช่น

แผนภาพความคิด แผนผังความคิด แผนภูมิความคิด แผนผังความสัมพันธ์ความหมายและแผนที่ความคิด ในที่นี้ผู้วิจัยใช้คำว่า แผนที่ความคิด (Mind Mapping) ซึ่งมีผู้ให้ความหมายต่างกันดังนี้

โทนี บูซาน (Tony Buzan, 1997) กล่าวว่าแผนที่ความคิดใช้แสดงความเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สำลี รักสุทธี (2543) กล่าวว่าแผนที่ความคิด คือ การนำทฤษฎีที่เกี่ยวกับสมองไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ไม่ว่าจะเป็นสมองซีกซ้ายและขวา เพราะในแผนที่ความคิดนั้นทำให้ได้คิดวิเคราะห์ ภาษา สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุผล ตรรกวิทยา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ โดยมีเส้นประสาทคอร์ปัสคอลลอสัมเป็นเหมือนสะพานเชื่อมโยง

ไสว พักขาว (2544) กล่าวว่าแผนที่ความคิดคือ เครื่องมือในการเรียนรู้ที่ใช้ในการช่วยผู้เรียนในการเชื่อมโยงสารสนเทศต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยที่เกี่ยวข้องให้เห็นเป็นรูปธรรมในลักษณะแผนภาพ

ทศนา เขมมณี (2547) กล่าวว่าแผนที่ความคิด (A Mind Map) เป็นผังที่แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือความคิดต่างๆ ให้เห็นเป็นโครงสร้างในภาพรวม โดยใช้เส้น คำ ระยะห่างจากจุดศูนย์กลาง สี เครื่องหมาย รูปทรงเรขาคณิต และภาพ แสดงความหมายและแสดงความเชื่อมโยงของความคิดหรือสาระนั้นๆ

นิตยา อัจฉริยานุกุล (2550) กล่าวว่าแผนที่ความคิด คือเครื่องมือในการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเชื่อมโยงสารสนเทศต่างๆ ระหว่างความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อย โดยอาศัยการทำงานร่วมกันของสมองทั้งด้านซ้ายและด้านขวา ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยใช้การคิดวิเคราะห์คำ สัญลักษณ์ ระบบ ลำดับ ความเป็นเหตุเป็นผล สังเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ ความงาม ศิลปะ รูปแบบ รูปร่างและสี

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า แผนที่ความคิด หมายถึง เทคนิคในการเรียนรู้อย่างหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนเชื่อมโยงความคิดโดยการทำงานของสมองของซีกซ้ายและซีกขวา ซึ่งมีประโยชน์ในด้านความเข้าใจ และสามารถจับใจความในการอ่านได้เป็นอย่างดี

ทฤษฎีพื้นฐานของการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด

การเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดนั้น มีทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวข้องหลายทฤษฎีได้แก่ ทฤษฎีเรียนรู้ที่มีความหมาย ทฤษฎีการสร้างการเรียนรู้ด้วยตนเองดังนี้

1. ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย

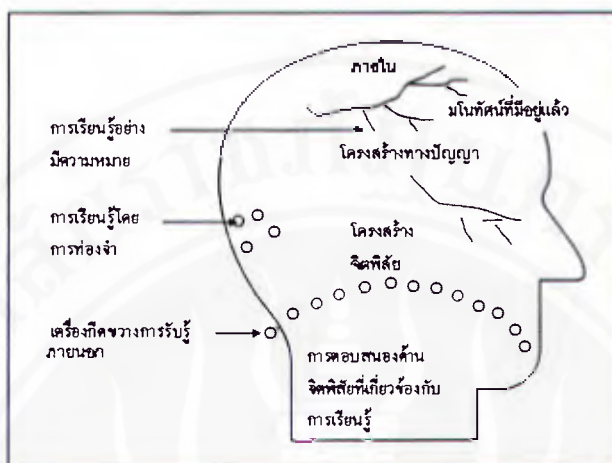
นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายดังที่ ออซูเบล (Ausubel, อ้างใน ไสว พักขาว, 2542) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยให้ความสำคัญกับสิ่งที่ผู้เรียนรู้แล้วและสอนความรู้ใหม่ให้สอดคล้องกับความรู้เก่า ซึ่ง โนแวกและ

ไพเลออร์ (อ้างถึงในไสว พิกขาว, 2549) ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า การสืบค้นหาสิ่งที่คุณเรียนรู้แล้ว หมายถึงการพิสูจน์หาองค์ประกอบของความรู้เดิมที่คุณเรียนมีอยู่ในสมอง ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ครู จะต้องเรียนรู้ใหม่ หรือที่ ออซูเบล ใช้คำว่า “โครงสร้างทางปัญญา” ในความหมายของออซูเบล หมายถึง ความรู้ที่จัดเก็บไว้ในสมองอย่างเป็นระบบระเบียบด้วยการเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์ย่อย ในโครงสร้างทางปัญญาที่มีอยู่แล้วกับมโนทัศน์ที่มีความครอบคลุมมากกว่า ดังนั้นโครงสร้างทาง ปัญญาของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันตามการจัดลำดับความสัมพันธ์ของมโนทัศน์ที่มีอยู่ในสมอง ส่วนคำกล่าวที่ว่า สอนให้สอดคล้องกับสิ่งนั้น ออซูเบล เสนอว่า ควรสอนให้คุณเรียน ได้เรียนรู้อย่าง มีความหมาย ซึ่งการเรียนรู้ที่มีความหมายจะเกิดขึ้นเมื่อความรู้ใหม่นั้นถูกนำไปเชื่อมโยงกับ มโนทัศน์ที่มีอยู่แล้วโดยความรู้ใหม่จะถูกเก็บไว้ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อันเป็นผลจากการดู ดซึมกับมโนทัศน์ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งจะช่วยขยายมโนทัศน์ที่มีอยู่แล้วอีกด้วย เช่นมโนทัศน์เรื่อง การสังเคราะห์แสงของพืช จะได้รับการเรียนรู้ที่มีความหมาย ก็ต่อเมื่อนักเรียนมีมโนทัศน์เกี่ยวกับ พืช อาหาร แสง พลังงานและการเปลี่ยนรูปของพลังงานมาแล้ว แต่ถ้าผู้เรียนได้รับความรู้โดย ไม่สัมพันธ์กับมโนทัศน์ที่มีอยู่แล้วใน โครงสร้างทางปัญญาจะเป็นการเรียนรู้แบบไม่มีความหมาย หรือเป็นการท่องจำ

ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายตามความคิดของ ออซูเบล มีจุดเริ่มต้นที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ

- 1) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้คือ ปริมาณและความชัดเจนรวมทั้ง การจัดระบบระเบียบของความรู้ที่คุณเรียนมีอยู่ในโครงสร้างทางปัญญาของเขา
- 2) ธรรมชาติของสิ่งที่เรียนรู้ที่คุณเรียนจะนำไปเชื่อมโยงกับความรู้เดิมได้อย่าง สัมพันธ์กัน

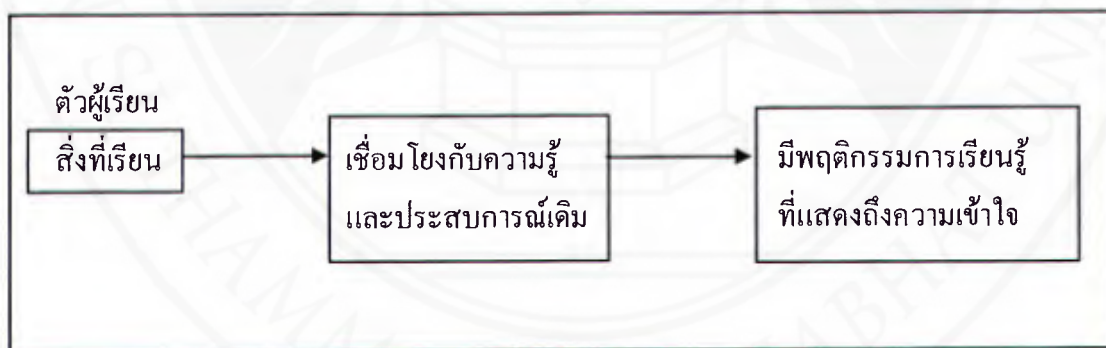
ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมายของ ออซูเบล มีแนวความคิดที่จะให้คุณสอน สิ่งที่มีความสัมพันธ์กับความรู้ที่นักเรียนมีอยู่เดิมเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย ความรู้ที่มี อยู่เดิมนี้อยู่ในโครงสร้างทางปัญญา (Cognitive Structure) ซึ่งเป็นข้อมูลที่สะสมอยู่ในสมองและ มีการจัดระบบไว้อย่างดีมีการเชื่อมโยงระหว่างความรู้เก่าและความรู้ใหม่อย่างเป็นลำดับขั้น ดังนั้น โครงสร้างทางปัญญาจึงเป็นกรอบมโนทัศน์และใช้ในการบันทึกประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับอย่าง ต่อเนื่องตลอดเวลา แต่ถ้าความรู้ใหม่ที่เข้าไปไม่ได้เชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีอยู่จะเป็นการเรียนรู้ แบบท่องจำ ดังแสดงในภาพที่ 2

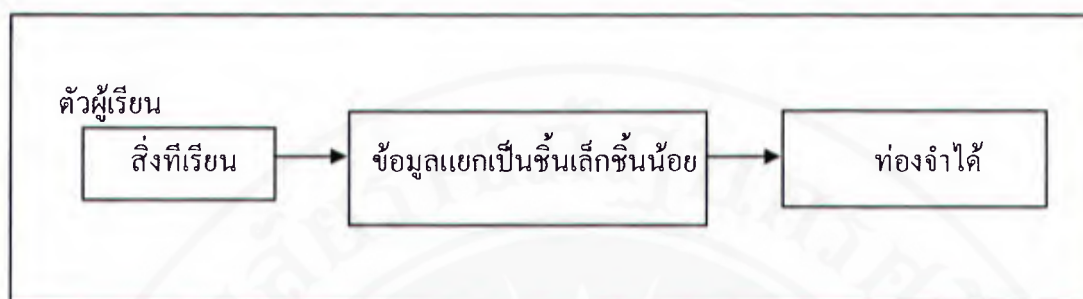
ภาพที่ 2 การเรียนรู้แบบท่องจำ และการเรียนรู้ที่มีความหมาย
 ที่มา: ไสว พิกขาว (2549)

จากภาพที่ 2 จะเห็นว่าการเรียนรู้ที่มีความหมายนั้นจะเกิดขึ้นได้ถ้าความรู้ใหม่สามารถผ่านเครื่องกีดขวางการรับรู้ภายนอก ได้แก่ความสนใจใฝ่รู้ของผู้เรียนเองเข้าไปเชื่อมโยงกับโครงสร้างทางปัญญา ที่ประกอบไปด้วยมโนทัศน์เดิมที่มีอยู่ได้แล้ว จึงจะเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย แต่ถ้าความรู้ใหม่ไม่สามารถผ่านเครื่องกีดขวางการรับรู้ภายนอก เข้าไปเชื่อมโยงกับโครงสร้างทางปัญญาที่ประกอบไปด้วยมโนทัศน์เดิมก็จะไม่เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ออซูเบล (อ้างใน ไสว พิกขาว, 2549) ได้ชี้ให้เห็นความแตกต่างระหว่างการเรียนรู้ที่มีความหมายกับการเรียนรู้แบบท่องจำ ดังภาพที่ 3 และภาพที่ 4

ภาพที่ 3 การเรียนรู้ที่มีความหมาย
 ที่มา: ไสว พิกขาว (2549)

ภาพที่ 4 การเรียนรู้แบบท่องจำ
ที่มา: ไสว พักขาว (2549)

ดังนั้นหากผู้เรียนได้นำความรู้ใหม่และความรู้เดิมมาเชื่อมโยงกัน โดยเขียนเป็นแผน ที่ความคิดจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย โดยจะเกิดความเข้าใจในสิ่งที่เรียนอย่าง ชัดเจนและเกิดความคงทนในการเรียนรู้

2. ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism)

แนวคิดของนักปรัชญากรุปสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) เชื่อว่าความรู้ เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในจิตใจจากการพยายามทำความเข้าใจ (make sense) หรือสร้างความหมาย (Construct Meaning) กับเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสารสนเทศต่างๆ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อและความคาดหวังของคนในการแปลความหมายและทำความเข้าใจต่อสิ่งต่างๆ ดังนั้น ความรู้ไม่ใช่ความจริงแท้ (Reality) แต่ความรู้เป็นเพียงสิ่งที่สมเหตุสมผลและเป็นสิ่งที่ดีที่สุดใน ขณะนั้น (Best Concurrent Knowledge) (ไสว พักขาว, 2544) สำหรับแนวคิดนี้เป็นที่มาของทฤษฎี สร้างความรู้ด้วยตนเองมีดังนี้

จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) เสนอว่าผู้เรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการกระทำ (Learning by doing) และผู้เรียนต้องมีการกระทำทำความเข้าใจความรู้ใหม่ โดยต้องอาศัย ประสบการณ์เดิมที่สั่งสมมาเป็นพื้นฐาน

ฌอง เพียเจต์ (Jean Piaget) กล่าวว่าความรู้ไม่ใช่ตัวสารสนเทศที่คงที่ (A static body Information) ที่ส่งผ่านจากผู้สอนไปยังตัวผู้เรียน แต่เป็นกระบวนการของการสร้างและจัดระบบ โครงสร้างใหม่ของความรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้เรียนจะต้องสร้างและปรับโครงสร้างของความรู้ใหม่ด้วย ตนเองโดยมีกระบวนการปรับ โครงสร้างของความรู้ดังนี้

1) กระบวนการดูดซึม (Assimilation) เป็นการดูดซึมประสบการณ์ใหม่เข้ากับ ความรู้และประสบการณ์เดิมที่คล้ายกัน

2) กระบวนการปรับขยายโครงสร้าง (Accommodation) ซึ่งเป็นกระบวนการปรับขยายโครงสร้างเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องจากกระบวนการดูดซึม โดยถ้าปรากฏว่าประสบการณ์ใหม่ไม่สามารถเข้าได้กับประสบการณ์เดิมได้ สมองจะสร้างโครงสร้างใหม่ขึ้นมาแทน เพื่อปรับให้เข้ากับประสบการณ์ใหม่นั้น

บรูเนอร์ (Bruner) เน้นว่า ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ ประสบการณ์ที่เคยมีมาก่อนจะมีบทบาทในการส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งมีความเห็นเพิ่มเติมจากเพียเจต์ (Piaget) โดยกล่าวว่าถ้าฟังดูผิวเผินอย่างเดียวนั้น ไม่เพียงพอต่อการพัฒนาโครงสร้างสร้างความรู้ใหม่ แต่ยังมีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น พัฒนาการด้านภาษาและประสบการณ์เดิมมีส่วนสำคัญในการเพิ่มความเจริญงอกงามทางสติปัญญา

วีก็อตสกี (Vygotsky) เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการสร้างทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองได้เสนอแนวคิดที่เรียกว่า “Zone of Proximal Development” ซึ่งหมายถึง ช่องว่างระหว่างศักยภาพของผู้เรียนในปัจจุบันกับศักยภาพที่ควรจะเป็น ซึ่งผู้เรียนกับครูจะร่วมกันสร้างความหมาย ความรู้และปัญญาร่วมกันจากสิ่งที่เรียน การเรียนรู้ไม่ควรแยกต่างหากจากบริบทหรือเป็นอิสระจากอิทธิพลทางประวัติศาสตร์และสังคม แต่การเรียนรู้คือประสบการณ์สังคมที่ได้มาทั้งจากกลุ่มบุคคลและประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของกลุ่มบุคคล

ทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ได้เสนอหลักการที่แตกต่างจากทฤษฎีอื่นๆ ดังนี้

1) ความรู้และความเชื่อเกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียน นักจิตวิทยากลุ่มที่เชื่อในทฤษฎีการสร้างความรู้ (Constructivist) ไม่ได้มองว่าผู้เรียนเป็นผู้ที่ไม่มีความรู้หรือความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียนมาก่อน แต่เชื่อว่าผู้เรียนนำประสบการณ์และความเข้าใจเข้ามาในห้องเรียนด้วย เมื่อพบสารสนเทศใหม่เขาจะนำสิ่งที่เขารู้มาดูดซับ (Assimilate) กับสารสนเทศนั้น หรือปรับเปลี่ยน (Accommodate หรือ Reframe) สิ่งที่เขาารู้ให้สอดคล้องกับความรู้ใหม่ที่เขาได้รับ กระบวนการได้มาซึ่งการเรียนรู้นี้เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทั้งสิ้น

2) ผู้เรียนเป็นผู้ให้ความหมายของประสบการณ์หรือสิ่งที่เรียน ผู้เรียนจะแปลความหมายหรือตีความถ้อยคำหรือข้อความที่ได้รับให้เป็นความเข้าใจโดยใช้ค่านิยมและความเชื่อที่เขามีอยู่ ความหมายจะถูกสร้างขึ้นและปรับแต่งโดยประสบการณ์ที่มีมาก่อนของผู้เรียน บางครั้งประสบการณ์และความเชื่อเดิมที่ผู้เรียนมีอยู่อาจขัดแย้งกับหลักการที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากห้องเรียน ความคิดและความเข้าใจดังกล่าวเหล่านี้ เป็นสิ่งที่ปรับเปลี่ยนได้ยาก และจะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน การสอนที่ประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงเรื่องนี้ด้วย

3) กิจกรรมการเรียนรู้ ควรจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าถึงประสบการณ์ ตามความรู้และความเชื่อของตน การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ ควรจะเปิด

โอกาสให้ผู้เรียนใช้สิ่งที่เขารู้เพื่อแปลความหมายสารสนเทศใหม่และสร้างความรู้ใหม่ หน้าที่ของครูคือ ค้นหาประสบการณ์และความเข้าใจที่มีมาก่อนของนักเรียนและใช้สิ่งที่นักเรียนรู้เป็นจุดเริ่มต้นของการสอน

4) การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคมซึ่งเกิดขึ้นโดยการสืบเสาะร่วมกัน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เข้าใจลึกซึ้งยิ่งขึ้นเมื่อเขาสามารถเสนอความคิดและแลกเปลี่ยนความคิดและพินิจพิเคราะห์ความเห็นของผู้อื่นซึ่งจะช่วยขยายทัศนะของผู้เรียนให้กว้างขวางขึ้น

การจัดการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้สอนจัดสถานการณ์ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ใหม่ของตนเอง โดยให้ผู้เรียนได้ศึกษา คิด ค้นคว้า ทดลอง ระดมสมอง ศึกษาจากใบความรู้ สื่อ หรือแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งมีการเชื่อมโยงความรู้ใหม่ที่เกิดขึ้นกับความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่แล้ว โดยผู้สอนจะเป็นผู้ช่วยเหลือ มีการตรวจสอบความรู้ใหม่ซึ่งสามารถกระทำได้ทั้งการตรวจสอบกันเอง ระหว่างกลุ่ม หรือผู้สอนช่วยเหลือในการตรวจสอบความรู้ใหม่

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2545) ได้สรุปหลักการของทฤษฎีการเรียนรู้แบบสร้างความรู้ด้วยตนเองที่สอดคล้องกับหลักการที่นำเสนอข้างต้นดังนี้

- 1) ความรู้ คือ โครงสร้างทางปัญญาที่บุคคลสร้างขึ้น เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ที่เผชิญ
- 2) ความรู้เกิดจากตัวผู้เรียน ผู้เรียนไม่เป็นผู้ที่มีแต่ความว่างเปล่า แต่ผู้เรียนจะดูดซับสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิมหรือปรับเปลี่ยนสารสนเทศใหม่กับความรู้เดิม
- 3) ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความหมายแก่สิ่งที่ได้ โดยการนำความเชื่อมโยงกับความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิม
- 4) กิจกรรมการเรียนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ความสามารถตามความเชื่อของตน กิจกรรมการเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวจะช่วยฝึกให้สร้างความหมายกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

5) การเรียนรู้เป็นกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเกิดขึ้นโดยการสืบเสาะร่วมกัน การเรียนแบบร่วมมือในการสืบเสาะ หากความรู้ร่วมกัน จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ลึกซึ้ง และกว้างขวางขึ้น เพราะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น และเป็นการขยายทัศนะของตนให้กว้างขึ้น

จากแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย และทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นว่าเกี่ยวข้องกันและสนับสนุนกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด เพราะผู้เรียนจะสร้างความรู้ใหม่ขึ้นมา โดยอาศัยความรู้เดิมเป็นพื้นฐาน แล้วนำไปเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ที่ได้แล้วเขียนสรุปความคิด ซึ่งเป็นการสร้างความหมายในสิ่งที่เรียนด้วยตนเอง

ประโยชน์ของการใช้แผนที่ความคิด

นักการศึกษาหลายท่าน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้แผนที่ความคิด และกล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดดังนี้

สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ (2542) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนภาพความคิดดังนี้

1. ประหยัดเวลาในการเรียนรู้
2. สร้างสมความคิดสร้างสรรค์
3. ช่วยปรับปรุงการระลึกให้ดีขึ้น
4. ใช้ได้กับผู้เรียนทุกระดับอายุและทุกวิชา
5. ใช้ระดมสมองในการวางแผน สรุปบททวน การจดบันทึก

ชาติรี สำราญ (2542) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

1. ช่วยในการแปลความหมาย และพัฒนาความเข้าใจ
2. ช่วยพัฒนาการทำงานของสมองซีกซ้ายทำหน้าที่ในการวิเคราะห์คำ สัญลักษณ์

ตรรกวิทยา และสมองซีกขวาทำหน้าที่ ในการสังเคราะห์ รูปแบบ สี่ รูปร่าง

3. รู้จักการจัดหมวดหมู่ข้อมูล
4. การจัดลำดับข้อมูลเพื่อให้จำได้ง่าย
5. นักเรียนมีโอกาสดคิดไตร่ตรองมากขึ้น
6. ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลกับรูปภาพ หรือประสบการณ์เดิม
7. ช่วยให้นักเรียนมีความสุขจากการเรียนรู้

วีรยุทธ มาฆะศิริรานนท์ (2542) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิด คือ ช่วยเรียบเรียงความเข้าใจ จากเนื้อเรื่องที่อ่าน ช่วยให้เข้าใจได้ง่าย ใช้สรุปความเข้าใจด้วยตนเอง เป็นเครื่องช่วยจำใช้ในการทบทวน และประหยัดเวลา

ไสว พักขาว (2544) และโทนี บูชาน (1997) และพรพันธ์ อิศระ (2545) กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดไว้เป็นแนวเดียวกันดังนี้

1. ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา หรืองานต่างๆ
2. ใช้ในการระดมพลังสมอง
3. ใช้ในการสรุปเพื่อทบทวนบทเรียนและเพื่อสร้างองค์ความรู้
4. ช่วยจัดระบบความคิดทำให้จำได้ดี
5. ช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่นการเขียนเรียงความ เขียนบทความ
6. ใช้ในการวางแผนการสอน การพูดในที่สาธารณะ

7. ใช้เชื่อมโยงเครือข่ายความสำคัญจากเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีหัวเรื่องหลักอยู่ตรงกลาง แล้วมีหัวเรื่องย่อยแตกเป็นเรื่องราวลงไป

วลัย พานิช (2549) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแผนที่ความคิดดังนี้

1. ใช้สร้างระบบสื่อความหมายของนักเรียนแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงสัมพันธ์ของมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดต่างๆ ขณะที่นักเรียนอยู่ในกระบวนการเรียนรู้

2. แสดงให้เห็นรูปแบบของการคิดของนักเรียนทั้งในรูปการวิเคราะห์ สังเคราะห์และบูรณาการการเชื่อมโยง

3. ช่วยให้นักเรียนสามารถพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นำสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้กับความรู้เดิมมาเชื่อมโยงความสัมพันธ์และพัฒนาการคิดในระดับสูงและนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป

4. ช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาสาระ ความเชื่อมโยงของเนื้อหาหรือความคิดรวบยอดต่างๆ เน้นให้เห็นวิธีการคิด

5. ช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียนรู้และเส้นทางการเรียนรู้ที่ครูจะพัฒนานักเรียน

6. เป็นเครื่องมือที่เรียกว่า Cognitive tools ช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์หาความคิดรวบยอดที่กำลังศึกษา รู้ความหมาย การแบ่งประเภท ความเกี่ยวข้องของข้อมูลที่แสดงลักษณะของความคิดรวบยอดนั้นๆ เรียงลำดับของสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความคิดรวบยอดนั้นๆ สาเหตุของเหตุการณ์นั้นๆ หรือผลอันเกิดจากสาเหตุต่างๆ

7. เป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนานักเรียนให้เกิดทักษะการคิด ครูสามารถเข้าใจความคิดของนักเรียน สามารถตรวจสอบความคิดของนักเรียนเกี่ยวกับเนื้อหาหรือความคิดรวบยอดต่างๆ ได้

8. ใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผนการสอนแบบบูรณาการ ครูใช้แผนที่ความคิดเชื่อมโยงสาระที่เกี่ยวข้องในสาขาวิชาต่างๆ กับกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดทักษะการคิด

9. แผนที่ความคิด สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์หนังสือเรียนก่อนที่ครูเลือกใช้เพื่อพัฒนาความคิดรวบยอดให้แก่นักเรียน

สรุปได้ว่าแผนที่ความคิด มีประโยชน์ทั้งในด้านของการแปลความหมาย การพัฒนาความเข้าใจ จัดระบบความคิด ใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นวิธีที่ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข ได้ฝึกปฏิบัติ ซึ่งจะได้ผลประโยชน์สูงสุดก็ต่อเมื่อใช้วิธีการและขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสมนอกจากนี้แผนที่ความคิดมีประโยชน์ต่อการอ่าน คือสามารถจับใจความเรื่องที่อ่านได้ดี จับประเด็นหลัก ประเด็นรอง นำมาวิเคราะห์และทำให้ผู้อ่านมีความสนุกสนานเพลิดเพลิน

วิธีการและขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิด

นักการศึกษาหลายท่านได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับแผนที่ความคิด ได้เสนอวิธีการและขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

บูซาน (Buzan, อ้างใน ธัญญา ผลอนันต์, 2541) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

1. เริ่มด้วยภาพสี่ตรงกึ่งกลางหน้ากระดาษเปล่า เป็นภาพความคิดหลัก
2. ใช้ภาพให้มากที่สุดในพื้นที่ความคิดของคุณ ตรงไหนใช้ภาพได้ให้ใช้ก่อนคำหรือรหัส เป็นการช่วยทำงานของสมอง ดึงดูดสายตาและช่วยจำ
3. การเขียนตัวบรรจงตัวใหญ่ๆ ถ้าหากเป็นภาษาอังกฤษใช้ตัวพิมพ์ใหญ่เพื่อให้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่จะให้ภาพที่ชัดเจน สะดุดตา อ่านง่าย และก่อผลต่อความคิดมากกว่าการใช้เวลาเพิ่มอีกเล็กน้อยในการเขียนตัวให้ใหญ่ อ่านง่าย ชัดเจน จะช่วยให้เราสามารถประหยัดเวลาได้เมื่อย้อนกลับมาอ่านใหม่อีกครั้ง
4. เขียนคำเหนือเส้น และแต่ละเส้นต้องต่อกับเส้นอื่นๆ เพื่อให้แผนที่ความคิดมีพื้นฐานรองรับ
5. คำควรมีลักษณะเป็น “หน่วย” เช่นคำละเส้น เพราะจะช่วยให้คำแต่ละคำเชื่อมโยงกับคำอื่นๆ ได้อย่างอิสระ เปิดทางให้แผนที่ความคิดคล่องตัวและยืดหยุ่นมากขึ้น
6. ใช้สีให้ทั่วแผนที่ความคิด เพราะสีจะช่วยระดับความจำ เพลินตา กระตุ้นสมองซีกขวา จากลำดับขั้นตอนในการสร้างแผนที่ความคิดของโทนี บูซาน สามารถสร้างตัวอย่างแผนที่ความคิดได้ดังภาพที่ 5

ภาพที่ 5 ตัวอย่างแผนที่ความคิด

ที่มา: บูซาน (Buzan, อ้างถึงใน ธัญญา ผลอนันต์, 2542)

ลาลี รักสุทธิ (2543) ได้เสนอวิธีสร้างแผนที่ความคิดไว้ดังนี้

1. เตรียมกระดาษเปล่าไม่มีเส้นบรรทัดและวางแนวนอน
 2. วาดภาพสี่เหลี่ยมหรือเขียนคำหรือข้อความที่สื่อหรือแสดงถึงเรื่องที่จะสร้างแผนที่ความคิด
กลางหน้ากระดาษโดยใช้สี่เหลี่ยม 3 สี และต้องไม่ติดกรอบด้วยรูปเรขาคณิต
 3. คิดถึงหัวเรื่องสำคัญที่เป็นส่วนประกอบของเรื่องที่จะสร้างแผนที่ความคิดโดยให้เขียนเป็นคำที่มีลักษณะเป็นหน่วยหรือคำสำคัญ (Key Word) สั้นๆ ที่มีความหมาย บนเส้นแต่ละเส้นจะต้องแตกออกจากศูนย์กลางไม่ควรเกิน 8 กิ่ง
 4. แยกความคิดของหัวเรื่องสำคัญ แต่ละหัวเรื่องในข้อ 3 ออกเป็นกิ่งหลายๆ กิ่ง โดยเขียนคำและวลีเป็นเส้นที่แตกออกไป ลักษณะของกิ่งควรเอนไม่เกิน 60 องศา แยกความคิดรองลงไปเป็นส่วนประกอบของแต่ละกิ่ง
 5. คำหรือวลีที่เส้นแตกออกไป ซึ่งสามารถแตกความคิดออกได้เรื่อยๆ
 6. การเขียนคำ ควรเขียนคำด้วยคำที่เป็นความสำคัญ หรือคำหลัก หรือเป็นวลีที่มีความหมายชัดเจน
 7. คำ วลี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพใดที่ต้องการเน้น อาจจะใช้วิธีการที่ชัดเจน เช่น การล้อมกรอบ หรือใส่กล่อง เป็นต้น
 8. ตกแต่งแผนที่ความคิดที่สร้างขึ้นให้มีสีสันสวยงามสดใส น่าสนใจ
- ไสว พักขาว (2542) ได้เสนอขั้นตอนการสร้างแผนที่ความคิดไว้ดังนี้
- ขั้นที่ 1 เขียนมโนทัศน์หลักไว้ตรงกลาง
 - ขั้นที่ 2 เขียนมโนทัศน์รองกระจายไปรอบๆ มโนทัศน์หลัก
 - ขั้นที่ 3 ลากเส้นเชื่อมโยงระหว่างมโนทัศน์รองกับมโนทัศน์หลัก
 - ขั้นที่ 4 เขียนมโนทัศน์ย่อยกระจายต่อจากมโนทัศน์รองแต่ละอัน
 - ขั้นที่ 5 ตกแต่งแผนที่ความคิดโดยใช้สี สัญลักษณ์ หรือรูปภาพ ให้เกิดความสวยงามและสื่อความหมายที่ดียิ่งขึ้น
- จากลำดับขั้นตอนในการสร้างแผนที่ความคิดนี้ สามารถสร้างตัวอย่างแผนที่ความคิดได้ดังภาพที่ 6

ภาพที่ 6 ลักษณะการเขียนแผนที่ความคิด
ที่มา: ไสว พิทขาว (2542)

การสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด

ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำแผนที่ความคิดมาช่วยในการสอนอ่านจับใจความ และได้ศึกษาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการสอนอ่านจับใจความ หลักการสอนอ่านจับใจความ แนวทางการสอนอ่านจับใจความและการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดดังนี้

จุดมุ่งหมายในการสอนอ่านจับใจความ

สมบัติ มหารศ (2533) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนอ่านและจับใจความได้
2. ให้ผู้อ่านสามารถบอกรายละเอียดของเรื่องที่อ่านว่ามีสาระอะไรบ้าง
3. อ่านเพื่อปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำจากเรื่อง
4. อ่านและตอบคำถาม ได้ถูกต้องแม่นยำ
6. อ่านแล้วสามารถคาดการณ์ ทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้นได้
7. อ่านแล้วสามารถย่อเรื่องที่อ่านได้
8. อ่านเพื่อหาความจริงและแสดงข้อคิดเห็นประกอบได้

ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ (2545) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. ให้เข้าใจข้อความที่อ่าน
2. ให้มีนิสัยที่ดีและรักในการอ่าน
3. ให้มีวิจารณญาณที่ดีในการอ่าน
4. ให้มีความรักความสนใจในการอ่านอย่างกว้างขวางและสม่ำเสมอ

ดังนี้

มิลเลอร์ (Miller, 1979) ได้แบ่งจุดมุ่งหมายของการสอนอ่าน เพื่อจับใจความ 6 ประการ

1. อ่านเพื่อจับใจความคร่าวๆ (Scanning or skimming reading)
2. อ่านเพื่อจับใจความสำคัญ (Idea reading)
3. อ่านเพื่อสำรวจรายละเอียดและใจความโดยทั่วๆ ไป (Exploratory reading)
4. อ่านเพื่อความเข้าใจอย่างถ่องแท้ (Study reading)
5. อ่านเพื่อใช้วิจารณ์ตามข้อความที่อ่าน (Critical reading)
6. อ่านเพื่อการวิเคราะห์ข้อความ หรือแนวคิดในเรื่องที่อ่าน (Analytical reading)

จากข้อเสนอแนะของนักวิชาการที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการสอนอ่านจับใจความมีจุดมุ่งหมายสำคัญคือ สามารถบอกรายละเอียด สามารถตีความ สรุปความและนำข้อคิดไปใช้ในชีวิตประจำวัน

หลัก การสอนอ่านจับใจความ

มีนักการศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะการสอนอ่านจับใจความให้มีประสิทธิภาพ ดังเช่น บันลือ พดกษะวัน (2530) ได้กล่าวถึงหลักการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. มีการจัดลำดับขั้นตอนในการสอนอ่านไปตามลำดับขั้นดังนี้
 - 1.1 อ่านเรื่องคร่าวๆ โดยตลอด เพื่อให้รู้ว่าเรื่องนั้นกล่าวถึงอะไรบ้าง และจุดใดตอนใดเป็นจุดสำคัญของเรื่อง
 - 1.2 ตอนใดที่สำคัญให้อ่านโดยละเอียด ทำความเข้าใจให้ชัดเจน ไม่ควรหยุดอ่านระหว่างเรื่อง เพราะจะทำให้เข้าใจไม่ต่อเนื่อง
 - 1.3 ตอนใดที่ไม่เข้าใจควรอ่านซ้ำพยายามตรวจสอบความเข้าใจบางตอนให้แน่นอนและถูกต้อง
 - 1.4 ตอบคำถามสั้นๆ ในเรื่องให้ได้ เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน แล้วบันทึกย่อเรื่องที่อ่านเพื่อป้องกันการลืม
 - 1.5 เรียบเรียงใจความสำคัญของเรื่องได้
2. ควรฝึกอ่านอย่างสม่ำเสมอเพื่อทำให้ผู้อ่านเข้าใจศัพท์ได้อย่างกว้างขวางและมีพื้นฐานความรู้เป็นแนวทางในการอ่านต่อไป จะทำให้สามารถอ่านได้เร็วขึ้น
3. ควรนำเรื่องง่ายๆ สั้น ให้ฝึกอ่านก่อนแล้วเพิ่มความยาวขึ้นตามลำดับ
4. ให้ปฏิบัติกิจกรรมต่อเนื่องหลังจากรับอ่าน เช่น ตอบคำถาม สรุปเรื่องเพื่อทดสอบความเข้าใจ
5. หลังการอ่านในใจแล้วให้อ่านออกเสียงอีก

ทัตสนีย์ ศุภเมธี (2535) กล่าวถึงหลักการสอนอ่านเพื่อจับใจความดังนี้

1. สอนคำที่ควรศึกษา หรือคำที่มีความหมายพิเศษก่อน เพื่อไม่ให้มีปัญหาเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

2. ให้นักเรียนรู้จักมุ่งหมายในการอ่าน

3. สรุปโครงเรื่องให้ฟังก่อนอ่าน

4. สนทนาเกี่ยวกับภาพหรือประสบการณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่าน

5. กำหนดเวลาให้เหมาะสมกับจำนวนคำครั้งหลังๆ ใช้เวลาน้อยกว่าครั้งแรก

6. ให้ความรู้ว่าข้อความสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ที่ไหน อย่างไร ฯลฯ และการสอนของครูควรแนะแนวทางให้ก่อน จะช่วยให้จับใจความได้ผลดี

ฐาปะนีย์ นาครทรรพ (2545) ได้เสนอหลักการอ่านจับใจความไว้ 3 ประการได้แก่

1. ยั่วให้เด็กเกิดความสนใจ เพราะความสนใจจะชวนให้เด็กอ่านบ่อยๆ จนเกิดทักษะในอันดับที่สอง แล้วความรู้ก็จะตามมาเป็นอันดับที่สาม

2. สร้างความเข้าใจ เช่น ตั้งคำถามให้ตอบ เป็นคำถามที่ต้องไปอ่านหนังสือจึงจะได้คำตอบ

3. จูงใจให้ทำกิจกรรม กิจกรรมที่ให้ทำหลังการอ่านต้องเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ ผู้เรียนสามารถทำได้

สรุปได้ว่าหลักการของการสอนอ่านจับใจความมีความสำคัญในการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้นำหลักการที่ศึกษามาใช้ได้แก่ กำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม กำหนดเวลาการอ่านให้เหมาะสม กิจกรรมทำให้เด็กสนใจในการอ่าน และมีกิจกรรมที่เด็กทำต่อเนื่องหลังจากการอ่าน

แนวทางการสอนอ่านจับใจความ

การจัดการเรียนการสอนอ่านจับใจความที่ประสบความสำเร็จนั้น ต้องมีการวางแผนให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ให้นักเรียนอ่าน ใช้วิธีการที่หลากหลาย ซึ่งกรมวิชาการ (2546) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. จัดตามแนวทางการสอนอ่านในใจซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่

1.1 ขั้นเตรียมการอ่าน ซึ่งประกอบด้วย

1.1.1 การสร้างประสบการณ์พื้นฐานเพื่อให้นักเรียนเข้าใจในการอ่าน โดยจัดกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งหรือหลายกิจกรรม เช่น สนทนาจากชื่อเรื่องและแนวคิดของเรื่อง รูปภาพ แล้วสนทนาเกี่ยวกับภาพ เล่าเรื่องที่อ่านพอสังเขป เป็นต้น

1.1.2 การอ่านคำยาก เป็นการสอนอ่านคำยากในบทเรียนเพื่อให้เข้าใจความหมายได้ดียิ่งขึ้น

1.1.3 การตั้งจุดประสงค์ในการอ่าน เป็นการบอกแนวทางการเรียนให้แก่นักเรียน

1.2 ขั้นอ่านในใจ ประกอบด้วย

1.2.1 อ่านสำรวจและตั้งคำถาม ให้นักเรียนอ่านเร็วๆ ตั้งคำถาม ช่วยกันบอกคำถามที่คิดขึ้น แล้วครูเขียนบนกระดานดำ

1.2.2 อ่านพินิจแล้วตอบคำถาม เป็นการอ่านเรื่องอีกครั้งอย่างพินิจพิจารณา เพื่อหาคำตอบ จับประเด็นสำคัญ หารายละเอียดของเรื่อง หาเหตุและผลของเหตุการณ์ ลำดับเหตุการณ์ เป็นต้น

1.2.3 ตอบคำถามและทบทวน ให้นักเรียนตอบคำถามแล้วตรวจสอบคำตอบจากเรื่องที่อ่านอีกครั้งหนึ่ง

1.3 ขั้นหลังอ่านในใจ ฝึกให้นักเรียนเขียนแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจซึ่งจะนำไปสู่การพูด การฟัง การเขียน

1.4 ขั้นการวัดผลและประเมินผล มีวิธีการดังนี้

1.4.1 สังเกตการณ์มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน

1.4.2 พิจารณาความสามารถในการเล่าเรื่อง

1.4.3 พิจารณาจากความสามารถในการตั้งคำถามและตอบคำถาม

1.4.4 พิจารณาความสามารถในการทำแผนภาพโครงเรื่อง

2. จัดตามแนวขั้นตอนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน ซึ่งมีแนวปฏิบัติดังนี้

1) ขั้นการเตรียมความพร้อมในการอ่าน มีขั้นตอนดังนี้

1.1) ให้นักเรียนฝึกการใช้ท่าทางและปฏิบัติตนในการอ่านในใจอย่างถูกต้อง และครูคอยสังเกตท่าทาง การปฏิบัติตนในการอ่านที่ถูกต้อง

1.2) ให้นักเรียนฝึกอ่านแบบเคลื่อนสายตามแนวขวางและแนวนอนโดยใช้อักษรเดี่ยว คำเดี่ยว กลุ่มอักษร และคำที่มีความหมายเดียวกันกับคำที่กำหนดให้ โดยเปรียบเทียบเวลาในการอ่านแต่ละเที่ยวและตอบคำถามได้ถูกต้อง

1.3) ให้นักเรียนฝึกจำคำต่างๆทำให้นักเรียนสามารถบอกความหมายของคำได้ถูกต้อง รู้จักคำมากขึ้น รู้ความแตกต่างและความหมายของคำที่หลากหลายมากขึ้น

1.4) ให้นักเรียนฝึกอ่านเป็นวลี เพื่อเก็บหน่วยความคิด แล้วรวบรวมหน่วยความคิดเหล่านั้นเป็นความเข้าใจเรื่องที่อ่าน

1.5) ให้นักเรียนฝึกอ่านแบบเจาะจง เป็นการฝึกทักษะในการกวาดสายตา ในการอ่านบรรทัดอย่างรวดเร็ว เพื่อค้นหาคำตอบ ค้นหาตำแหน่ง ค้นหาความหมายของคำ ข้อสรุป หรือข้อเท็จจริงเฉพาะอย่าง

1.6) ให้นักเรียนฝึกอ่านข้ามคำ โดยการข้ามคำหรือวลีที่ไม่สำคัญและอ่านเฉพาะ คำ วลี ประโยคที่สำคัญ เพื่ออ่าน ได้อย่างรวดเร็วและจับใจความสำคัญได้

2) ขั้นการสร้างคำศัพท์ การรู้คำศัพท์มากทำให้อ่านเรื่องได้ดี มีวิธีการฝึกคือ

2.1) ให้นักเรียนฝึกการใช้บริบท ซึ่งได้แก่คำหรือข้อความแวดล้อม เพื่อช่วยให้ เข้าใจความหมาย

2.2) ให้นักเรียนฝึกการใช้ร่องรอยที่เห็นได้ เช่นรูปภาพ เครื่องหมายหรือ สัญลักษณ์

2.3) ให้นักเรียนฝึกการหาความหมายจากส่วนของคำ คำที่เป็นคำประสม ถ้านักเรียนรู้ความหมายของคำหนึ่ง ก็จะเชื่อมโยงไปสู่ความหมายอีกคำหนึ่งได้

2.4) ให้นักเรียนฝึกหาคำที่มีหลายความหมาย คำบางคำเขียนเหมือนกัน ออกเสียงเหมือนกัน แต่ความหมายต่างกัน แล้วแต่ว่าจะนำไปประกอบคำใด การฝึกหาคำที่มีหลาย ความหมายมารวบรวมไว้ จะทำให้สร้างคำศัพท์ได้มาก และเป็นประโยชน์ต่อการอ่านจับใจความ

2.5) ให้นักเรียนฝึกหาความหมายจากพจนานุกรม พจนานุกรมช่วยในการหา ความหมายของคำ ที่มาของคำ ชนิดของคำ การสะกด การออกเสียง ดังนั้นการเปิดพจนานุกรม เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่าน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษาไทยมากยิ่งขึ้น

2.6) ให้นักเรียนฝึกการจดบันทึกและรวบรวมคำที่ได้ศึกษา

2.7) วัตถุประสงค์และประเมินผลตามความสนใจในการอ่านและจากกิจกรรมต่างๆ ที่นักเรียนได้ฝึกตามลำดับขั้น

3) ขั้นการใช้เครื่องช่วยอ่าน ได้แก่เทคนิคหรือวิธีการที่จะช่วยให้การอ่านเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพมีการฝึกดังนี้

3.1) ฝึกให้นักเรียนดูส่วนต่างๆ ของหนังสือ

3.2) ฝึกให้นักเรียนพิจารณาบทความหรือเนื้อหาแต่ละบท

3.3) ฝึกให้นักเรียนเตรียมอ่านโดยจดบันทึกความรู้เดิม ทำแผนภาพคำ ระดม สมอง และเขียนอิสระ เป็นต้น

3.4) ฝึกให้นักเรียนใช้ส่วนอื่นๆของหนังสือ เป็นเครื่องช่วยอ่าน เช่นตาราง ภาพ แผนภูมิ กราฟ เป็นต้น

3.5) การวัดผลเช่น ตรวจสอบผลงานนักเรียน สังเกตความตั้งใจในการทำงาน สังเกตการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทำงาน

4) ขั้นการหาความคิดหลัก เป็นการฝึกหาประเด็นสำคัญของเรื่องซึ่งใจความหลักแต่ละย่อหน้าจะอยู่ในส่วนต่างๆ เช่น ตอนต้น ตอนกลาง และตอนท้ายของย่อหน้า แต่บางครั้งก็ไม่ปรากฏข้อความสำคัญ ซึ่งผู้อ่านต้องสรุปเอง

5) ขั้นการหาข้อเท็จจริงและความคิดเห็น เป็นการฝึกอ่านและวิเคราะห์ให้ได้ว่าส่วนใดเป็นข้อเท็จจริงและส่วนใดเป็นข้อคิดเห็น

6) ขั้นอธิบายความและการหาข้อสรุป

7) ขั้นการอ่านสู่การเขียน ให้นักเรียนฝึกจดบันทึกใจความสำคัญแล้วเรียบเรียงให้เป็นข้อความที่สละสลวยด้วยสำนวนของนักเรียนเอง

3. สอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนภาพโครงเรื่อง จะช่วยให้นักเรียนสามารถจับใจความของเรื่องที่อ่านได้ดีและเกิดความแม่นยำในการเรียนรู้ มีหลายรูปแบบ เช่น โครงสร้างเหตุการณ์ โครงสร้างรายละเอียด โครงสร้างบทสรุป เป็นต้น มีลำดับขั้นตอนการสอนดังนี้

3.1 เขียนแผนภาพโครงเรื่องให้สมบูรณ์ก่อนเพื่อเป็นคู่มือครู

3.2 แจกแผนภาพโครงเรื่องหรือเขียนแผนภาพโครงเรื่องไว้บนกระดานดำ โดยมีรายละเอียดของเรื่อง

3.3 ให้นักเรียนอ่านเรื่อง

3.4 ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อเรื่อง แล้วช่วยกันเติมข้อความในแผนภาพโครงเรื่อง เพื่อหาใจความสำคัญของเรื่อง เหตุการณ์ที่สำคัญและคุณค่าหรือข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน หากนักเรียนทำไม่ได้ ครูอาจจะใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้คิด

3.5 ให้นักเรียนเล่าเรื่องแผนภาพโครงเรื่องและปรับเรื่องให้สมบูรณ์

3.6 ให้นักเรียนเขียนเรื่องตามแผนภาพโครงเรื่องด้วยถ้อยคำของนักเรียน

4. การสอนอ่านจับใจความโดยใช้กิจกรรม จะช่วยให้นักเรียนมีความสนุกสนานความสนใจ และการกระตือรือร้นที่จะเรียน ซึ่งครูควรจัดกิจกรรมต่างๆเพื่อนำมาใช้ในการสอนอ่านจับใจความ เช่น เกมตาไวคิดไว

จากการศึกษาจะเห็นว่า การสอนอ่านจับใจความมีแนวการสอนที่หลากหลาย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเหล่านี้มาใช้ในการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดโดยใช้ตาแนวการสอนอ่านในใจและแนวการสอนอ่านในใจและแนวการสอนตามขั้นตอนการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ

การสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด

จากการศึกษาแผนที่ความคิดสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความได้และได้มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดไว้ดังนี้

โฮมลิช และพิทเทลแมน (Heimlich and Pittelman, 1986 อ้างถึงใน ปิยะรัตน์ คีศรี, 2546) กล่าวว่าการสร้างแผนที่ความคิด สามารถนำไปใช้กับการเรียนการสอนอ่านได้ 3 ด้านคือ

1. การใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดในการสอนคำศัพท์
2. การใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดในกิจกรรมก่อนและหลังการอ่าน
3. การใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดในการฝึกทักษะการอ่าน

แมคเนิล (Macneil, 1984, อ้างใน นกมล ปู่ประเสริฐ, 2534) เสนอการสร้างแผนที่ความคิดมาใช้ในการสอนอ่าน โดยการใช้แผนที่ความคิดจะให้ความรู้หรือข้อมูลพื้นฐานในเรื่องก่อนการอ่าน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิมดังนี้

1. เสนอคำศัพท์ที่สำคัญในเรื่องที่อ่าน
2. ประเมินความรู้เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับหัวเรื่องที่จะอ่าน
3. กระตุ้นความสนใจของผู้เรียน

ในการสอนนั้นจะมีการสร้างแผนที่ความคิด เพื่อเป็นการกระตุ้นความรู้เดิม และเรียนรู้คำศัพท์ในขณะที่อ่าน ผู้เรียนจะมีการเปลี่ยนแปลงแผนที่ความคิดของตนตามเนื้อเรื่องที่อ่านในช่วงหลังการอ่านมีการอภิปราย เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจน และเป็นการผสมผสานความรู้ใหม่

โฮมลิช และพิทเทลแมน (Heimlich and Pittelman, 1986, อ้างถึงใน ปิยะรัตน์ คีศรี, 2546.) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างแผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความไว้ดังนี้

1. สรุปใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน (Main idea) โดยเขียนใจความสำคัญหรือชื่อเรื่อง (Title) ไว้ภายในวงกลม หรือสี่เหลี่ยม หรืออาจจะเป็นรูปทรงอะไรก็ได้

2. สรุปหรือหาหัวข้อย่อย (Second Categories) ที่เนื้อเรื่องกล่าวถึงผู้อ่านนั้นจะต้องจำแนกประเภทหรือจัดกลุ่มหัวข้อแนวคิด ถ้าในเนื้อความไม่ได้กำหนดไว้ชัดเจน ผู้อ่านจะต้องสรุปประเด็นและกำหนดเป็นหัวข้อเอง แล้วโยงหัวข้อต่างๆ เข้ากับใจความสำคัญหรือชื่อเรื่องหลังจากที่ได้เขียนวงกลมหรือสี่เหลี่ยมรอบล้อม

3. หารายละเอียดสนับสนุน (Supporting Details) ผู้เรียนจะต้องอ่านเนื้อเรื่องอย่างละเอียดเพื่อเก็บรายละเอียด ที่จะทำให้การสร้างแผนที่ความคิดสมบูรณ์แล้ว โยงรายละเอียดที่สนับสนุนเข้ากับหัวข้อย่อย

คู่มือครูจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (กรมวิชาการ, 2544) ได้เสนอการนำแผนภาพความคิดมาใช้ในการสอนการอ่านจับใจความดังนี้

ขั้นที่ 1 ใช้ในการเตรียมการอ่าน การอ่านจะเกิดความเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อผู้อ่านมีประสบการณ์พื้นฐานในเรื่องที่จะอ่านก่อนเสมอ ผู้สอนจะใช้แผนผังความคิดในการการประเมินความรู้และประสบการณ์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนช่วยกันระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านก่อนว่าผู้เรียนรู้เรื่องที่จะอ่านอย่างไรบ้าง ในระหว่างระดมสมองผู้เรียนจะใช้ศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ขั้นที่ 2 ใช้ในระหว่างอ่าน ในขณะที่ผู้เรียนอ่านเรื่อง ผู้เรียนจะทำแผนผังความคิดโดยเขียนเหตุการณ์ของเรื่องทีอ่านตามลำดับตั้งแต่เหตุการณ์เริ่มต้นจนเหตุการณ์สุดท้ายจะทำให้ช่วยให้จับใจความการอ่านได้ดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ใช้หลังการอ่าน แผนผังความคิดอาจใช้หลังการอ่าน เมื่อผู้เรียนอ่านจบแล้ว ผู้เรียนจะสร้างแผนผังความคิด และในขณะที่สร้างแผนผังความคิดผู้เรียนจะอ่านค้นหาเรื่องอีกครั้งหนึ่ง จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทบทวนเรื่องราวอีกครั้ง แผนผังความคิดที่สร้างขึ้นจะช่วยสรุปเรื่องราวเป็นแผนภาพทำให้จำเรื่องได้แม่นยำ

สรุปว่าการนำแผนที่ความคิดมาใช้ในการอ่านจับใจความ เริ่มด้วยการกำหนดหัวเรื่องที่จะอ่าน การเรียนรู้คำศัพท์ การอ่านเรื่องแล้วจับประเด็นหลักประเด็นรอง โดยการนำความรู้เดิมเชื่อมกับความรู้ใหม่ แล้วจึงเขียนเป็นแผนที่ความคิด โดยผู้วิจัยได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ของการอ่านจับใจความและการสอนอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิดกับกิจกรรมการเรียนรู้การอ่าน
จับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด

ขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิด	กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความ โดยใช้แผนที่ความคิด
1. เขียนแก่นแกนที่จุดศูนย์กลาง เพื่อจับใจความสำคัญของเรื่องที่เป็นความคิดหลัก	1. นักเรียนอ่านรายละเอียดของเนื้อเรื่อง เพื่อจับใจความสำคัญและเขียนแก่นแกนที่จุดศูนย์กลาง โดยครูใช้คำถาม นักเรียนตอบคำถาม พร้อมทั้งเขียนคำ ข้อความ ภาพ หรือสัญลักษณ์ ที่เป็นแก่นแกน
2. เขียนกิ่งแก้ว โดยลากเส้นรอบๆจากแก่นแกนเพื่อจับใจความที่เป็นความคิดรอง	2. ครูใช้คำถามจากเนื้อเรื่องที่เชื่อมโยงจากแก่นแกนเพื่อให้นักเรียนบอกรายละเอียด ข้อคิด และการนำไปใช้ พร้อมทั้งเขียนข้อความ ภาพ หรือสัญลักษณ์บนเส้นของแผนที่ความคิดที่เป็นกิ่งแก้ว
3. เขียนกิ่งก้อย โดยลากเส้นจากกิ่งแก้วเขียนความคิดย่อยที่มีความสัมพันธ์กับความคิดรอง	3. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับรายละเอียดที่เชื่อมโยงจากกิ่งแก้ว นักเรียนตอบคำถาม พร้อมทั้งเขียนคำ ข้อความ ภาพหรือสัญลักษณ์บนกิ่งก้อย
4. ตกแต่งแผนที่ความคิด ด้วยสีต่างๆ เพื่อความสวยงาม	4. นักเรียนตกแต่งแผนที่ความคิดให้สวยงามตามหลักของการระบายสีแผนที่ความคิด

จากตารางที่ 2 การจัดการเรียนการสอนการอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดนั้น เป็นไปตามลำดับขั้นสอดคล้องกับขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิด นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ก่อนที่จะนำไปสู่ขั้นตอนการเขียนแผนที่ความคิด ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม และทบทวนความรู้เดิม ด้วยวิธีที่หลากหลาย เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การยกตัวอย่างสถานการณ์ รูปภาพ ชมวีดิทัศน์ ทบทวนคำศัพท์ที่รู้แล้ว ศึกษาคำศัพท์ที่ยังไม่รู้ และเมื่อเสร็จสิ้นการเขียนแผนที่ความคิด นักเรียนจะได้นำเสนอ อภิปราย และขยายความคิดเพื่อนำไปสู่การตีความ การสรุปข้อคิด และการนำไปใช้อีกครั้งหนึ่ง โดยการตอบคำถามจากแบบฝึกหัดพร้อมกับแสดงเหตุผลหรือหลักฐานอ้างอิงที่สมเหตุสมผล ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งหมาย

แนวคิดเกี่ยวกับเจตคติ

เจตคติมีความสำคัญที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาเกี่ยวกับความหมายและลักษณะของเจตคติ องค์ประกอบของเจตคติ การเปลี่ยนแปลงของเจตคติ ประโยชน์ของการวัดเจตคติและเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยดังนี้

ความหมายและลักษณะของเจตคติ

มีนักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่าเจตคติไว้ดังนี้

กู๊ด (Good, 1973 อ้างถึงใน กุญชรีย์ คำชาย, 2540) กล่าวว่าความหมายของเจตคติว่าเป็นสภาพความพร้อมที่จะแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหาหรือต่อต้านสภาพการณ์บางอย่างต่อบุคคลหรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น รัก กลัว หรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้นๆ

สกุณา บุญสูง (2540) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่าเจตคติเป็นความคิดเห็น ทำที่ความรู้สึกเอนเอียงทางจิตใจของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหลังจากที่ที่ได้รับประสบการณ์สิ่งนั้น ซึ่งไม่สามารถวัดได้จากการแสดงออกของบุคคลนั้น เช่น ทำทาง ความเชื่อและความคิดเห็น

นิวคอมบ์ (Newcomb, 1954 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2541) ได้กล่าวว่าเจตคติจะอยู่ในเฉพาะบุคคลตามลักษณะสิ่งแวดล้อมที่คนนั้นได้รับและจะแสดงพฤติกรรมออกมา 2 ลักษณะคือ ลักษณะความพึงพอใจหรือทำให้เกิดความรักใคร่ อยากใกล้ชิดสิ่งนั้นเรียกว่า เจตคติเชิงนิมานหรือเชิงบวก (positive attitude) กับเจตคติที่แสดงออกมาในลักษณะไม่พึงพอใจ เบื่อหน่าย ทำให้เกิดความชิงชังไม่ชอบหรือไม่พอใจสิ่งนั้นๆ เรียกว่าเจตคติเชิงนิเสธหรือเชิงลบ (negative attitude)

พรธณี เจนจิต (2548) กล่าวว่าเจตคติ หมายถึง ทำที่ ความรู้สึก ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งในทางที่ดี คือชอบพอใจ สนับสนุน หรือในทางที่ไม่ดีคือไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่สนับสนุน เจตคตินี้สามารถสร้างขึ้นได้และเปลี่ยนแปลงได้

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว สรุปได้ว่าเจตคติหมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึก ความคิดเห็น ความเชื่อและท่าทีของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจเป็นไปในทางบวกและทางลบ ทั้งนี้มีผลมาจากเรียนรู้ การได้รับประสบการณ์หรือความเชื่อ เจตคติสามารถสร้างสมเปลี่ยนแปลงได้ตามวัย และไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถสังเกตและวัดได้จากการแสดงออกของบุคคลนั้นๆ

นักการศึกษาได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติดังต่อไปนี้

อุษณีย์ วรรณจิต (2536) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นการเตรียมความพร้อมในการตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งนั้นซึ่งการเตรียมนี้เป็นการเตรียมภายในของจิตมากกว่าภายนอกที่จะสังเกตเห็นได้

2. สภาวะตอบสนองของบุคคลที่จะยอมรับหรือไม่ยอมรับ ชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งต่างๆ มีลักษณะที่ซับซ้อนทั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับอารมณ์ด้วย

3. เจตคติไม่ใช่พฤติกรรมแต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม

4. เจตคติไม่สามารถวัดได้โดยตรงแต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายเจตคติได้

5. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ซึ่งบุคคลจะมีเจตคติในเรื่องเดียวกันแตกต่างกันได้ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคม ระดับอายุเข้าปีญญา

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541) กล่าวว่าเจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง เจตคติจึงมีทั้งบวกและลบ เช่น ถ้านักเรียนมีเจตคติทางบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์ นักเรียนจะชอบเรียนคณิตศาสตร์ เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาจะเลือกเรียนสาขาคณิตศาสตร์ ตรงข้ามกับนักเรียนที่มีเจตคติทางลบต่อคณิตศาสตร์ก็จะไม่ชอบหรือไม่มีความสนใจที่จะเรียน เมื่ออยู่ชั้นมัธยมศึกษาจะเลือกเรียนสายอักษรศาสตร์ สายภาษา

สกณา บุญสูง (2540) กล่าวว่าลักษณะของเจตคติ มี 4 แบบ คือ 1) เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์ 2) เจตคติเป็นดัชนีที่จะชี้แนวทางในการแสดงพฤติกรรม 3) เจตคติสามารถถ่ายทอดจากบุคคลหนึ่งไปสู่บุคคลอื่นได้ 4) เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้

จากลักษณะของเจตคติสรุปได้ว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือการได้รับประสบการณ์และเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลกล้าเผชิญกับสิ่งเร้าหรือหลีกเลี่ยง เจตคติจึงมีทั้งบวกและลบ เจตคติไม่ใช่พฤติกรรมแต่เป็นสภาวะของจิตใจที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด แต่ละบุคคลมีเจตคติต่อสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน อีกทั้งเป็นตัวกำหนดแนวทางในการแสดงออกของพฤติกรรม เจตคติไม่สามารถวัดได้วัดได้โดยตรงแต่สามารถสร้างเครื่องมือวัดพฤติกรรมที่แสดงออกมาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการทำนายหรืออธิบายเจตคติได้ ซึ่งลักษณะของเจตคตินี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้

องค์ประกอบของเจตคติ

อุษณีย์ วรณจิตย์ (2536) กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติ ซึ่งมี 3 องค์ประกอบดังนี้

1. ความรู้ บุคคลใดจะมีเจตคติต่อสิ่งใดได้บุคคลนั้นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งนั้น

2. ความรู้สึก เมื่อบุคคลรู้และเข้าใจ จะสรุปว่าพอใจในสิ่งนั้นหรือไม่

3. ความโน้มเอียงที่จะปฏิบัติ เมื่อบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งมักมีความโน้มเอียงในการเลือกปฏิบัติ

สฤณา บุญสูง (2540) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเจตคติไว้ว่า เจตคติมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ด้านคือ

1. องค์ประกอบด้านพุทธิปัญญา (cognitive component) คือ ความรู้ความคิดและความเข้าใจของบุคคลเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ จากการได้รับรู้ประสบการณ์หรือข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งนั้นก่อนจึงจะสามารถกำหนดค่าที่ ความรู้สึกต่อสิ่งเรานั้น ได้

2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (affective component) คือความรู้สึกต่างๆ เช่นความพอใจ ความชื่นชม ไม่ชอบหรือรังเกียจ ซึ่งความรู้สึกเหล่านี้จะเกิดขึ้นโดยมีความรู้ ความคิดหรือประสบการณ์เกี่ยวกับสิ่งนั้นๆ ของแต่ละบุคคลเป็นตัวกำหนด

3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (behavioral component) คือแนวโน้มในทางปฏิบัติที่จะสนองความเร้าใดๆ ทั้งด้านบวกหรือด้านลบ เช่น การยอมรับ การไม่ยอมรับ ความเต็มใจ หรือไม่เต็มใจ

กิบสัน (Gibson, et.al, 1997 อ้างถึงใน ถัดดาวรรณ ศรีสังข์, 2546) กล่าวว่าเจตคติมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 3 ประการ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับอารมณ์และความรู้สึก (affect) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเจตคติที่เชื่อว่าเป็นผลของการเรียนรู้ที่ได้จากพ่อแม่ ครูอาจารย์ และเพื่อนวัยเดียวกันเป็นเจตคติที่เกี่ยวกับความรู้สึกที่มีต่อสิ่งต่างๆ การชอบหรือไม่ชอบต่อบุคคล สิ่งของหรือเหตุการณ์ เช่น การรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจต่อนาย การชอบหรือไม่ชอบคนตรี งานศิลปะอาหารบางชนิด เป็นต้น ดังนั้นองค์ประกอบนี้จึงเป็นสภาพทางอารมณ์ควบคู่ไปกับการประเมิน (evaluation)

2. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับด้านความรู้ (cognition) เป็นส่วนหนึ่งของเจตคติที่เป็น การรับรู้ ความเห็นและความเชื่อของบุคคล ซึ่งมีที่มาจากกระบวนการการคิดที่ใช้เหตุผลเชิงตรรกเป็นหลัก จึงเป็นเจตคติที่ผ่านการประเมินของผู้นั้นแล้ว เช่น ความเชื่อว่าคนหรือสิ่งของนั้นดีหรือไม่ดี หรือผู้บังคับบัญชาที่มีความคิดหรือความเชื่อว่ามีผู้บังคับบัญชาของตนมีความเป็นผู้ใหญ่พอ สามารถพอที่จะปกครองตนเองได้ ดังนั้นเขาจึงให้ความเป็นอิสระในการทำงานแก่ผู้บังคับบัญชาหรือเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการวินิจฉัยสั่งการ เป็นต้น

3. องค์ประกอบด้านที่เกี่ยวกับพฤติกรรม (behavior) เป็นเจตคติอีกส่วนหนึ่งของบุคคลที่ตั้งใจที่จะกระทำต่อคนอื่นหรือวัตถุสิ่งของด้วยวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะ เช่นการแสดงความเป็นมิตร ให้ความอบอุ่น หรือก้าวร้าวเป็นปฏิปักษ์หรือเอื้ออาทร เป็นต้น แนวโน้มของพฤติกรรมเป็นผลมาจากความคิด ความเชื่อความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเรานั้น ตัวอย่างเช่น ถ้ามีบุคคลที่มีเจตคติที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตย หรือมีความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกที่ดีต่อระบอบประชาธิปไตยแนวโน้มนพฤติกรรมผู้นั้นก็จะรับฟังเคารพต่อสิทธิผู้อื่น ชอบการเข้ามีส่วนร่วมหรือแสวงหาความร่วมมือ

ในทางตรงกันข้าม ผู้ที่มีเจตคติที่ไม่ดีในเรื่องนี้ ก็จะแสดงพฤติกรรมด้านถอยหนีหรือหลีกเลี่ยงต่อเหตุการณ์เหล่านั้น

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า เจตคติมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านความรู้สึก ด้านความรู้ และด้านพฤติกรรม ซึ่งในแต่ละด้านนับว่ามีความสัมพันธ์กัน เพราะการแสดงออกทางด้านท่าทาง และอารมณ์ ดังนั้นในด้านการเรียนการสอนครูจึงควรคำนึงถึงองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน เพื่อช่วยในการเสริมสร้างเจตคติที่ดีแก่ผู้เรียน

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ

อุษณีย์ วรรณจิตย์ (2536) กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงเจตคติเปลี่ยนแปลงได้ง่ายกว่าค่านิยม เพราะขึ้นอยู่กับความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยไม่ต้องคำนึงถึงเกณฑ์การตัดสินของสังคมจึงมักพบเสมอว่า ในสังคมจะมีการพยายามเปลี่ยนแปลงเจตคติของบุคคลต่างๆ มากกว่าการเปลี่ยนค่านิยมหรือความรู้สึกอื่นๆ และเนื่องจากเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ หรือได้รับประสบการณ์ต่างๆ ในสังคม จึงย่อมจะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามสภาพหรือสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา

สุรางค์ โคว์ตระกูล (2541) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้เพราะเจตคติเกิดจากการเรียนรู้และสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงเจตคติเกิดจากการได้รับข้อมูลใหม่จากบุคคลหรือสื่อมวลชน การได้รับประสบการณ์ตรงหรือความกระทบกระเทือนใจ การถูกบังคับให้ปฏิบัติไม่ตรงกับเจตคติของตน การรักษาทางจิตใจเพื่อให้เข้าใจเหตุผลให้ถูกต้องขึ้นและเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมใหม่

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่า เจตคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้เพราะเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับความรู้สึกของแต่ละบุคคล และเมื่อบุคคลมีการรับรู้ข้อมูลใหม่จากแหล่งต่างๆ หรือการได้รับประสบการณ์ตรงในลักษณะต่างๆ บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติไปตามข้อมูลและสภาพการณ์ใหม่นั้น

แบบวัดเจตคติ

เนื่องจากเจตคติมีลักษณะเป็นความรู้สึกความคิดเห็นเป็นสภาพทางจิตใจการวัดเจตคติจึงเป็นเรื่องซับซ้อนและละเอียดอ่อน ซึ่งจะวัดโดยตรงไม่ได้ ในการวัดเจตคตินั้นนิยมวัดออกมาในลักษณะ 2 ทิศทาง คือ ทางบวก และทางลบ ทางบวก หมายถึง การแสดงเจตคติไปในทางที่ดี ส่วนทางลบ หมายถึง การแสดงเจตคติไปในทางที่ไม่ดี เจตคติสามารถวัดได้ด้วยวิธีการต่างๆ คือ วิธีการสังเกต (observation) วิธีการสัมภาษณ์ (interview) และวิธีการใช้แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งปัจจุบันนิยมใช้วิธีวัดด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามมากที่สุด ในรูปของการให้บุคคลรายงานตนเอง (selfreport) ออกมาด้วยการใช้แบบวัดหรือมาตราวัดเจตคติที่มีการพัฒนามาหลายแบบตามความเหมาะสมของการพิจารณาของผู้สร้างการสร้างแบบวัดเจตคติได้มีข้อเสนอวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติไว้หลายวิธี เช่น แบบวัดของ เทอร์สโตน แบบวัดของ ฟิชไบน์-ไอเซน แบบวัดของ ออสกูตและ

แบบวัดของ ลิเคอร์ท์ แบบวัดเจตคติที่นิยมนำไปใช้ในการออกแบบวัดเจตคติแบบมาตราวัดเจตคติของออสกูดและมาตราวัดของ ลิเคอร์ท์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. มาตราวัดเจตคติของ ลิเคอร์ท์ (LiKert, 1998 อ้างถึงใน พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2538) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติดังนี้

ขั้นที่ 1 สร้างข้อความที่เป็นการแสดงออกถึงเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษาให้ได้มากๆ และให้ข้อความลักษณะเป็นการแสดงออกในทางที่ดี (บวก) และในทางที่ไม่ดี(ลบ)จำนวนเท่าๆ กัน

ขั้นที่ 2 นำข้อความที่สร้างแล้วพิมพ์เข้าสู่ชุดแล้วให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาว่าเขามีความรู้สึกรักนึกคิดถึงข้อความแต่ละข้อความอย่างไร โดยให้พิจารณาใน 5 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ขั้นที่ 3 นำผลการลงความเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละคนมาให้นำหนักคะแนนเป็นรายข้อ โดยให้คะแนนดังนี้

1) ข้อความที่มีความหมายทางบวก (positive statement) ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน

2) ข้อความที่มีความหมายทางลบ (negative statement) ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้คะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้คะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้คะแนน	5	คะแนน

ขั้นที่ 4 รวมคะแนนของแต่ละบุคคลในทุกๆ ข้อเข้าด้วยกัน ถือเป็นคะแนนความเห็นของรายบุคคล นำคำตอบของกลุ่มบุคคลดังกล่าวมาจัดเรียงลำดับจากคะแนนจากมากไปหาน้อย

ขั้นที่ 5 นำคำตอบกลุ่มบุคคลที่ได้คะแนนมากมาคำนวณ 25 % ของคนทั้งหมดและคำตอบของกลุ่มบุคคลที่ได้คะแนนน้อยมาคำนวณ 25 % เช่นกันเพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ

ขั้นที่ 6 คำนวณค่าสถิติต่างๆ ของคำตอบของแต่ละกลุ่ม(กลุ่มคะแนนมากและกลุ่มคะแนนน้อย)

ขั้นที่ 7 คัดเลือกข้อความที่มีค่า t ซึ่งแสดงว่าคำตอบของกลุ่มบุคคลทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันอย่างจริง โดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

จำนวนคนทั้งหมด	ค่า t
100 คน	ตั้งแต่ 1.679
150 คน	ตั้งแต่ 1.666
200 คน	ตั้งแต่ 1.663
250 คน	ตั้งแต่ 1.650

ขั้นที่ 8 นำข้อความที่คัดเลือกได้จากค่า t มาจัดเข้าเป็นชุดเครื่องมือวัดเจตคติโดยนำมาเรียงลำดับข้อจาก ค่า t ที่มากที่สุดตามลำดับ เครื่องมือที่จะนำไปใช้ในการศึกษาควรมีจำนวนข้อความประมาณ 25-30 ข้อ

2. มาตรฐานเจตคติ ของ ออสกู๊ด (Osgood scale) มีชื่อเรียกทั่วไปว่ามาตรฐานเจตคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic differential scale) มีมาตราส่วนประมาณค่าที่ประกอบด้วยคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้ามเป็นคู่ๆ เช่น ดี- เลว ชื่อสัตย์- คดโกง ฉลาด- โง่ โดยมีมาตราส่วนตั้งแต่ 3 มาตราขึ้นไป ปลายข้างหนึ่งแสดงลักษณะทางบวก ส่วนปลายอีกข้างหนึ่งแสดงลักษณะทางลบ ในการสร้างมาตรฐานเจตคติ ของ ออสกู๊ด นี้มีหลักการดังนี้

2.1 วิเคราะห์เนื้อหาที่ต้องการวัด โดยกำหนดเป็นด้านๆ เช่น เจตคติต่อนักการเมือง ไทยอาจแบ่งเป็นด้านบุคลิกภาพ มนุษย์สัมพันธ์ ความรับผิดชอบ

2.2 กำหนดคำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม โดยแบ่งออกเป็น 3 องค์ประกอบคือ

2.2.1 องค์ประกอบด้านประเมินค่า เช่น ดี-เลว มีคุณภาพ – ด้อยคุณภาพ สะอาด-สกปรก

2.2.2 องค์ประกอบด้านศักยภาพ เช่น แข็งแรง-อ่อนแอ หนัก-เบา

2.2.3 องค์ประกอบด้านกิจกรรม เช่น รวดเร็ว - เชื่องช้า เฉื่อยชา – กระตือรือร้น

2.3 กำหนดมาตราส่วน เช่น 3 5 7 หรือ 9 ระดับ ตามระดับความสามารถของกลุ่มตัวอย่าง แต่ต้องใช้มาตราส่วนเป็นจำนวนที่เสมอ ช่วงที่เหมาะสมที่สุดคือ 7 ระดับ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2539 อ้างใน มลิวัดย์ สมศักดิ์, 2552) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัยของผู้ตอบ ถ้าเป็นเด็กนิยมใช้เป็นสเกลแบบ 5 ระดับ

2.4 เรียงคำแสดงลักษณะต่างๆ ทั้ง 3 องค์ประกอบและกำหนดคะแนนการจัดเรียง ควรจัดให้คำที่มีความหมายทางดีและไม่ดีคละไปทางซ้ายและขวา โดยการสุ่ม เพื่อป้องกันการตอบของผู้ตอบที่อาจจะประมาณค่าหรือให้ค่าโดยมีอคติหรือตอบไม่ได้คิด และป้องกันมิให้ผู้ตอบ

ประมาณค่าในตำแหน่งเดียวกันหมด ซึ่งการกำหนดคะแนนในแต่ละช่วงของมาตราที่อยู่ระหว่าง คำคุณศัพท์นิยมใช้ 2 แบบคือ (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552)

2.4.1 กำหนดคะแนนคำคุณศัพท์ที่เป็นไปในทางลบที่ดีให้เป็น 7 แล้วลดลงไปเรื่อยๆ 6, 5, 4, 3, 2 และ 1 โดยใช้ช่วงที่ไม่ดี เป็น 1 เช่น

มีเกียรติ / 7 / 6 / 5 / 4 / 3 / 2 / 1 / ไร้เกียรติ

คดโกง / 1 / 2 / 3 / 4 / 5 / 6 / 7 / ซื่อสัตย์

2.4.2 กำหนดคะแนนให้จุดกึ่งกลางเป็นศูนย์ และคำคุณศัพท์ที่เป็นไปในทางดีมีคะแนนเป็นบวก ส่วนทางไม่ดีมีคะแนนเป็นลบ เช่น

มีเกียรติ / 3 / 2 / 1 / 0 / -1 / -2 / -3 / ไร้เกียรติ

คดโกง / -3 / -2 / -1 / 0 / 1 / 2 / 3 / ซื่อสัตย์

จากข้อมูล ดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การวัดเจตคติเป็นเรื่องซับซ้อนซึ่งวัดโดยตรงไม่ได้ ในการวัดเจตคตินิยมวัด 2 ทิศทาง คือ ทางบวกและทางลบ เจตคติสามารถวัดได้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น วิธีสังเกต วิธีการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ซึ่งปัจจุบันนิยมวัดด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามมากที่สุด การสร้างแบบวัดเจตคติได้มีผู้เสนอวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติไว้หลายคน เช่น แบบวัดของเทอร์สโตน แบบวัดของพีชไบน์-ไอเซน แบบวัดของออสกูคและแบบวัดของลิเคอร์ท แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการออกแบบวัดเจตคติ คือ แบบวัดเจตคติของลิเคอร์ท ซึ่งมีขั้นตอนในการสร้างแบบวัดเจตคติคือ สร้างข้อความที่เป็นการแสดงออกถึงเจตคติต่อสิ่งที่จะศึกษา โดยให้ข้อความเป็นการแสดงออกในทางบวกและทางลบ จำนวนเท่า ๆ กัน จากนั้นนำข้อความที่สร้างแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ตรวจสอบคุณภาพโดยหาค่าอำนาจจำแนกความเชื่อมั่น นำข้อความที่ผ่านเกณฑ์ให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาว่ามีความรู้สึกข้อความแต่ละข้ออย่างไร โดยให้พิจารณาใน 5 คำตอบ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง นำมาค่าคะแนนเฉลี่ย และสรุปผลการวัดเจตคติตามเกณฑ์

ประโยชน์ของการวัดเจตคติ

การวัดเจตคติทำให้รู้ว่าบุคคลนั้นมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร แล้วสามารถนำไปสู่การทำนายพฤติกรรมของบุคคลได้ ซึ่งลัดดาวรรณ ศรีสังข์ (2546) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการวัดเจตคติไว้ดังนี้

1. วัดเพื่อทำนายพฤติกรรมการมีเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลย่อมเป็นเครื่องแสดงว่าเรามีความรู้ทางด้านดีหรือไม่ดีเกี่ยวกับสิ่งนั้น เป็นเครื่องทำนายว่าบุคคลนั้นมีการกระทำต่อสิ่งนั้นไปทางทำนองใด ฉะนั้นการทราบเจตคติของบุคคลย่อมช่วยให้สามารถทราบการกระทำของบุคคลนั้นได้

2. วัดเพื่อหาทางป้องกันและแก้ไข โดยทั่วไปการที่บุคคลมีเจตคติต่อสิ่งใดอย่างใดนั้น เป็นสิทธิ์ของเขาแต่ละบุคคลมีเจตคติต่อเรื่องหนึ่งเรื่องใดแตกต่างกันไป บางเรื่อง จึงจำเป็นต้องให้กลุ่มมีความคิดเห็นและเจตคติสอดคล้องกัน เพื่อป้องกันปัญหาการขัดแย้งในเรื่องต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุขของสังคมและยอมเป็นไปได้เมื่อพลเมืองมีเจตคติต่อสิ่งต่างๆ คล้ายคลึงกันก็จะเป็นทางก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจกัน

3. วัดเพื่อเข้าใจสาเหตุและเปรียบเทียบสาเหตุภายในที่ผลักดันให้บุคคลกระทำในสิ่งต่างๆ แตกต่างกันและสาเหตุภายในหรือเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนี้อาจได้รับผลกระทบมาจากสาเหตุภายนอกอีกส่วนหนึ่ง ฉะนั้นการเข้าใจอิทธิพลของสาเหตุภายในที่มีต่อการกระทำของบุคคลต่างๆ ได้อย่างชัดเจน บางกรณีอาจจำเป็นต้องวัดเจตคติของบุคคลต่อสาเหตุภายนอกนั้นด้วย

สรุปได้ว่าการวัดเจตคติมีประโยชน์ในการทำนายพฤติกรรมของบุคคลนั้น สามารถป้องกันปัญหาความขัดแย้งที่จะเกิดขึ้น เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและส่งเสริม อันจะนำมาซึ่งการดำรงชีวิตและการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

นิตยา อัจฉริยานุกูล (2550) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 อำเภอหันคา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชยันต ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผ่านการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วอยู่ในระดับเหมาะสมมาก นักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีความคิดเห็นต่อกิจกรรมการเรียนตามรูปแบบการสอนนี้ในระดับมากที่สุดทุกรายการและโดยภาพรวม

อนงค์ สิงห์ทุย (2551) ได้ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสีชมพุกศึกษา อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า มีนักเรียนจำนวน 40 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านจับใจความผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 คิดเป็นร้อยละ 86.96 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

เยาวลักษณ์ อุทรงธรรม (2550) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้แผนที่ความคิดต่อผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรทิพยาคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และความพึงพอใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนา ของกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้แผนที่ความคิดดีกว่ากลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จุฬาวรรณ กาเมือง (2550) ได้ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ทักษะการอ่านการเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 27 (บ้านชำเม็ง) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 4 จำนวน 28 คน ผลการศึกษาพบว่า แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ทักษะการอ่านการเขียนสะกดคำโดยใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.24/87.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้และดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย ทักษะการอ่านการเขียนสะกดคำ โดยใช้แผนที่ความคิด (Mind Mapping) มีค่าเท่ากับ 0.7783 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนร้อยละ 77.83

สมจิตร ศรีบุรินทร์ (2554) ได้ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหอยเทพเทวัญ ตำบลจรเข้ อำเภอนงเรือจังหวัดขอนแก่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แผนที่ความคิด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.00 และนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดทุกด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

สุรีย์พร รักษาพร (2552) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านบางพลี (บุศย์บุรณะ) อำเภอบางไทร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมผังความคิดกับการเรียนปกติ พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมผังความคิด สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมผังความคิด ไม่สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด พบว่าสามารถนำมาใช้สอนได้ทุกระดับชั้นและใช้ได้กับทุกวิชา ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด พบว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย แสดงให้เห็นว่าแผนที่ความคิดเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ในเรื่องการอ่านจับใจความในสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง

งานวิจัยต่างประเทศ

โฟเรย์ (Foley, 1987) ได้ศึกษาผลของการทำแผนผังความคิดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับเกรด 7 จำนวน 63 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มละ 21 คน กลุ่มแรกเรียน โดยการฝึกให้ผู้เรียนเขียนแผนผังหลังการอ่าน กลุ่มที่สองเรียน โดยให้ผู้เรียนรู้หลักการในการเขียนแผนผังแล้วเติมข้อความลงในแผนผังที่ครูสร้างขึ้น กลุ่มที่สามเรียน โดยการตอบคำถามหลังการอ่าน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าคือ แบบสอบถามการระลึกได้ในเนื้อเรื่องที่อ่านและมีความคงทนในการจำสูงกว่านักเรียนอีกสองกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เบา (Bao, 2002) ได้ศึกษาการนำเสนอข้อมูลด้วยเทคนิคผังความคิดถูกนำมาใช้เพื่อค้นหาหาข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการเลือกเว็บมากกว่าที่จะใช้การนำเสนอข้อมูลแบบธรรมดา โดยใช้ Internet Explorer สำหรับใช้ในการนำเสนอข้อมูลครอบคลุมถึงผังต้นไม้ในรูปขยายผังต้นไม้แบบย่อ การสรุปและการค้นหาเป้าหมาย การเปรียบเทียบการทดสอบได้รับการออกแบบและนำไปใช้วัด พฤติกรรมของผู้ใช้เพื่อค้นหาหาข้อมูลในเว็บไซด์ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่าการนำเสนอข้อมูลโดยใช้ผังความคิดมีประโยชน์มากกว่าการใช้ Internet Explorer ในระหว่างก่อนการทดสอบระยะเริ่มแรก แต่เทคนิค Internet Explorer มีผลประโยชน์มากกว่า การใช้ยังสามารถช่วยในการสอนต่อมา ดังนั้นเทคนิคผังความคิดนั้นเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์สำหรับการเรียนรู้ข้อมูลและความรู้ใหม่

แวง (Wang, 2004) ได้ทำการศึกษาเพื่อสำรวจผลของความรู้โดยการสอนและสำรวจยุทธวิธีการใช้ผังความคิดโดยจำแนกผลสัมฤทธิ์ตามความแตกต่างของจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ยุทธวิธีผังความคิด ได้แก่ การจับคู่ การจำแนกพบพบและการให้นักเรียนรวบรวมผังความคิด สื่อการสอน ได้แก่ เนื้อหาคำอธิบาย Word 2000 ที่เกี่ยวกับจิตใจของมนุษย์ ผลสัมฤทธิ์ ประเมินผลโดยแบบทดสอบการจำแนกแบบทดสอบการใช้ถ้อยคำและแบบทดสอบการวัดความเข้าใจและแบบทดสอบรวม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับต่ำกว่าปริญญาตรี 290 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 182 คน ได้แก่ กลุ่มที่ใช้การจับคู่โดยใช้ผังความคิด 50 คน กลุ่มที่ใช้ผังความคิดในการจำแนกพบพบ 44 คน และกลุ่มที่ใช้การจับคู่โดยใช้ผังความคิดโดยการรวบรวมแนวความคิด จำนวน 46 คน และจัดเป็นกลุ่มควบคุมจำนวน 42 คน ใช้สถิติ MANOVA ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดค่าระดับ

นัยสำคัญไว้ที่ .05 จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) ยุทธวิธีการใช้ผังความคิด 3 แบบ ให้ผลในการจำแนกผลสัมฤทธิ์ไม่เท่าเทียมกันตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่แตกต่างกันระหว่างการใช้ผังความคิดในการจับคู่และพบความแตกต่างกันระหว่างการใช้ผังความคิดในการรวบรวมแนวคิดและกลุ่มควบคุมก็พบการใช้ถ้อยคำและแบบทดสอบรวม ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างการใช้ยุทธวิธีผังความคิดทั้ง 3 ประเภท ในแบบทดสอบอิงเกณฑ์ทุกชนิด 2) ยุทธวิธีการใช้ผังความคิดทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นตามจุดมุ่งหมายการศึกษาที่แตกต่างกัน 3) ความรู้ก่อนการสอนและการใช้ผังความคิดไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศพบว่าได้มีการนำแผนที่ความคิดมาใช้ในหลายลักษณะเช่น การใช้ค้นคว้าหาข้อมูล การนำเสนอข้อมูล แต่ที่สำคัญได้มีการนำแผนที่ความคิดมาใช้ในการทำความเข้าใจในการอ่านด้วย

สรุปได้ว่าจากการศึกษางานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด พบว่าสามารถนำมาใช้สอนได้ทุกระดับชั้นและใช้ได้กับทุกวิชา ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้แผนที่ความคิด พบว่าจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ส่งผลให้ให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อีกทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จับใจความ ซึ่งเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ในเรื่องการอ่านจับใจความในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเป็นอย่างยิ่ง

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้ คือ ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบแผนการวิจัย การดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เครื่องหมาย 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งมีจำนวน 17 โรงเรียน มีสภาพแวดล้อมและผลการทดสอบระดับชาติใกล้เคียงกัน มีนักเรียนจำนวน 342 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดทางพูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เครื่องหมาย 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โรงเรียนวัดทางพูน จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 32 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือก ตัวอย่างตามความน่าจะเป็น โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (cluster random sampling) ด้วยวิธีการ จับฉลาก โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดจำนวน 10 แผน แบบทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความมีลักษณะเป็นปรนัย จำนวน 30 ข้อ และแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีลักษณะเป็นข้อคำถาม ตามแบบของลิเคอร์ท์ จำนวน 15 ข้อ

วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

1.1 ศึกษาขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เกี่ยวกับความเป็นมา หลักการมาตรฐานตัวชี้วัด จุดมุ่งหมาย สาระการเรียนรู้แกนกลาง คำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา และหน่วยการเรียนรู้

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยจากเอกสาร ตำราต่างๆ

1.3 ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิดและเทคนิควิธีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้แผนที่ความคิด

1.4 วิเคราะห์เนื้อหาของ หน่วยอ่านจับใจความ เพื่อกำหนดตัวชี้วัดและจุดประสงค์ การเรียนรู้ที่นำมาจัดการเรียนการสอนและจัดทำหน่วยการเรียนรู้ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หน่วยการเรียนรู้ย่อยกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในหน่วยอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4

ชื่อหน่วย หัวข้อย่อย เวลาที่ใช้ (ชั่วโมง)	จำนวนแผน
อ่านจับใจความ จับใจความจากข่าว 4	4
จับใจความบทร้อยกรอง 4	4
จับใจความจากนิทาน 4	4
จับใจความบทความ 4	4
จับใจความบทเพลง 4	4
รวมทั้งหมด 20	20

1.5 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยอ่านจับใจความ ตามตารางวิเคราะห์เนื้อหา จำนวน 10 แผน แผนการจัดการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง ใช้สอน 10 ครั้ง จำนวน 20 ชั่วโมง โดยให้สอดคล้อง ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดผลประเมินผล

1.6 ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยนำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในด้านความเหมาะสมขององค์ประกอบแผน การจัดการเรียนรู้เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.7 ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่านพิจารณา ซึ่งมีคุณสมบัติคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก สาขาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน และสาขาภาษาไทย และมีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อพิจารณาความสอดคล้องของรายการประเมินกับองค์ประกอบภายใน แผนการจัดการเรียนรู้โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตามเกณฑ์ดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในรายการประเมินสอดคล้องกับองค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความในรายการประเมินสอดคล้องกับองค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้
- ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อความในรายการประเมินไม่สอดคล้องกับองค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้

เกณฑ์ในการเลือกรายการที่มีค่าความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่าได้ข้อความที่อยู่ในเกณฑ์การสอดคล้องดังกล่าวจำนวน 20 ข้อความมีค่า IOC เท่ากับ 1.00 (อ้างอิงในภาคผนวก ง) นอกจากนี้พิจารณาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แผนที่ความคิดเกี่ยวกับ ความครอบคลุมของตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้กับพฤติกรรมการเรียนรู้ ความถูกต้องของเนื้อหาสาระลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ความเหมาะสมของสื่อการเรียนรู้ความเป็นไปได้ของการวัดผลประเมินผลโดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) คือ

- 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
- 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
- 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

และวิเคราะห์หาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

- คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
- คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก
- คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
- คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

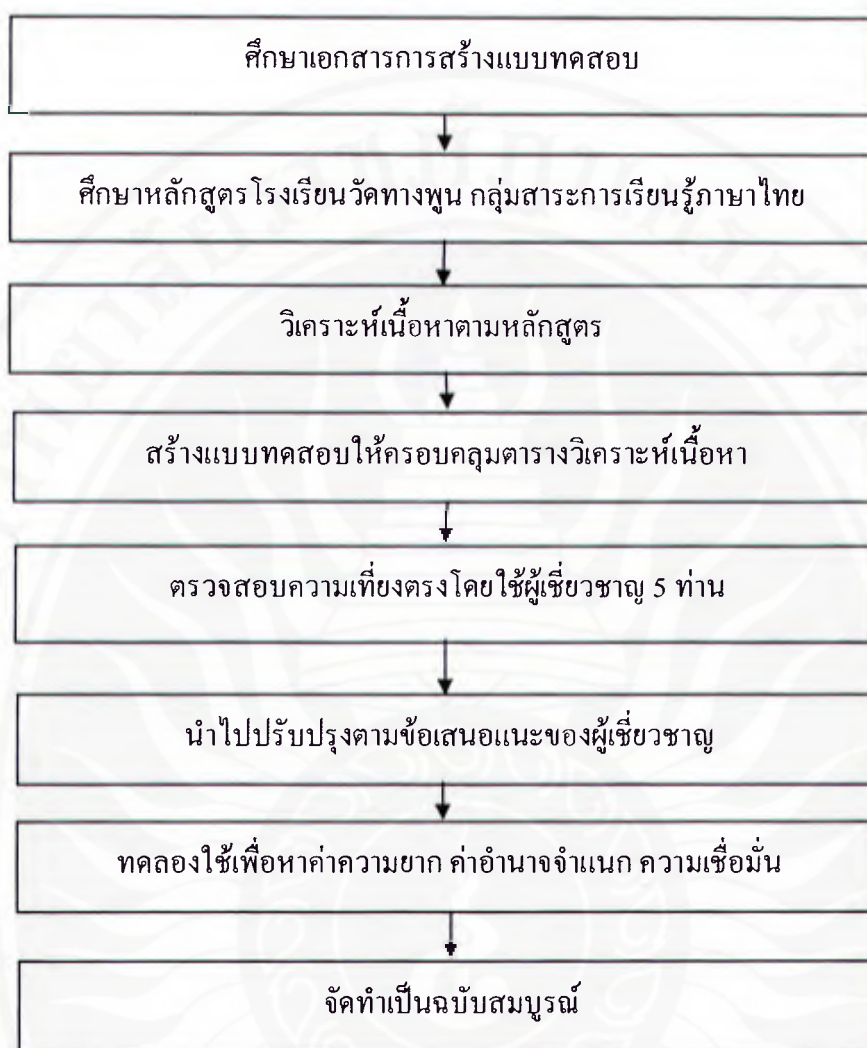
การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดเกณฑ์การตัดสิน ผลของการประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้ค่าความเหมาะสมที่ค่าเฉลี่ย 3.50 – 5.00 เป็นเกณฑ์การตัดสินถือเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดทั้ง 10 แผนการจัดการเรียนรู้ โดยสรุปค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ($\bar{x} = 4.50$) อ้างอิงในภาคผนวก ง)

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 - 4 ไปทดลองนำร่อง (pilot study) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 12 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีหลักสูตรสถานศึกษาในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใกล้เคียงและอยู่ในพื้นที่เดียวกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยทดลองนำร่องในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 เพื่อพิจารณาความเหมาะสมด้านภาษา ความยากง่ายของเนื้อหา และเวลาในการทำกิจกรรม แล้วปรับแก้ไขก่อนนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่าต้องปรับกิจกรรมการทบทวนความรู้เดิมในแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เพื่อให้นักเรียนสนใจนอกจากให้คุณภาพให้นักเรียนคู่วิตทัศน์ ของการเกิดพายุ การปรับภาษาที่ใช้ในใบงานให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น ให้เวลานักเรียนในการนำเสนอแผนที่ความคิด

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ มีลำดับขั้นในการสร้าง ดังภาพที่ 7

ภาพที่ 7 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้รับ
การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

จากแผนภาพที่ 7 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่
ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1) ศึกษาเอกสารวิธีสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและ
เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้(ล้วน สายยศ, 2543)

2) ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเอกสาร
ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการสร้าง
ความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำรงชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
ในเนื้อหาการอ่านจับใจความ

3) วิเคราะห์เนื้อหาตามหลักสูตรเกี่ยวกับ ความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ด้านการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เนื้อหาการอ่านจับใจความ ตามตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ การอ่านจับใจความของชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวในการสร้างแบบทดสอบ

4) สร้างตารางผังข้อสอบ วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และจำนวน แบบทดสอบที่สร้าง เพื่อนำไปสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ เพื่อนำไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิง เนื้อหา คัดเลือกแบบทดสอบที่ต้องการใช้จริงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วิเคราะห์ตารางผังข้อสอบ วิเคราะห์เนื้อหา จำนวนข้อสอบที่สร้างและต้องการใช้จริง

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบที่สร้าง
1. การอ่านจับใจความจาก ข่าว	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับข่าวได้	4
	2. ตีความจากข่าวได้	4
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากข่าวได้	2
	4. นำข้อคิดจากข่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2
	รวม	12
2. การอ่านจับใจความจาก บทร้อยกรอง	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทร้อยกรองได้	4
	2. ตีความจากบทร้อยกรองได้	4
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากบทร้อยกรองได้	2
	4. นำข้อคิดจากบทร้อยกรองไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2
	รวม	12
3. การอ่านจับใจความจาก นิทาน	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนิทานได้	4
	2. ตีความจากนิทานได้	4
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากนิทานได้	2
	4. นำข้อคิดจากนิทานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	2
	รวม	12

ตารางที่ 4 (ต่อ)

เนื้อหา	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน ข้อสอบที่สร้าง
1. การอ่านจับใจความจาก บทความ	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทความได้	4
	2. ตีความจากบทความได้	4
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากบทความได้	2
	4. นำข้อคิดจากบทความไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	2
	รวม	12
2. การอ่านจับใจความจาก บทเพลง	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทเพลงได้	4
	2. ตีความจากบทเพลงได้	4
	3. สรุปความรู้และข้อคิดจากบทเพลงได้	2
	4. นำข้อคิดจากบทเพลงไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	2
	รวม	12

5) สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยให้สอดคล้องกับเนื้อหา ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ นำไปตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา คัดเลือกแบบทดสอบที่ต้องการใช้จริง จำนวน 30 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนนดังตัวอย่าง

เนื้อหา บทความจากวารสาร

จากช่วงกลางวันที่ได้เห็นราววงเวียนนครก แบบต้นฉบับ ตกกลางคืนในวันลอยกระทงมีการประกวดราวด้วย แต่ก็รู้สึกผิดหวังเล็กๆ ที่ไม่ใช่แบบเวียนนครกซึ่งมีลีลา ลีลาท่าทาง และเพลงเฉพาะเป็นแบบฉบับ ของตัวเอง (วารสารท้องถิ่น ห้องเรียนวัฒนธรรม ราววงเวียนนครก ทำเรือ)

จุดประสงค์การเรียนรู้ สามารถบอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทความได้

ข้อสอบ 1. จากบทความกล่าวถึงวันสำคัญใด

- ก. วันสงกรานต์
- ข. วันสารทเดือนสิบ
- ค. วันออกพรรษา
- ง. วันลอยกระทง
- (ง) ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้ความจากบทความได้

ข้อสอบ 2. จากข้อความผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

- ก. ต้องการเตรียมงานวันลอยกระทง
- ข. ต้องการร่ำวงเวียนครกแบบต้นฉบับ
- ค. ต้องการดูร่ำวงเวียนครกแบบ
- ง. ต้องการร้องเพลงร่ำวงเวียนครกตามแบบ ต้นฉบับ
- (ค) ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้ ด้รูปความจากบทความได้

ข้อสอบ 3. ข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทความนี้คืออะไร

- ก. ไม่มีสิ่งใดได้ตั้งใจเราเสมอไป
- ข. งานร่ำวงเวียนครกต้องจัดขึ้นทุกปี
- ค. ประเพณีต้องรักษาไว้
- ง. กลางวันกับกลางคืนย่อมต่างกัน
- (ค) ถูกต้อง

จุดประสงค์การเรียนรู้ นำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

ข้อสอบ 4. ถ้าเป็นนักเรียนจะอย่างไรต่อไปกับเหตุการณ์ดังกล่าว

- ก. อยู่เฉยๆ
- ข. สืบค้นการร่ำวงเวียนครกแบบต้นฉบับ
- ค. พัฒนาร่ำวงเวียนครกให้ทันสมัย
- ง. เขียนบทความเรื่องร่ำวงเวียนครก
- (ข) ถูกต้อง

6) ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างข้อสอบกับตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้ตามตารางวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งมีเกณฑ์ในการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก สาขาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน หรือสาขาภาษาไทย และมีประสบการณ์ในการสอนไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 3 ท่าน และจบการศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก สาขาการวัดผลและประเมินผล และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 2 ท่าน โดยพิจารณาให้คะแนนดังนี้

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อสอบนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด
- ให้คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ต้องการวัด

7) นำผลจากการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ข้อมูลหาความเที่ยงตรงโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร IOC (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2539) แล้วพิจารณาเลือกข้อสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป พบว่าได้ข้อทดสอบที่อยู่ในเกณฑ์ความสอดคล้องดังกล่าวจำนวน 60 ข้อ ได้ค่า IOC 0.60 -1.00 (อ้างอิงในภาคผนวก จ) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

8) นำแบบทดสอบวัดความสามารถอ่านจับใจความ ที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดสระไคร้ โรงเรียนวัดสระเพลง โรงเรียนวัดคอนทรอ และโรงเรียนราษฎร์บำรุง จำนวน 100 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีสิ่งแวดล้อม และมีผลการทดสอบระดับชาติ (O – NET) ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีความยากง่ายระหว่าง 0.20- 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 1.00 พบว่ามีข้อสอบที่สอดคล้องกับเกณฑ์จำนวน 49 ข้อ มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.38-0.80 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.20-0.80 (อ้างอิงในภาคผนวก จ) จึงคัดเลือกไว้ใช้จริง 30 ข้อ โดยให้แบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์

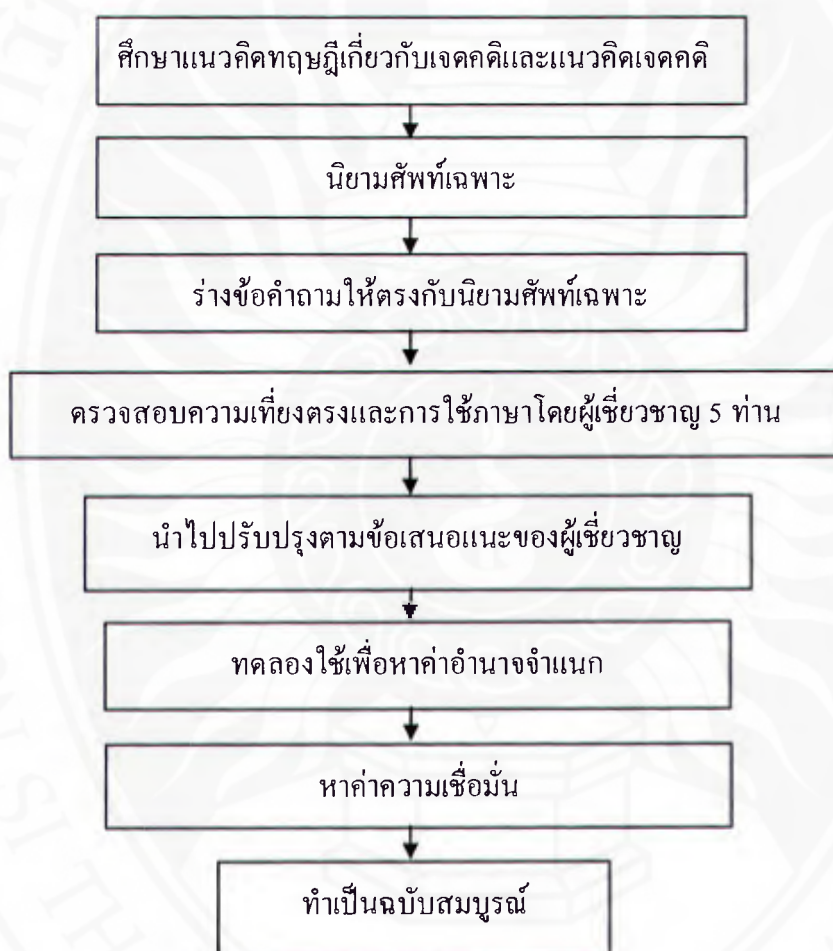
9) นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ ที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ ที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระไคร้ โรงเรียนวัดสระเพลง จำนวน 50 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของ

แบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร Kuder – Richardson – 20 (มะลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552) พิจารณาหาความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ 0.70-1.00 ปรากฏว่าได้ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ซึ่งเป็นค่าที่ยอมรับได้ (อ้างอิงในภาคผนวก จ)

10) นำแบบทดสอบการอ่านจับใจความไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การสร้างแบบวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีขั้นตอนการสร้างคามภาพที่ 8 ดังนี้

ภาพที่ 8 ขั้นตอนการสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

จากภาพที่ 8 การวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เกี่ยวกับเจตคติ และแบบวัดเจตคติของลิเกอร์ท เพื่อนำมาเป็นแนวทางของผู้วิจัยในการสร้างข้อคำถามให้เหมาะสม

2) สร้างข้อคำถามแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามแบบของลิเกอร์ท และพิจารณาให้เหมาะสมกับระดับชั้น จึงใช้มาตราวัด 3 ระดับ จำนวน 40 ข้อ โดยมีข้อความทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งประกอบด้วยด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมและด้านคุณประโยชน์

3) กำหนดน้ำหนักคะแนนการตอบของแต่ละตัวเลือก โดยกำหนดเป็น 5 ระดับ คะแนนเป็น 5 4 3 2 1 โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

ในกรณีที่เป็นไปในทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้คะแนน 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้คะแนน 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน

ในกรณีที่เป็นไปในทางลบ

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 5 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้คะแนน 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 3 คะแนน

เห็นด้วย ให้คะแนน 2 คะแนน

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้คะแนน 1 คะแนน

4) นำแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาและความเที่ยงตรง ลักษณะการตอบกับข้อความมีความสอดคล้องหรือไม่ โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยพิจารณาตามเกณฑ์ให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

นำข้อมูลมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67 ขึ้นไป จำนวน 28 ข้อ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง 0.67-1.00 (ภาคผนวก ฉ) พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

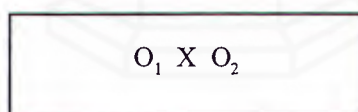
5) นำแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่คัดเลือกแล้วจำนวน 28 ข้อ ไปทดลองใช้กับนักเรียน โรงเรียนวัดสระไทร และ โรงเรียนวัดสระเพลง เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 50 คน เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลหาค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติโดยใช้ t -test ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ โดยคัดเลือกข้อความที่ t -test มีนัยสำคัญโดยพิจารณาจากค่าในช่อง sig ที่มีค่าต่ำกว่า .05 เลือกข้อความที่มีนัยสำคัญ ได้ข้อความทางบวกจำนวน 9 ข้อ ข้อความทางลบจำนวน 6 ข้อ รวมได้แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระภาษาไทยจำนวน 15 ข้อ (ภาคผนวก ฉ)

6) นำแบบวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 15 ข้อ ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบไปใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนราษฎร์บำรุง และ โรงเรียนวัดคอนทรอ เครือข่ายที่ 7 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ซึ่งได้กำหนดความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติที่ใช้ได้ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) ของแบบวัดเจตคติทั้งฉบับ ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น 0.77 (ภาคผนวก ฉ)

7) นำแบบวัดเจตคติที่มีค่าความเชื่อมั่นตามเกณฑ์ทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียว วัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One group pretest posttest design) ดังภาพที่ 9

ภาพที่ 9 แบบแผนการทดลอง

สัญลักษณ์ที่ใช้

O₁ แทน วัดความสามารถในการอ่านจับใจความก่อนทดลอง

X แทน การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

O₂ แทน วัดความสามารถการอ่านจับใจความหลังทดลอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยใช้เนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หน่วยการอ่านจับใจความ ให้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดทางพูน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 32 คนในเดือนมกราคม พ.ศ. 2556 โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

1. ชี้แจงรายละเอียดวิธีการปฏิบัติคนในการเรียน โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้การอ่านจับใจความที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

2. ทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความจากก่อนทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วบันทึกไว้เป็นคะแนนก่อนเรียน

3. จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดจำนวน 20 แผน กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 เตรียมความพร้อมและทบทวนความรู้เดิม

ขั้นที่ 2 ศึกษาความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด

ขั้นที่ 3 นำเสนอความรู้ใหม่และตรวจสอบ

ขั้นที่ 4 ขยายความคิดและสรุปความรู้

โดยทำการทดลองดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

แผนที่	วัน/เดือน/ปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
1	7,8 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับข่าวได้ 2. สามารถตีความจากข่าวที่อ่านได้ 3. สามารถสรุปความจากข่าวที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากข่าวมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	ข่าว	2
2	9,10 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทร้อยกรองได้ 2. สามารถตีความจากบทร้อยกรองได้ 3.. สามารถสรุปความจากบทร้อยกรองที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทร้อยกรองมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	บทร้อย กรอง	2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แผน ที่	วัน/เดือน/ปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
3	14, 15 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนิทานได้ 2. สามารถตีความจากนิทานได้ 3. สามารถสรุปความจากนิทานที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากนิทานใช้ในชีวิตประจำวันได้	นิทาน	2
4	16, 17 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทความได้ 2. สามารถตีความจากบทความที่อ่านได้ 3. สามารถสรุปความจากบทความที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทความมาใช้ ในชีวิตประจำวันได้	บทความ	2
5	21, 22 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทเพลงได้ 2. สามารถตีความจากบทเพลงได้ 3. สามารถสรุปความจากบทเพลงได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทเพลงมาใช้ ในชีวิตประจำวันได้	บทเพลง	2
6	23, 24 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับข่าวได้ 2. สามารถตีความจากข่าวที่อ่านได้ 3. สามารถสรุปความจากข่าวที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากข่าวไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	ข่าว	2
7	28, 29 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทร้อยกรองได้ 2. สามารถตีความจากบทร้อยกรองได้ 3. สามารถสรุปความจากบทร้อยกรองที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทร้อยกรองไปใช้ ในชีวิตประจำวันได้	บทร้อย กรอง	2

ตารางที่ 5 (ต่อ)

แผน ที่	วัน/เดือน/ปี	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	เวลา (ชั่วโมง)
8	30, 31 มกราคม 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับนิทานได้ 2. สามารถตีความจากนิทานได้ 3. สามารถสรุปความจากนิทานที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากนิทานใช้ในชีวิตประจำวันได้	นิทาน	2
9	4, 5 กุมภาพันธ์ 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทความได้ 2. สามารถตีความจากบทความได้ 3. สามารถสรุปความจากบทความที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทความมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	บทความ	2
10	6, 7 กุมภาพันธ์ 2556	1. บอกรายละเอียดเกี่ยวกับบทเพลงได้ 2. สามารถตีความจากบทเพลงได้ 3. สามารถสรุปความจากบทเพลงที่อ่านได้ 4. สามารถนำข้อคิดจากบทเพลงมาใช้ในชีวิตประจำวันได้	บทเพลง	2
รวม				20

4. ทดสอบความสามารถการอ่านจับใจความที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่
ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถ
การอ่านจับใจความ ฉบับที่ใช้ก่อนทดลอง พร้อมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลเจตคติต่อการเรียนสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ ลิเคอร์ท์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample)

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์เฉลี่ยร้อยละ 65 โดยใช้สถิติ (t-test) แบบ One samples test

3. ศึกษาเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังสิ้นสุดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยให้เกณฑ์การวัดดังนี้

3.1 แบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

กรณีที่ 1 ข้อความที่มีความหมายทางบวก ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

กรณีที่ 2 ข้อความที่มีความหมายไปในทางลบ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 1 คะแนน

เห็นด้วย ให้ 2 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ 4 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ 5 คะแนน

วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานขอเจตคติของนักเรียน

3.2 นำคะแนนเฉลี่ยมาแปลความโดยใช้เกณฑ์การแปลความของ สมพร แมลงภู (2541) เป็นแนวทางในการแปลความหมายของผลจากแบบวัดเจตคติดังนี้

4.50 – 5.00 หมายความว่า เจตคติทางบวกต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายความว่า เจตคติทางบวกต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมาก

2.50 – 3.49 หมายความว่า เจตคติทางบวกต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยปานกลาง

ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายความว่า เจตคติทางบวกต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย น้อย

1.00- 1.49 หมายความว่า เจตคติทางบวกต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

น้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย (mean) ใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552)

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ \bar{x} แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.2 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552)

$$\text{สูตร SD.} = \sqrt{\frac{n \sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร IOC

หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552)

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ เนื้อหาหรือ

พฤติกรรม

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยากง่ายของข้อสอบ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538)

โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ P	แทน	ค่าความยากง่ายของข้อสอบแต่ละข้อ
R	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อ
N	แทน	จำนวนคนที่ทำข้อสอบข้อนั้นทั้งหมด

2.3 การคำนวณหาค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } r = \frac{Ru - Re}{\frac{N}{2}}$$

เมื่อ r	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบรายข้อ
Ru	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มสูง
Re	แทน	จำนวนผู้ตอบถูกในข้อนั้นในกลุ่มต่ำ
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

2.4 ค่าความเชื่อมั่นแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ โดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) สูตรในการคำนวณคือ KR-20 (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552) ซึ่งคำนวณจากสูตร

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
s_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ
n	แทน	จำนวนข้อสอบ
p	แทน	สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ
q	แทน	สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ หรือ 1-p

2.5 ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 - S_L^2}{N}}}$$

t	แทน	อำนาจจำแนก
\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
S_H^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
S_L^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
N	แทน	ค่าจำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

2.6 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
s_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบคะแนนทดสอบหลังเรียนกับคะแนนก่อนเรียน โดยใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

$$df = n-1$$

เมื่อ D	แทน	ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
N	แทน	จำนวนคู่ของกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความกับเกณฑ์ที่กำหนด โดยใช้สถิติ t-test แบบ One sample test) (มลิวัลย์ สมศักดิ์, 2552) โดยใช้สูตร

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{\frac{S}{\sqrt{n}}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
μ_0	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มประชากร หรือ เกณฑ์ที่ตั้งขึ้น
S	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้ คือ สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{x}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบ t-test
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของตารางตามลำดับดังนี้ คือ

1. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด (คะแนนเต็ม 30)

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
ก่อนการจัดการเรียนรู้	32	16.75	3.82	11.77**
หลังการจัดการเรียนรู้	32	21.41	4.06	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 6 พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 65 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 65

การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	จำนวน (n)	ค่าเฉลี่ยร้อยละ (\bar{x})	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	t
หลังการจัดการเรียนรู้	32	71.35	13.54	2.65*
เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย	32	65		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 7 พบว่าความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. ศึกษาเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์เจตคติของนักเรียนต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (n = 32)

ข้อ	คำถาม	\bar{x}	S. D.	ระดับเจตคติ
1	เมื่อฉันเรียนเนื้อหาที่เป็นวรรณคดีรู้สึกมีความสุข	4.69	0.47	มากที่สุด
2	บทอาขยานอ่านแล้วได้ข้อคิด	4.72	0.46	มากที่สุด
3	ภาษาถิ่นเป็นสิ่งที่มีความหมายจึงควรอนุรักษ์ไว้	4.72	0.46	มากที่สุด
4	ฉันไม่มีความสุขเมื่อถึงชั่วโมงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (ลบ)	4.25	0.67	มาก
5	เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยยากเกินไป (ลบ)	4.84	0.37	มากที่สุด
6	กิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสนุกสนาน	4.84	0.37	มากที่สุด
7	ฉันชอบฟังนิทานในชั่วโมงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	4.60	0.49	มากที่สุด
8	ฉันเบื่อเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพราะทำกิจกรรมแต่ในห้องเรียน (ลบ)	4.63	0.49	มากที่สุด
9	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทำให้ฉันอ่านหนังสือได้ดี	4.69	0.47	มากที่สุด
10	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทำให้จิตใจดี	4.75	0.44	มากที่สุด
11	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทำให้ฉันสื่อสารกับคนอื่นได้เป็นอย่างดี	4.66	0.48	มากที่สุด
12	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วยในการเรียนต่อระดับสูง	4.69	0.48	มากที่สุด
13	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ช่วยให้เกิดความคิดสร้างสรรค์(ลบ)	4.78	0.42	มากที่สุด
14.	ฉันไม่เคยได้ประโยชน์จากการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้เลย (ลบ)	4.72	0.77	มากที่สุด
15.	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่มีผลกับวิชาอื่น (ลบ)	4.66	0.48	มากที่สุด
	รวม	4.88	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 พบว่านักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.88$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ 5 เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ยาก ($\bar{x} = 4.84$) และข้อ 6 กิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสนุกสนาน ($\bar{x} = 4.84$) มีเจตคติในระดับมากที่สุดเป็นลำดับแรก ส่วนข้อที่มีเจตคติต่อการเรียนภาษาไทยน้อยที่สุดคือ ข้อ 4 ฉันมีความสุขเมื่อถึงชั่วโมงกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$)

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด 2) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 65 3) ศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย หลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนที่ความคิด

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 32 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากโดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดจำนวน 10 แผน 20 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นข้อสอบเลือกตอบชนิด 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ และ 3) แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยข้อความในแบบสอบถามมีความหมายทั้งทางบวกและทางลบนำข้อคำถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหาค่าอำนาจจำแนก หาค่าความเชื่อมั่นและนำไปทดลอง เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความเรื่องการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยใช้สถิติ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent sample) เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านจับใจความหลังเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดไม่น้อยกว่าร้อยละ 65 โดยใช้สถิติ t - test แบบ One samples test for the mean และศึกษาเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนหลังสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

สรุปผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่เรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีคะแนนความสามารถการอ่านจับใจความสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 65) คือร้อยละ 71.35 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. นักเรียนมีเจตคติในการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.88

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาศักยภาพความสามารถในการอ่านจับใจความและเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด อภิปรายผลได้ดังนี้

1. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 16.75 คะแนน ส่วนคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 21.41 คะแนน และมีความสามารถในการอ่านจับใจความหลังได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 65 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้โดยคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.35 ทั้งนี้เนื่องจากมาจาก

1.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดเป็นการช่วยจัดหมวดหมู่ข้อความ ช่วยเชื่อมโยงข้อมูลกับประสบการณ์เดิม นักเรียนสามารถพัฒนาการจกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง นำสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้กับความรู้เดิมมาเชื่อมโยงความสัมพันธ์และพัฒนาการคิดในระดับสูงเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อไป (วลัย พานิช, 2549) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructivism) ซึ่งเชื่อว่าความรู้เป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในจิตใจจากการพยายามทำความเข้าใจ หรือสร้างความหมายกับเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสารสนเทศต่างๆ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อและความคาดหวังของตน ในการแปลความหมายและทำความเข้าใจกับสิ่งต่างๆ (ไสว พิกขาว, 2544) ดังนั้นการให้นักเรียนเขียนแผนที่ความคิดจากการอ่านจะช่วยให้ นักเรียนจับใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้น สนุกไม่เบื่อ

1.2 การจัดกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติรายบุคคลและแบบกลุ่มย่อย ทำให้นักมีอิสระในการคิดและได้แลกเปลี่ยนความคิดซึ่งกันและกัน การนำเสนอผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรมหน้าชั้น การอภิปรายร่วมกันระหว่างนักเรียนและครู โดยครูคอยชี้แนะนักเรียนมีโอกาสเต็มเต็มเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจนและถูกต้องซึ่งครูสามารถตรวจสอบได้ว่านักเรียนสามารถจับใจความจากการอ่านได้มากน้อยเพียงใด และสามารถตรวจสอบได้ว่ายังไม่เข้าใจจุดใดครูได้ช่วยเหลือและเสริมความเข้าใจแก่นักเรียนให้ตรงตามสภาพแท้จริงของนักเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นทางการขั้นตอนทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการเรียนเหล่านั้นทำได้ไม่ยากและเมื่อทำแล้วก็สามารถทำกิจกรรมนั้นได้ดีมีความสุขและเกิดผลตามจุดประสงค์อย่างแท้จริง จึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสามารถจับใจความได้สูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร รักษาพร (2552) ได้เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยกิจกรรมผังความคิดสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ เขียวลักษณ์ อุ่ทรงธรรม (2550, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องผลการใช้แผนที่ความคิดต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาพุทธศาสนาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดกับกลุ่มควบคุมที่จัดการเรียนการสอนแบบปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และงานวิจัยของ นิตยา อัจฉรียานุกูล (2550) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการสอน โดยใช้แผนที่ความคิดมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

1.3 กิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนได้นำเสนอผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ทำให้กล้าแสดงออกและมีความเชื่อมั่นในการแสดงความคิดเห็นมากขึ้น การเสริมแรงด้วยการชมเชย ให้กำลังใจ นักเรียนมีโอกาสได้เต็มเต็มในสิ่งที่บพร่อง การทำกิจกรรมบ่อยครั้งเป็นขั้นตอนจนเกิดความชำนาญมีโอกาสชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นสิ่งเหล่านี้ช่วยให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ศรีบูรินทร์ (2554) ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน โดยใช้แผนที่ความคิด มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.00 และนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ สิงห์ทุย (2551) ศึกษาการใช้แผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ปีที่ 3 พบว่ามีนักเรียนจำนวน 40 คน ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางด้านทักษะการอ่านจับใจความผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 คิดเป็นร้อยละ 86.96 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

1.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยซึ่งได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบ แบบวัดเจตคติ ได้ทำการหาคุณภาพและตรวจสอบอย่างเป็นขั้นตอน ผู้วิจัยได้แก้ไขปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญแนะนำ ทำให้เครื่องมือมีคุณภาพเชื่อถือได้ เมื่อนำไปใช้ก็สามารถทำกิจกรรมได้อย่างราบรื่นเหมาะสมกับนักเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1.5 สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความมีความเหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เช่นข่าวที่เป็นเรื่องจริงที่เกี่ยวข้องกับภัยธรรมชาติ บทร้อยกรองที่มีข้อคิด และกล่าวถึงประเพณีในท้องถิ่น นิทานเกี่ยวกับสัตว์ บทความที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของตนเองและบุคคลที่ตนเองรัก ดังที่ มานพ ถนอมศรี (2546) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านหนังสือของเด็กประถมศึกษาปีที่ 3-4 ว่าเด็กวัยนี้มีประสบการณ์เพิ่มขึ้น สามารถอ่านหนังสือที่เขียนง่ายๆ ได้ด้วยตนเอง การเขียนหนังสือบันเทิงคดี สำหรับเด็กวัยนี้สามารถใช้ได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เด็กจะสนใจอ่านหนังสือประเภทสารคดีชีวประวัติของวีรบุรุษ วีรสตรีของชาติ เรื่องราวของสถานที่สำคัญ วันที่เกี่ยวข้องกับประเพณีวัฒนธรรม ความเป็นมาของบรรพบุรุษในท้องถิ่น

3. นักเรียนมีเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมี ($\bar{x} = 4.88$) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดทำให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย มีความสุขกับการได้ทำกิจกรรมที่ตนเองชอบโดยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น สังเกตจากคำพูดของนักเรียนกับเพื่อนและครู สังเกตบุคลิกภายนอกของนักเรียน นักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส ร่าเริงมีชีวิตชีวา (ภาคผนวก ช) ดังที่

บุญศรี คำชาย (2540) กล่าวว่าองค์ประกอบด้านพฤติกรรมมีประโยชน์ต่อการประเมินการเรียนรู้เจตคติเป็นอย่างมากและอาจวัดโดยการสังเกตการกระทำของผู้เรียน นอกจากนี้การเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเองทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม เป็นบรรยากาศที่แปลกใหม่ สนุกสนาน อบอุ่น เป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดี ดังที่ กิบสัน (Gibson, et.al, 1997 อ้างถึงใน สัตติคุณศรีสังข์, 2546) กล่าวว่าองค์ประกอบที่เกี่ยวกับพฤติกรรม มีความสัมพันธ์กับเจตคติ เช่น การแสดงความเป็นมิตร ให้ความอบอุ่น ทำให้เกิดเจตคติที่ดีก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม การได้เรียนรู้เนื้อหาที่หลากหลายมีข้อคิดทำให้การเรียนรู้มีคุณค่า นักเรียนเห็นความสำคัญทำให้เกิดเจตคติที่ดี การจัดกิจกรรมที่เร้าใจทำให้เกิดการยอมรับ เช่น การให้ชมวิดิทัศน์ คุรุปภาพ การเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง ทำให้เกิดเจตคติที่ดี คุณภาพชิ้นงานของนักเรียนเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึง

การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนทำกิจกรรมในใบงานได้อย่างถูกต้องเป็นระเบียบ เขียนแผนที่ความคิดอย่างพิถีพิถันทั้งการใช้สี การวาดภาพสื่อความหมายและความถูกต้องสมเหตุสมผลในการตอบคำถาม (ภาคผนวก ซ) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันสามารถนำมาใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ดังที่ ทศนีย์ สุภเมธิ (2542) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสร้างเจตคติที่ดีต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ว่า ควรสอนให้เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันเพื่อนำไปแก้ไขปัญหา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร รักษาพร (2552, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยผังความคิดกับการเรียนปกติพบว่าเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยกิจกรรมผังความคิดสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอจากผลการวิจัย

1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านจับใจความการจัดการเรียนรู้จึงต้องคำนึงถึงขั้นตอนการจัดกิจกรรมเป็นอย่างยิ่ง เพราะต้องให้สอดคล้องกับการพัฒนาสมองทั้งซีกซ้ายและซีกขวา โดยครูต้องนำเนื้อหาที่นักเรียนสนใจทันสมัย มีข้อคิด โดยครูต้องเตรียมตัวให้พร้อมก่อนจัดกิจกรรม ใช้เวลาที่เหมาะสมเพื่อให้แต่ละกิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นและเสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนด

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ ได้ เพราะกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการในทุกด้าน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดสูงกว่าก่อนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด ดังนั้นควรมีการศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและนักเรียนระดับชั้นอื่นๆ ที่แตกต่างจากที่มีผู้ทำการศึกษามาแล้ว

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรตามอื่นๆ ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดในด้านอื่นๆ เช่น ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

3. ควรศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความโดยเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับการจัดการเรียนรู้แบบอื่นๆ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ
4. ควรมีการเปรียบเทียบเจตคติในการเรียนระหว่างการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดกับการเรียนรู้แบบอื่นๆ

บรรณานุกรม

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **แนวทางการประเมินด้วยทางเลือกใหม่**. กรุงเทพมหานคร: **คุรุสภาลาดพร้าว**.

_____. (2546). **การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544**. กรุงเทพมหานคร: **โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว**.

กระทรวงศึกษาธิการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2551). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**. กรุงเทพมหานคร: **โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์เกษตรกรแห่งประเทศไทย จำกัด**.

บุญศรี คำชาย. (2540). **จิตวิทยาการเรียนการสอน**. กรุงเทพมหานคร: **ภาคจิตวิทยาและการแนะแนว. คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา**.

กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. โอเดียนส โตร์ กรุงเทพมหานคร: **โอเดียนส โตร์**.

ครรชิต มนูญผล. (2547). **เคล็ดไม่ลับในการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: **โรงพิมพ์คุรุสภา**.

จันทร์ชิตา รักษาพนธ์. (2552). “เด็ก...กับปัญหาการเรียน พ่อ แม่ ครู แพทย์และเด็กแก้ไขได้”. **นิตยสารหมอชาวบ้าน, 08, 2552, 364**.

จินตนา ไบกาชویی. (2534). **การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: **สุวีริยาสาส์น**.

จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย. (2553). **ภาษาไทยและบูรณาการ**. กรุงเทพมหานคร: **คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การทำหนังสือสำหรับเด็ก**. กรุงเทพมหานคร: **ศิลป์พวรรณาคาร**.

ชาติรี สำราญ. (2542). **หลากหลายวิธีสอนที่ไม่หลอกหลอนวิธีการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร: **มูลนิธิสดศรี- สฤษดิ์**.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2545). **การสอนภาษาไทยขั้นพื้นฐาน ระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: **ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ**.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2535). **การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม**. กรุงเทพมหานคร: **เลิฟแอนด์ลิฟ**.

ทัศนีย์ สุขเมธี. (2535). **พฤติกรรมการสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: **วิทยาลัยครุชนบุรี**.

- ทิสนา แคมณี. (2547). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญา ผลอนันต์. (2541). **ใช้หัวคิด**. กรุงเทพมหานคร: ขวัญข้าว.
- นภคกุล ภูประเสริฐ. (2534). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการอภิปรายและการทำแผนผังสรุปโยงเรื่องที่อ่าน**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นภวรรณ เกตุกำจร. (2545). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความวิชาภาษาไทยที่สอนด้วยวิธีกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนราชินี**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิตยา อัจฉริยญาริยกุล. (2550). **การพัฒนารูปแบบการสอนโดยใช้แผนที่ความคิดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- บันลือ พฤกษ์วัน. (2534). **มิติใหม่ในการสอนอ่าน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2532). **อุปกศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). **การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุง**. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยรัตน์ ดีศรี. (2546). **การศึกษาผลการใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน สถาบันราชภัฏนครสวรรค์.
- ผกาศรี เข็นบุตร. (2542). **การอ่าน**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรจันทร์ จันทวิมลและคณะ. (2540). **การเขียนและการจัดทำสื่อหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: เลิฟอินเลิฟ.
- พรทิพย์ ตรีสกุลวงษ์. (2544). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านจับใจความสำคัญภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านโลกตะเคียน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

- พรพันธ์ อิศระ. (2545). การใช้ผังมโนทัศน์ในการพูดเล่าเรื่องของนักเรียนชาวเขา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: นักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มลิวัดย์ สมศักดิ์. (2552). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- มานพ ถนอมศรี. (2546). การเขียนหนังสือ สารคดี บันเทิงคดีสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: ลีปประภา.
- แม่นมาศ ชวลิต. (2544). กิจกรรมส่งเสริมการอ่านในการรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์.
- วรรณิ โสมประยูร. (2542). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วลัย พานิช. (2549). ประมวลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานการเรียนรู้ สาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรวิฑู มาฆะศิริานนท์. (2542). สูดยอดวิธีอ่านตำรา. กรุงเทพมหานคร: เอ็กเปอร์เน็ด.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2539). การพัฒนารูปแบบการสอนอย่างมีวิจารณ์ด้วยกลวิธีการเรียนภาษา โดยให้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมจิตร ศรีนรินทร์. (2554). การใช้แผนที่ความคิดในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 รายงานการศึกษาอิสระปรัชญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. (2525). วิธีสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรเจริญทัศน์.
- สมบัติ มหารศ. (2533). เอกสารการสอนภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม.
- สมพร เข็นเขาวนิช. (2542). เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2534). การอ่านทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: โอเคียนสโตร์.

- สมศักดิ์ สันทรเวชญ์. (สิงหาคม-กันยายน 2542). แนวคิดในการพัฒนาคนและกระบวนการ เรียนรู้.
ข้าราชการครู 6: 11- 21.
- สายสุณี สกุกแก้ว. (2534). การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาไทย เพื่อจับใจความ ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ลำลี รักสุทธิ. (2543). ทางก้าวสู่ครุมืออาชีพ. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาการศึกษา.
- สำรวม จงเจริญ. (2548). การวิเคราะห์เชิงสถิติแบบไม่ใช้พารามิเตอร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:
สำนักงานกิจการ โรงพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
_____. (2553). คู่มือการแก้ปัญหาการสอนอ่านและเขียนให้ได้ผลดี สอนอย่างไรให้เด็ก
อ่านออก อ่านได้ อ่านคล่อง อ่านเป็น เขียนได้ เขียนคล่องและเขียนเป็น. กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีสอนอ่านภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร:
ไทยวัฒนาพานิช.
_____. (2537). การวัดและประเมินผลการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2541). จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวรรณ รัตนธรรมเมธี. (2532). ลัมฤทธิ์ผลด้านการอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยวิธีการสอนอ่านตามแนวคิดของดัลก์แมน. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. (2545). 21 วิธีการจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนากระบวนการคิด.
กรุงเทพมหานคร: การพิมพ์.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2536). การพัฒนาการสอนภาษาไทย แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา เล่ม 3
กรุงเทพมหานคร: ประยูรวงศ์พรินท์ติ้ง.
- เสริมศรี หอทิมาวารกุล. (2526). เอกสารการสอน ชุดวิชาการสอนอ่านกลุ่มทักษะ 1 (ภาษาไทย)
หน่วยที่ 6 การพัฒนาทักษะการอ่าน ระดับประถมศึกษา (1) หน้า 309 – 403. นนทบุรี:
สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไสว พักทอง. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: เอ็มพันธ์.
- อุดมศักดิ์ พลอยบุตร. (มิถุนายน 2545). “ส่งเสริมการอ่าน” วารสารวิชาการ 5(6) : 18.

อนงค์ สิงค์ทุย. (2551). การใช้แผนที่ความคิดเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3. รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2537). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเคชั่นส โตร์.

อุษณีย์ วรรณจิย์. (2536). การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนอ่านโดยใช้เทคนิคการสร้างไดอะแกรมกับการสอนอ่านตามคู่มือครู. ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อุษณีย์ โพธิ์สุข. (2537). เด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาศึกษาพิเศษ.คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

Bao, Gaobin. (2002). **Application of Concept Mapping on Web Browsing**. Master Abstracts.

Bruner, J.(1996). **The culture of education**, Cambridge,MA:Harrard University Press.

Dallnan, Martha, and other. (1974). **The teaching of Reading**. New York: Holt,Rinchar and Winson.

Flood James, and Diane, Lapp. (1988, April). “**Conceptual Mapping Strategies for Understanding Information Tex**”, in the Reading Techer. 780-783.

Lin, Shu- Yuan. (2004). **The Effects of Computer – based Concept Mapping as a prewriting Strategy on the persuasive Writing of English – graders at a Middles School In Southeastern Idaho**, Dissertations Abstracts International.

Miller, Wilama H. (1979). **The First R**. New york: Holt Rineheart and Winston.

_____. (1990). **Reading comprehension activites kit**. West Nyak: The center for Applied Research in Education.

Tony Buzan. (1997). **Use your head**. London: BBC Book.(First Published 1974.).

Wang, Charles Xiaoxue. (2004). **The Instructional Effects of Prior Knowledge and Three Concep Mapping**. Strategies in Facilitating Achievement of Different Educational Objective, Dissertations Abstracts International.

ภาคผนวก

The image features a large, faint watermark of the seal of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. The seal is circular and contains a central emblem of a tiered stupa with a flame-like top, surrounded by a sunburst pattern. The text "มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช" is written in Thai script along the top inner edge, and "NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY" is written in English along the bottom inner edge.

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือ

ที่ ศร พิเศษ 307 /2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

29 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระเพลง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สารีปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระเพลง เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ทั้งนี้นักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นางศิริพร เปาะทองคำ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศษ พิเศษ 307 /2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

29 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนราษฎร์บำรุง

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระเพลง เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ทั้งนี้นักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นางศิริพร เปาะทองคำ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ 307 /2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ว อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

29 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระไคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระเพลง เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ทั้งนี้นักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นางศิริพร เปาะทองคำ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศษ พิเศษ 307 /2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

29 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอนทรอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องทดลองใช้ (Try Out) โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความและแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดสระเพลง เพื่อนำผลไปวิเคราะห์หาคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีความเหมาะสมก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ทั้งนี้นักศึกษาจะไปประสานด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นางศิริพร เปาะทองคำ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิญา เลิศไกร)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ 009/2556

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

9 มกราคม 2556

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทางพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

ในการนี้ นักศึกษามีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยการแจกแบบสอบถามและจัดการเรียนการสอนกับนักเรียน โรงเรียนวัดทางพูน ดังนั้น จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นางศิริพร เปาะทองคำ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานและบุคลากรดังกล่าว เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์มะโน คำบำรุง)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ครรชิต มนูญผล (ศึกษานิเทศเชี่ยวชาญ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเรื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศช พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี้ อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์สุรางค์ แพรททอง (ครูผู้เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำรายงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจั่ว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์กุสุมา ใจสบาย (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์เมตตา นพประดิษฐ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เรียน อาจารย์ณัฐพัชร์ ต้นตระกูล (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศร พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ปริดา เบญจการ (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจี่ อำเภอมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศริน มนูญผล (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สาริปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ที่ ศธ พิเศษ ว.273/2555

สำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ตำบลท่าจิว อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80280

14 ธันวาคม 2555

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์จิราภรณ์ เหมพันธ์ (อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช)

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางศิริพร เปาะทองคำ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาความสามารถในการอ่านจับใจความ และเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ประกอบด้วย ดร.อารี สารีปา เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษา ดร.นพรัตน์ ชัยเรือง เป็นกรรมการที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบเนื้อหาโครงสร้าง และและการใช้ภาษาในเครื่องมือพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงเครื่องมือวิจัย ให้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อนึ่ง นักศึกษาจะนำเครื่องงานวิจัยไปประสานงานกับท่านด้วยตนเอง ตามวันเวลาที่ท่านกรุณานัดหมายให้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ขอขอบคุณยิ่งมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.เบญจพร ชนะกุล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษา

สำนักงานเลขานุการ

โทรศัพท์. 0-7537-7438

โทรสาร. 0-7537-7438

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านจับใจความและแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิด

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์เมตตา นพประดิษฐ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1.2 อาจารย์กฤษมา ใจสบาย อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1.3 อาจารย์จิราภรณ์ เหมพันธ์ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

1.4 อาจารย์ครรชิต มนูญผลศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

1.5 อาจารย์สุรางค์ แพรกทอง ครู วิทยฐานะเชี่ยวชาญวิชาภาษาไทย (ข้าราชการบำนาญ) โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช

2. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2.1 อาจารย์ณัฐพัชร์ ดันตระกุล อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกศริน มนูญผล อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

2.3 ดร.ปรีดา เบญจการ อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

The background of the page features a large, faint watermark of the seal of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. The seal is circular and contains a central emblem with a tiered stupa, a sunburst, and a central symbol. The text 'มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช' is written in Thai script along the top inner edge, and 'NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY' is written in English along the bottom inner edge.

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยที่ 1 การอ่านจับใจความ	จำนวน 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความจากข่าว	จำนวน 2 ชั่วโมง
สอนวันที่ 7, 8 เดือนมกราคม พ.ศ. 2556	

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ ข่าว เป็นการบอกเล่าเรื่องราว โดยปรกติมักจะเป็นเรื่องเกิดใหม่และเป็นที่น่าสนใจ ซึ่งมีหลายประเภท เช่น ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการศึกษา ข่าวกีฬา ข่าวการเกษตร ข่าวในพระราชสำนักและข่าวทั่วไป การอ่านข่าวผู้อ่านจะต้องอ่านอย่างพินิจพิจารณา เข้าใจในเนื้อหาของข่าว จะทำให้ผู้อ่านสามารถ บอกรายละเอียด ดีความ สรุปความและนำข้อคิด ไปใช้ประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้ การอ่านข่าวเรื่อง ครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก

ตัวชี้วัด สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ท 1.1 ป.4/6)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของข่าว เรื่องครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุกได้
2. นักเรียนสามารถตีความจากข่าวเรื่องครอบรอบ 50 ปีแหลมตะลุมพุกได้
3. นักเรียนสรุปความรู้หรือข้อคิดจากข่าว เรื่องครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก
4. นักเรียนนำข้อคิดจากการอ่านข่าว เรื่องครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุกมาเป็นแนว

ปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 1

1. ขั้นเตรียมความพร้อมและทบทวนความรู้เดิม

นักเรียนคู่วีดีทัศน์เกี่ยวกับการเกิดภัยธรรมชาติในลักษณะต่างๆ เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภัยธรรมชาตินั้นๆ นักเรียนแสดงความรู้สึกในเหตุการณ์พร้อมทั้งทบทวนคำศัพท์ คำว่าอุทกภัย อัคคีภัย วาตภัย

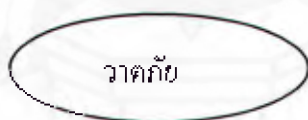
2. ขั้นศึกษาความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด

2.1 นักเรียนอ่านข่าวจากใบความรู้ เรื่องครบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมนพทศวรรษ ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับข่าวที่อ่าน เช่น นักเรียนเคยได้ฟังเหตุการณ์มหาวาตภัยที่เกิดขึ้นที่แหลมตะลุมนพทศวรรษ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช จากที่ใดบ้าง มีลักษณะอย่างไร เกิดความเสียหายอย่างไรบ้าง และนักเรียนแต่ละคนสำรวจคำศัพท์ที่ยังไม่รู้จากข่าวที่อ่าน และหาความหมายของคำศัพท์ (กิจกรรมในใบงานที่ 1) หลังจากนั้น แบ่งกลุ่มเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้คำศัพท์ ครูคอยแนะนำช่วยเหลือและเติมเต็มในสิ่งที่นักเรียนเข้าใจคลาดเคลื่อน

2.2 นักเรียนอ่านรายละเอียดของข่าวเพื่อจับใจความสำคัญและเขียนแผนที่ความคิด (กิจกรรมในใบงานที่ 2) โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสามารถจับใจความและปฏิบัติตามกิจกรรมตามขั้นตอนต่อไปนี้เป็นรายบุคคล

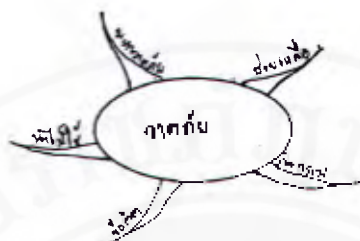
2.2.1 เขียนแก่นแกนที่จุดศูนย์กลาง เพื่อจับใจความของเรื่องจากข่าวที่เป็นความคิดหลัก โดยครูใช้คำถาม

- จากข่าวกล่าวถึงเหตุการณ์อะไร (วาตภัย) นักเรียนตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนแผนที่ความคิดที่เป็นแก่นแกน

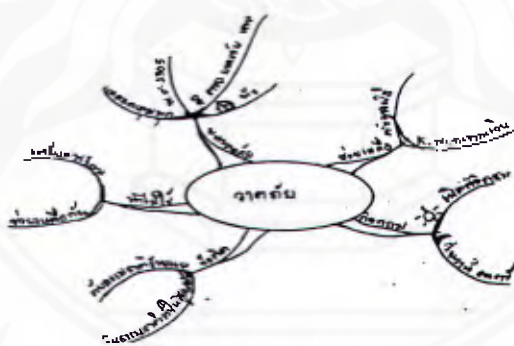
2.2.2 เขียนกิ่งแก้ว โดยลากเส้นรอบๆ จากแก่นแกนเพื่อจับใจความสำคัญที่เป็นความคิดรองที่สัมพันธ์กับความคิดหลัก โดยครูใช้คำถามเนื้อหาของข่าวได้กล่าวถึงอะไรบ้างที่เกี่ยวกับวาตภัยแหลมตะลุมนพทศวรรษ นักเรียนตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนคำ ข้อความ หรือภาพบนกิ่งแก้ว

- มหาวาตภัย
- วิธีการช่วยเหลือ
- กิจกรรมที่ทำในวันเสนอข่าว
- ข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าว
- การนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์

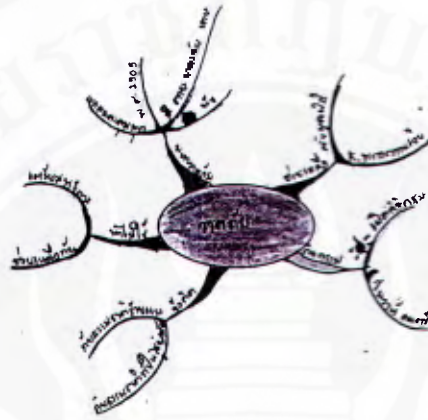

2.2.3 เขียนกิ่งก้อยโดยลากเส้นจากกิ่งแก้วเพื่อเขียนความคิดย่อยที่สัมพันธ์กับความคิดรอง โดยครูใช้คำถามรายละเอียดในแต่ละประเด็น ตามที่เขียนบนกิ่งแก้ว นักเรียนตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนคำ ข้อความ หรือวาดภาพบนกิ่งก้อย

- ผลของการเกิดมหาวาตภัยมีอะไรบ้าง (คนบาดเจ็บ สูญหาย ตาย บ้านเรือนพังทลาย)
- วิธีการช่วยเหลือ (มีการก่อตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ในหลวงพระราชทานเงิน)
- กิจกรรมในช่วง
 - กลางวันพิธีเปิดกิจกรรมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ
 - กลางคืนมีการแสดงมโนราห์ คอนเสิร์ต แสง สี เสียง
- ข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าว (ภัยธรรมชาติเป็นภัยที่ร้ายแรง ทำให้เกิดการสูญเสียชีวิต)
- การนำข้อคิดมาเป็นแนวปฏิบัติ (ต้องเตรียมพร้อมไม่ประมาท และต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกัน)

2.2.4 นักเรียนแต่ละคนตกแต่งแผนที่ความคิดให้สวยงาม โดยครูอธิบายหลักในการระบายสีแผนภาพความคิดที่ถูกต้อง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 2

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาทบทวนกิจกรรมในชั่วโมงที่ 1 ในชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ก่อนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3

3. ช้่นนำเสนอความรู้ใหม่และตรวจสอบ

3.1 นักเรียนนำเสนอแผนที่ความคิดโดยการให้นักเรียนจับคู่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเขียนแผนที่ความคิดครูคอยดูแลให้ความช่วยเหลือ หลังจากนั้นนักเรียนทุกคนคิดผลงานหน้าชั้นเรียน นักเรียนดูแผนที่ความคิดของเพื่อนคนอื่นๆ

3.2 นักเรียนแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนคนใดบ้าง นำเสนอแผนที่ความคิดด้วยการพูดอธิบาย หลังจากนั้นเพื่อนๆ ร่วมกันอภิปราย ครูเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือไม่สมบูรณ์ นักเรียนเติมเต็มในสิ่งที่ไม่สมบูรณ์

4. ช้่นขยายความคิดและสรุปความรู้

4.1 ครูซักถามนักเรียนในสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ในเนื้อหาของข่าว แต่ใช้เนื้อหาจากข่าวในการพิจารณาคำตอบอย่างมีเหตุผล เช่น นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์วาทภัยที่เกิดขึ้นครั้งนี้ทำให้เกิดความสูญเสียชีวิตมากมายเพราะอะไร

4.2 นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เพื่อขยายความคิดจากเนื้อหาในข่าว “50 ปี แหลมตะลุมพุก” ให้ชัดเจน มีเหตุผล สรุปข้อคิดและนำข้อคิดมาเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนรู้

1. วิดีทัศน์เหตุการณ์ภัยธรรมชาติ
2. ใบงานที่ 1 หาความหมายคำศัพท์
ใบงานที่ 2 เขียนแผนที่ความคิดจากข่าว
ใบงานที่ 3 แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
3. วัสดุที่ใช้ประกอบการเขียนแผนที่ความคิด เช่น สี กระดาษ ดินสอ ปากกา
4. แผนที่ความคิด (ชิ้นงานนักเรียน)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกรายละเอียดของ ข่าว	- แผนที่ความคิด - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
2. อ่านตีความจากข่าว	- แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
3. การสรุปความรู้และ ข้อคิดจากข่าว	- แผนที่ความคิด - แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
4. การนำข้อคิดจากข่าว ไปใช้ประโยชน์	- แผนที่ความคิด - แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด และแบบฝึกหัดการ อ่านจับใจความ	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
5. พฤติกรรมด้าน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มีวินัย มุ่งมั่นใน การทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ - เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นใน การทำงาน	สังเกต เป็นรายบุคคล	3 = ดีเยี่ยม 2 = ดี 1 = ผ่าน 0 = ไม่ผ่าน

ใบความรู้

ข่าว

ครบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก

เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม ที่โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ (บ้านปลายแหลม) ต.แหลมตะลุมพุก อ.ปากพนัง จ. นครศรีธรรมราช ดร.ดิศธร วัชโรทัย ประธานกรรมการ บริหารมูลนิธิราชประชานุเคราะห์ ประชานพิธีเปิดการจัดกิจกรรมสำนึกพระมหากรุณาธิคุณทรงช่วยเหลือผู้ประสบมหาวาตภัยแหลมตะลุมพุก ครบรอบ 50 ปีของเหตุการณ์มหาวาตภัยจาก โชนร้อน “เฮเรียต” ที่พัดขึ้นฝั่งที่ตำบลแหลมตะลุมพุก เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2505

การจัดงานเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นประสบการณ์เพื่อการเตรียมพร้อมรับมือภัยธรรมชาติ ซึ่งเหตุการณ์ครั้งนั้น ได้สร้างความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนเป็นจำนวนมาก มีผู้เสียชีวิตและสูญหายถึง 1,030 คน บาดเจ็บสาหัส 422 คน ไร้ที่อยู่อาศัย 16,170 คน อาคารบ้านเรือนพังเสียหายทั้งสิ้น 22,296 หลัง ข้าวรูด 50,779 หลัง พื้นที่การเกษตรเสียหายสิ้นเชิง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ฯ พระราชทานเงินสามล้านบาท ให้เป็นทุนประเดิม ก่อตั้งมูลนิธิและพระราชทานนามว่า “มูลนิธิราชประชานุเคราะห์” และทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้อยู่ใน “พระบรมราชูปถัมภ์” ซึ่งมูลนิธิได้ก่อกำเนิดขึ้นและจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย เมื่อวันที่ 23 สิงหาคม 2506

ส่วนกลางคืนมีการแสดงย้อนอดีตวาทภัย การแสดงแสง สี เสียง และสื่อผสม เทิดพระเกียรติ “50 ปี มหาวาตภัยแหลมตะลุมพุก นำพระทัยสู่การก่อตั้งมูลนิธิราชประชานุเคราะห์” การแสดงมโนราห์ และการแสดงคอนเสิร์ตของนักร้องชื่อดัง โดยผู้สนใจเข้าร่วมงานไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใดๆ

หนังสือพิมพ์ข่าวสด วันเสาร์ ที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2555

ปีที่ 12 ฉบับที่ 8003 หน้า 16

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนอ่านข่าวเรื่อง ครอบรอบ 50 ปีแหลมตะดุมพุก แล้วหาคำใหม่ 5 คำ เขียนคำอ่าน และหาความหมายจากพจนานุกรม

1.....อ่านว่า.....

ความหมาย.....

2.....อ่านว่า.....

ความหมาย.....

3.....อ่านว่า.....

ความหมาย.....

4.....อ่านว่า.....

ความหมาย.....

5.....อ่านว่า.....

ความหมาย.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนอ่านข่าวเรื่อง ครอบรอบ 50 ปีแหลมตะลุมพุก แล้วเขียนแผนที่ความคิดตามลำดับ
ขั้นตอน

ใบงานที่ 3

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความจากข่าว

ตอนที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากข่าว ครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก โดยการตอบคำถามและ
อ้างอิงหลักฐานจากเนื้อหาในข่าวมาประกอบ

1. จุดประสงค์ของการนำเสนอข่าว ครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก คืออะไร

ตอบ.....

.....

หลักฐานอ้างอิง.....

.....

2. นักเรียนคิดว่ามีเหตุการณ์ใดบ้างเกิดขึ้นหลังจากการเกิดวาทภัยครั้งนี้

ตอบ.....

.....

หลักฐานอ้างอิง.....

.....

3. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเมื่ออ่านข่าว ครอบรอบ 50 ปี แหลมตะลุมพุก

ตอบ.....

.....

หลักฐานอ้างอิง.....

.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากข่าว โดยการบอกข้อคิด และแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

1. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าว ครอบคลุม ๕๐ ปี แหลมตะลุมพุก

ตอบ.....
.....

2. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรให้ตนเองได้รับความเสียหายน้อยที่สุดเมื่อประสบกับภัย

ธรรมชาติ

ตอบ.....
.....

แนวคำตอบ ตอนที่ 1

1. เป็นข้อเตือนใจเกี่ยวกับการเกิดภัยธรรมชาติ
หลักฐานอ้างอิง เป็นประสบการณ์เพื่อการเตรียมพร้อมรับภัยธรรมชาติ
2. คนไม่มีรายได้ ยากจน
หลักฐานอ้างอิง พื้นที่การเกษตรเสียหายโดยสิ้นเชิง
3. สดุดใจ, เศร้าใจ
หลักฐานอ้างอิง สร้างความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สิน

แนวคำตอบตอนที่ 2

1. ภัยธรรมชาติทำให้เกิดความเสียหายทั้งชีวิตและทรัพย์สิน
2. - รับฟังข่าวพยากรณ์อากาศ
- อพยพไปอยู่ที่อื่นก่อน

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนที่ความคิด

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง	(0) ไม่ผ่าน
บอกรายละเอียดของข่าว	เนื้อหา มีรายละเอียดครบถ้วน มีการแสดงความสัมพันธ์ของหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยอย่างถูกต้อง เหมาะสม	เนื้อหา มีรายละเอียดไม่ครบยังขาดความสัมพันธ์ในหัวข้อหลัก หัวข้อรองและหัวข้อย่อยบางส่วน	เนื้อหาไม่ครบ ไม่มีความสัมพันธ์ในหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย	ไม่เขียนแผนที่ความคิด ไม่มีผลงาน
สรุปความรู้และข้อคิดของข่าว	สรุปความรู้และข้อคิดได้สมเหตุสมผลตรงตามเจตนาของผู้เขียน	สรุปความรู้และข้อคิดได้สมเหตุสมผล	สรุปความรู้และข้อคิดได้แต่ยังไม่สมเหตุสมผล	-สรุปความรู้และข้อคิดไม่ได้ -ไม่สรุปความรู้และข้อคิด ไม่มีผลงาน
นำข้อคิดจากข่าวเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน	เสนอแนวปฏิบัติการนำไปใช้สอดคล้องกับข้อคิด มีความเป็นไปได้เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม	เสนอแนวปฏิบัติการนำไปใช้สอดคล้องกับข้อคิด มีความเป็นไปได้เกิดประโยชน์กับตนเองอย่างเดียว	เสนอแนวปฏิบัติการนำไปใช้ไม่สอดคล้องกับข้อคิด	ไม่ได้เสนอแนวทางการนำไปใช้ -ไม่มีผลงาน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง	(0) ไม่ผ่าน
อ่านตีความจากข่าว	ตอบคำถามได้ถูกต้อง แสดงหลักฐานอ้างอิงที่อยู่ในเนื้อเรื่องได้ สมเหตุสมผล	ตอบคำถามได้ถูกต้อง หลักฐานอ้างอิง สมเหตุสมผลแต่ไม่ได้ อยู่ในเนื้อเรื่อง	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	ไม่ตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติกิจกรรม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม
1.1.2 ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรม		การอ่านจับใจความแต่ต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่	การอ่านจับใจความแต่ต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง	การอ่านจับใจความได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
2.1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 2.1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบต่อการทำกิจกรรมให้สำเร็จ ๓.๑.๓ ปรับปรุงและพัฒนาการทำกิจกรรมด้วยตนเอง	ไม่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม	ตั้งใจ และรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ตั้งใจ และรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงการทำกิจกรรมให้ดีขึ้น	ตั้งใจ และรับผิดชอบต่อในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จมีการปรับปรุงและพัฒนาการทำกิจกรรมให้ดีขึ้น

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
2.2.1 ทุ่มเทพปฏิบัติกิจกรรม อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม 2.2.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม ให้สำเร็จ 3.2.3 ชื่นชมผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความภาคภูมิใจ	ไม่ขยันอดทนในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยันและพยายามให้สำเร็จตามเป้าหมาย	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยัน และพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยัน อดทน และพยายามให้สำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหา และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
หน่วยที่ 1 การอ่านจับใจความ	จำนวน 20 ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	จำนวน 2 ชั่วโมง
สอนวันที่ 9, 10 เดือน มกราคม พ.ศ. 2556	

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระสำคัญ บทร้อยกรอง คือคำประพันธ์ที่ถูกเรียบเรียงขึ้น โดยมีลักษณะบังคับที่เรียกว่าฉันทลักษณ์ บทร้อยกรองแต่ละชนิดจะมีฉันทลักษณ์แตกต่างกัน การอ่านบทร้อยกรองอย่างพิถีพิถันทำให้เกิดอารมณ์ ความซาบซึ้ง เข้าใจและจับใจความ ทำให้ผู้อ่านสามารถ บอกรายละเอียด ดีความ สรุปความ และนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ได้

สาระการเรียนรู้ การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง เรื่องคิดดี ทำดี

ตัวชี้วัด สรุปความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน (ท 1.1 ป.4/6)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนสามารถบอกรายละเอียดของบทร้อยกรอง “คิดดี ทำดี” ได้
2. นักเรียนสามารถตีความจากบทร้อยกรอง “คิดดี ทำดี” ได้
3. นักเรียนสรุปความรู้หรือข้อคิดจากบทร้อยกรอง “คิดดี ทำดี” ได้
4. นักเรียนนำข้อคิดจากการอ่านบทร้อยกรอง “คิดดี ทำดี” มาเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. มุ่งมั่นในการทำงาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 1

1. ชั้นเตรียมความพร้อมและทบทวนความรู้เดิม

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนา เรื่องของความคิด คนเรานั้นมีความคิดที่ต่างกันและความคิดกับการกระทำนั้นมักจะมีความสัมพันธ์กัน ยกตัวอย่างสถานการณ์ เด็กหญิงฟ้ามีความคิดว่าการไม่เอาของผู้อื่นเป็นสิ่งที่ดี เมื่อเธอพบเงินที่โรงเรียนจึงไปมอบให้คุณครูเพื่อหาเจ้าของ ครูซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความคิดของเด็กหญิงฟ้าว่าคิดดีหรือไม่ และการกระทำนั้นดีหรือไม่อย่างไร พร้อมทั้งให้นักเรียนยกตัวอย่างความคิดของตนเองและการกระทำที่เกิดจากความคิดนั้นให้เพื่อนแสดงความคิดเห็น

2. ชั้นศึกษาความรู้ใหม่และเขียนแผนที่ความคิด

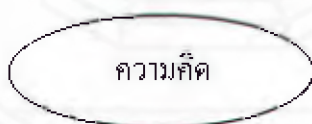
2.1 นักเรียนอ่านบทหรือกรองเรื่องคิดดี ทำดี ร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการคิดดีแล้วทำดีนั้นจะเกิดผลอย่างไรบ้าง และถ้าหากมีความคิดชั่วแล้วทำชั่วด้วยนั้นจะเกิดผลอย่างไรตามมา นักเรียนแต่ละคนสำรวจคำศัพท์ที่ยังไม่รู้จากบทหรือกรอง “คิดดีทำดี” พร้อมทั้งหาความหมายของคำศัพท์ จากบริบท และจากพจนานุกรม (กิจกรรมใบงานที่ 1) หลังจากนั้นให้นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 5 คน เพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้คำศัพท์ในกลุ่มของตนเอง ครูคอยดูแล แนะนำช่วยเหลือเพิ่มเติม

2.2 นักเรียนอ่านรายละเอียดของบทหรือกรองเพื่อจับใจความสำคัญและเขียนแผนที่ความคิด (ใบงานที่ 2) โดยครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนสามารถจับใจความและปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนต่อไปนี้เป็นรายบุคคล

2.2.1 เขียนแก่นแกนที่จุดศูนย์กลาง เพื่อจับใจความของเรื่องจากบทหรือกรองที่เป็นความคิดหลัก โดยครูใช้คำถาม

- จากบทหรือกรองกล่าวถึงเรื่องอะไร (ความคิด)

นักเรียนตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนแผนที่ความคิดที่เป็นแก่นแกน

2.2.2 เขียนกิ่งแก้ว โดยลากเส้นรอบๆ จากแก่นแกนเพื่อจับใจความสำคัญที่เป็นความคิดรองที่สัมพันธ์กับความคิดหลัก โดยครูใช้คำถามเนื้อหาของบทหรือกรอง เช่น ในบทหรือกรองได้กล่าวถึงความคิดในลักษณะใดบ้าง นักเรียนตอบคำถามพร้อมทั้งเขียนข้อความที่เป็นกิ่งแก้ว

- คิดดี ทำดี

- คิดชั่ว ทำชั่ว

- ข้อคิดที่ได้จากการ อ่านบทร้อยกรอง
- การนำข้อคิดจากบทร้อยกรองไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

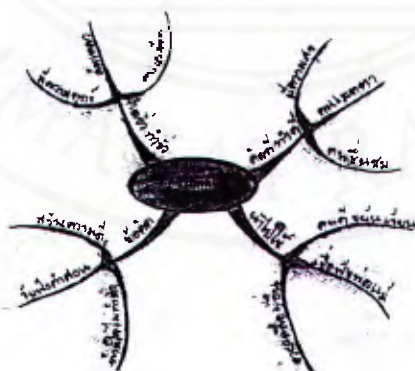

2.2.3 เขียนกิ่งก้อยโดยลากเส้นจากกิ่งแก้วเพื่อเขียนความคิดย่อยที่สัมพันธ์กับความคิตรง โดยครูใช้คำถามรายละเอียดแต่ละประเด็นตามที่เขียนบนกิ่งแก้ว นักเรียนตอบคำถาม พร้อมทั้งเขียนคำ ข้อความ หรือวาดภาพบนกิ่งก้อย

- คนที่คิดดี ทำดี เกิดผลอย่างไร (มีความสุข คนเมตตา คนชื่นชม)
- คนที่คิดชั่ว ทำชั่ว เกิดผลอย่างไร (มีความทุกข์ ชีวิตล้มเหลว คนเกลียด)
- ข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรองคืออะไร (ทำความดี ฟังคำสอน)
- การนำข้อคิดไปใช้ประโยชน์ได้อย่างไร (ให้เป็นคนคิดดี ทำดี เชื้อฟัง ขยัน)

2.2.4 นักเรียนแต่ละคนตกแต่งแผนที่ความคิดให้สวยงาม ตามหลักในการระบายสีแผนที่ความคิดที่ถูกต้อง

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครั้งที่ 2

นักเรียนและครูร่วมกันสนทนาทบทวนกิจกรรมในช่วงโมงที่ 1 ในชั้นที่ 1 และชั้นที่ 2 ก่อนจะจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นที่ 3

3. ช้่นนำเสนอความรู้ใหม่และตรวจสอบ

3.1 นักเรียนนำเสนอแผนที่ความคิด โดยการให้นักเรียนจับคู่ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเขียนแผนที่ความคิดครูกอยดูแลให้ความช่วยเหลือ หลังจากนั้นนักเรียนทุกคนคิดผลงาน คิดไว้ที่หน้าชั้นเรียน นักเรียนดูแผนที่ความคิดของเพื่อนคนอื่นๆ

3.2 นักเรียนแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนคนใดบ้าง นำเสนอแผนที่ความคิดด้วยการพูดอธิบาย หลังจากนั้นเพื่อนๆร่วมกันอภิปราย ครูเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือไม่สมบูรณ์ นักเรียนเติมเต็มในสิ่งที่ไม่สมบูรณ์

4. ช้่นขยายความคิดและสรุปความรู้

4.1 ครูซักถามนักเรียนในสิ่งที่ไม่ได้กล่าวไว้ในเนื้อหาของบทร้อยกรอง แต่ใช้เนื้อหาของบทร้อยกรองในการพิจารณาหาคำตอบอย่างมีเหตุผล เช่น จุดประสงค์ของผู้เขียนบทร้อยกรองคืออะไร ผลของการคิดดี ทำดีมีอะไรอีกบ้างนอกจากเนื้อหาในบทร้อยกรอง

4.2 นักเรียนตอบคำถามจากแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ เพื่อขยายความคิดจากเนื้อหา บทร้อยกรอง คิดดี ทำดี ให้ชัดเจน มีเหตุผล สรุปข้อคิดและนำข้อคิดมาเป็นแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

สื่อการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1 หาความหมายคำศัพท์
ใบงานที่ 2 เขียนแผนที่ความคิดจากบทร้อยกรอง
ใบงานที่ 3 แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ
2. วัสดุที่ใช้ประกอบเขียนแผนที่ความคิด เช่น สี กระดาษ ดินสอ ปากกา
3. แผนที่ความคิด (ผลงานนักเรียน)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

จุดประสงค์/คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	เครื่องมือที่ใช้ใน การประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. บอกรายละเอียดของ บทร้อยกรอง	- แผนที่ความคิด - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
2. อ่านตีความจากบท ร้อยกรอง	- แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนน แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
3. การสรุปความรู้และ ข้อคิดจากบทร้อยกรอง	- แผนที่ความคิด - แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
4. การนำข้อคิดจากบท ร้อยกรองไปใช้ ประโยชน์	- แผนที่ความคิด - แบบฝึกหัดการอ่านจับ ใจความ - เกณฑ์การให้คะแนนแผนที่ ความคิด และแบบฝึกหัดการ อ่านจับใจความ	ให้คะแนนเป็น รายบุคคล	3 = ดี 2 = พอใช้ 1 = ปรับปรุง 0 = ไม่ผ่าน
5. พฤติกรรมด้าน คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ มีวินัย มุ่งมั่นใน การทำงาน	- แบบประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ - เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์มีวินัย มุ่งมั่นใน การทำงาน	สังเกต เป็นรายบุคคล	3 = ดีเยี่ยม 2 = ดี 1 = ผ่าน 0 = ไม่ผ่าน

ใบความรู้

บทร้อยกรอง

กิดดี ทำดี

คนที่จิตดี คิดดี	ชีวิตพบสุขहरणा
เป็นที่รักใคร่เมตตา	บรรดาผู้คนทั่วไป
คิดดีช่วยเหลือเจือจุน	เกื้อหนุนผู้ที่ยากไร้
เห็นแก่ส่วนรวมด้วยใจ	ใครใครล้วนแต่ชื่นชม
คนที่คิดชั่ว ทำชั่ว	เกลือกกลัวความทุกข์ขึ้นชม
ชีวิตลี้มเหลวตรอมตรม	นิยมแต่ทางทำลาย
คิดชั่วหยาบฉวยของเขา	นึกเอาแต่ที่ง่ายง่าย
ใครลำบากไม่ว่าของสบาย	ผู้คนเหน้อยหน่ายเกลียดชัง
เกิดมาเป็นมนุษย์ทั้งที่	หมั่นสร้างความคิดปลูกฝัง
แต่เลิกเปิดใจจริงจัง	รับฟังคำสอนแนะนำ
รู้จำสิ่งควรปฏิบัติ	รู้หัดตั้งใจไม่ถล่า
รู้ประโยชน์ส่วนรวมร่วมทำ	รู้นำจิตสว่างทางเจริญ

กิตติขวดี บุญเชื้อ หนังสือเรียน ภาษาพาที ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ กระทรวงศึกษาธิการ

ใบงานที่ 1

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “คิดดี ทำดี” แล้วหาคำใหม่ 5 คำ เขียนคำอ่านและหา
ความหมายจากพจนานุกรม

1.อ่านว่า.....

ความหมาย.....

2.อ่านว่า.....

ความหมาย.....

3.อ่านว่า.....

ความหมาย.....

4.อ่านว่า.....

ความหมาย.....

5.อ่านว่า.....

ความหมาย.....

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....โรงเรียน.....

ใบงานที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทร้อยกรองเรื่อง “คิดดี ทำดี” ครบรอบ 50 แล้วเขียนแผนที่ความคิดตามลำดับขั้นตอน

ใบงานที่ 3

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากบทร้อยกรอง คิตติ์ ทำดี โดยการเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด และบอกเหตุผล

1. ถ้าหากคนส่วนใหญ่เป็นคนคิตติ์ ทำดี จะเกิดผลอย่างไรกับสังคม

- ก. สังคมมีความเจริญ
- ข. สังคมมีความสุข
- ค. สังคมล้ำสมัย
- ง. สังคมมีการแข่งขัน

ตอบ ข้อ..... เพราะ.....

2. ปัจจัยสำคัญที่ทำให้คนคิตติ์ ทำดี และคิดชั่ว ทำชั่วคือ ข้อใด

- ก. ความเจริญด้านเทคโนโลยี
- ข. ประสบการณ์ในการทำงาน
- ค. สภาพแวดล้อมนอกบ้าน
- ง. การอบรมเลี้ยงดูที่บ้าน

ตอบ ข้อ.....เพราะ.....

3. ถ้านักเรียนมีเพื่อนที่ชอบลักขโมย นักเรียนจะทำสิ่งใดเป็นลำดับแรก

- ก. ตักเตือนเพื่อนไม่ให้ขโมย
- ข. บอกพ่อแม่ให้แก้ปัญหา
- ค. ทำท่าทางรังเกียจเพื่อน
- ง. ไม่คบเพื่อนอีกต่อไป

ตอบ ข้อ.....เพราะ.....

ตอนที่ 2

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากบทร้อยกรองโดยการบอกข้อคิด และแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

1. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านบทร้อยกรอง คิคดี ทำดี

ตอบ.....
.....

2. นักเรียนนำข้อคิดจากบทร้อยกรอง คิคดี ทำดี มาใช้ในการปฏิบัติตนของนักเรียน

อย่างไร

ตอบ.....
.....

เฉลย และแนวการให้เหตุผล

ตอนที่ 1

1. ข. เพราะ คนคิดดี ทำดี จะมีแต่ความเมตตา และช่วยเหลือกัน ไม่ทะเลาะกัน
2. ค. เพราะ การอบรมสั่งสอนสำคัญที่สุดโดยเฉพาะจากที่บ้านซึ่งเป็นที่ลำดับแรก
3. ก. เพราะ หวังดีไม่ยอมทำให้เพื่อนทำชั่วจึงตักเตือนก่อนถ้าไม่ได้ผลจะใช้วิธีการอื่น

ต่อไป

ตอนที่ 2

1. ให้ทำความดี ไม่กล้าไปในทางชั่ว
2. เป็นเด็กดี เชื่อฟังคำสอนของพ่อแม่ คุณครู ขยันเรียน

เกณฑ์การให้คะแนนการเขียนแผนที่ความคิดและการตอบคำถาม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง	(0) ไม่ผ่าน
บอกรายละเอียดของบทหรือโครง	เนื้อหา มีรายละเอียดครบถ้วน มีการแสดงความสัมพันธ์ของหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยอย่างถูกต้อง เหมาะสม	เนื้อหา มีรายละเอียดไม่ครบ ยังขาดความสัมพันธ์ในหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อยบางส่วน	เนื้อหา ไม่ครบ ไม่มีความสัมพันธ์ในหัวข้อหลัก หัวข้อรอง และหัวข้อย่อย	ไม่เขียนแผนที่ความคิด ไม่มีผลงาน
สรุปความรู้และข้อคิดจากบทหรือโครง	สรุปความรู้และข้อคิดได้ สมเหตุสมผลตรงตามเจตนาของผู้เขียน	สรุปความรู้และข้อคิดได้ สมเหตุสมผล	สรุปความรู้และข้อคิดได้ แต่ยังไม่สมเหตุสมผล	-สรุปความรู้และข้อคิดไม่ได้ -ไม่สรุปความรู้และข้อคิด ไม่มีผลงาน
เสนอแนะทางการนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน	เสนอแนะทางการนำไปใช้ สอดคล้องกับข้อคิด มีความเป็นไปได้ เกิดประโยชน์กับตนเองและสังคม	เสนอแนะทางการนำไปใช้ สอดคล้องกับข้อคิด มีความเป็นไปได้ เกิดประโยชน์กับตนเอง อย่างเดียว	เสนอแนะทางการนำไปใช้ สอดคล้องกับข้อคิด เป็นไปไม่ได้	ไม่ได้เสนอแนะทางการนำไปใช้ ไม่สอดคล้อง ไม่มีผลงาน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบฝึกหัดการอ่านจับใจความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง	(0) ไม่ผ่าน
อ่านตีความจากบทหรือกรอกรอง	ตอบคำถามได้ถูกต้อง แสดงหลักฐานอ้างอิงที่อยู่ในเนื้อเรื่องได้ สมเหตุสมผล	ตอบคำถามได้ถูกต้อง หลักฐานอ้างอิง สมเหตุสมผลแต่ไม่ได้อยู่ในเนื้อเรื่อง	ตอบคำถามไม่ถูกต้อง	ไม่ตอบคำถาม

เกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ 1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
1.1.1 ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติกิจกรรม 1.1.2 ตรงต่อเวลา และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรม การอ่านจับใจความแต่ต้องมีการเตือนเป็นส่วนใหญ่	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ และตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านจับใจความแต่ต้องมีการเตือนเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับและตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านจับใจความได้ด้วยตนเอง

เกณฑ์การให้คะแนน

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ 2.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
2.1.1 เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย	ไม่ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม	ตั้งใจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ	ตั้งใจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงการทำกิจกรรมให้ดีขึ้น	ตั้งใจ และรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จมีการปรับปรุงและพัฒนาการทำกิจกรรมให้ดีขึ้น
2.1.2 ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำกิจกรรมให้สำเร็จ				
2.1.3 ปรับปรุงและพัฒนาการทำกิจกรรมด้วยตนเอง				

ตัวชี้วัดที่ 2.2 ทำงานด้วยความเพียรพยายาม และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

พฤติกรรมบ่งชี้	ไม่ผ่าน (0)	ผ่าน (1)	ดี (2)	ดีเยี่ยม (3)
2.2.1 ทุ่มเทพปฏิบัติกิจกรรม อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม	ไม่ขยันอดทนในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยันและพยายามให้สำเร็จตามเป้าหมาย	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยัน และพยายามให้งานสำเร็จตามเป้าหมายและชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ	ปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความขยัน อดทน และพยายามให้สำเร็จตามเป้าหมาย ไม่ย่อท้อต่อปัญหา และชื่นชมผลงานด้วยความภาคภูมิใจ
2.2.2 พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติกิจกรรม ให้สำเร็จ				
2.2.3 ชื่นชมผลงานจากการปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความภาคภูมิใจ				

ภาคผนวก ง

แบบประเมินและผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้แผนที่ความคิดของผู้เชี่ยวชาญ

ตารางแสดงการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบภายในแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องของผู้เชี่ยวชาญ

แผนการจัดการเรียนรู้	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	
1.การอ่านจับใจความจากข่าว						
2.การอ่านจับใจความจากข่าว	1	1	1	1	1	1
3.การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	1	1	1	1	1	1
4.การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	1	1	1	1	1	1
5.การอ่านจับใจความจากนิทาน	1	1	1	1	1	1
6.การอ่านจับใจความจากนิทาน	1	1	1	1	1	1
7.การอ่านจับใจความจากบทความ	1	1	1	1	1	1
8.การอ่านจับใจความจากบทความ	1	1	1	1	1	1
9.การอ่านจับใจความจากบทเพลง	1	1	1	1	1	1
10.การอ่านจับใจความจากบทเพลง	1	1	1	1	1	1
11.การอ่านจับใจความจากข่าว	1	1	1	1	1	1
12.การอ่านจับใจความจากข่าว	1	1	1	1	1	1
13.การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	1	1	1	1	1	1
14.การอ่านจับใจความจากบทร้อยกรอง	1	1	1	1	1	1
15.การอ่านจับใจความจากนิทาน	1	1	1	1	1	1
16.การอ่านจับใจความจากนิทาน	1	1	1	1	1	1
17.การอ่านจับใจความจากบทความ	1	1	1	1	1	1
18.การอ่านจับใจความจากบทความ	1	1	1	1	1	1
19.การอ่านจับใจความจากบทเพลง	1	1	1	1	1	1
20.การอ่านจับใจความจากบทเพลง	1	1	1	1	1	1
รวม						1.00

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกร เรียนรู้ด้านความรู้ ด้าน กระบวนการ และด้านคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	5	3	4	5	22	4.40	0.89	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.72	0.40	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/ จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
9. เหมาะสมกับเวลาที่ให้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.65	0.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.75	0.28	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.73	0.37	มากที่สุด
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	5	3	4	5	22	4.40	0.89	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	5	4	4	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	5	3	4	5	22	4.40	0.89	มาก
รวม							4.46	0.78	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	25	5.00	0.00	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	3	4	5	22	4.40	0.89	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่มีความคิด	5	4	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม							4.72	0.40	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.65	0.45	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	5	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	5	5	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.75	0.28	
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	4	25	5.00	0.00	มากที่สุด
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.73	0.55	มากที่สุด
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	4	22	4.40	0.89	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	3	5	4	22	4.40	0.89	มาก
รวม							4.47	0.78	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	3	4	5	21	4.20	0.84	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.36	0.55	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.70	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	5	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.39	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.53	0.52	มากที่สุด
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชั้นงาน/ ภาระงาน	5	5	3	4	5	22	4.40	0.89	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	5	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	5	3	5	4	22	4.40	0.89	มาก
รวม							4.33	0.74	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.56	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.45	0.48	มาก

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.65	0.50	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.40	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.55	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.48	0.51	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5		23	4.60	0.55	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5		23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5		23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	4		22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.55	0.55	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.60	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.55	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชั้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 6 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.52	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.60	0.50	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	
รวม							4.27	0.48	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่มีความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.52	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.60	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	3	4	5	21	4.20	0.84	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.20	0.61	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่มีความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.49	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.45	0.50	มาก
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.55	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่มีความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.49	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.50	0.50	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.20	0.45	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมิน ได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชั้นงาน/ ภาระงาน	5	4	3	4	5	21	4.20	0.84	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.20	0.58	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 10 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	3	4	5	21	4.20	0.54	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.24	0.55	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.65	0.53	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	5	5	5	5	25	5.00	0.00	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.65	0.41	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	5	4	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.53	0.55	มากที่สุด
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	5	4	4	4	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	5	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.53	0.55	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 11 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.48	0.47	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.45	0.50	มาก
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.55	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 12 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	3	4	5	21	4.20	0.84	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.36	0.55	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	4	22	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.65	0.53	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.45	0.50	มาก
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.55	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 13 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.49	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.45	0.50	มาก
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 14 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.49	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการอ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและรายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.55	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ชัดเจน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและเกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชี้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมิน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 15 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	3	4	4	20	4.00	0.71	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.28	0.50	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.55	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.49	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.75	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.55	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	5	4	4	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.40	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 17 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	5	21	4.20	0.45	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.56	0.45	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.75	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการอ่านให้กับผู้เรียน									
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและรายบุคคล	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วม									
รวม							4.55	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน									
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและเกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน									
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความหลากหลาย	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมิน									
รวม							4.40	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 18 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.48	0.47	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.75	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.60	0.50	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.33	0.52	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 19 การอ่านจับใจความจากข่าว

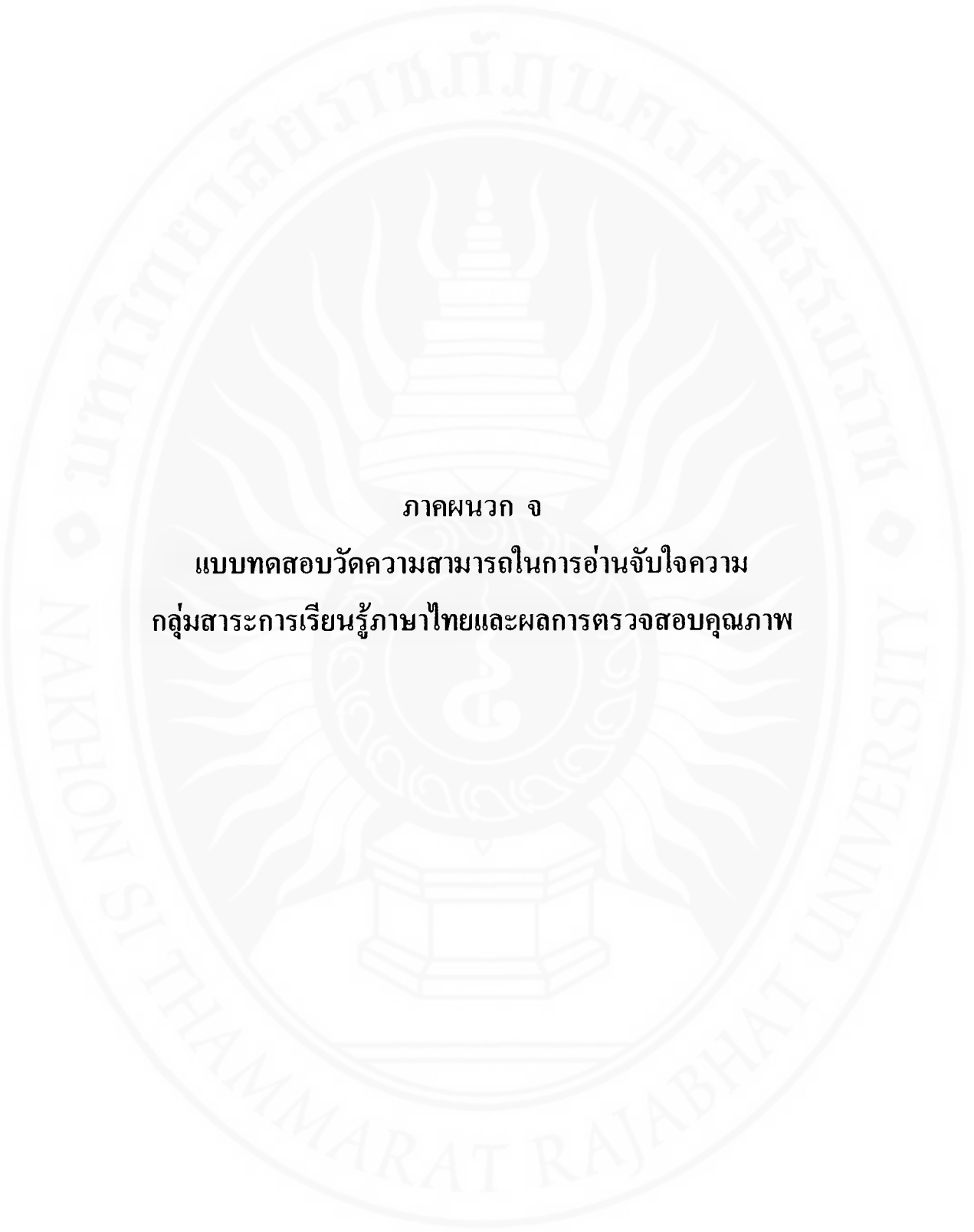
รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และ ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อ สามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อ สามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนด เหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัย ของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.52	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์ การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและ วัยของผู้เรียน	5	4	5	5	4	23	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม							4.70	0.50	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.55	0.48	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.47	0.52	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก

ตารางแสดงการประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการเรียนรู้เรื่องใจความของผู้เชี่ยวชาญ
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 20 การอ่านจับใจความจากข่าว

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
ตัวชี้วัด/จุดประสงค์									
1. ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์	5	4	4	5	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
2. จุดประสงค์การเรียนรู้แต่ละข้อสามารถปฏิบัติให้บรรลุได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ทุกข้อสามารถวัดและประเมินผลได้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
4. จุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดเหมาะสมกับเวลา เนื้อหา และวัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
5. ตัวชี้วัดเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่มีความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.40	0.47	มาก
เนื้อหาสาระ									
6. เหมาะสมกับตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
7. เหมาะสมกับระดับชั้นเรียน	5	4	5	4	5	23	4.60	0.55	มากที่สุด
8. มีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
9. เหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนและวัยของผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
รวม							4.75	0.48	มากที่สุด

รายการประเมิน	1	2	3	4	5	รวม	\bar{x}	S.D.	ความหมาย
กิจกรรมการเรียนรู้									
10. เป็นไปตามขั้นตอนการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แผนที่ ความคิด	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
11. เป็นกิจกรรมที่ฝึกกระบวนการ อ่านให้กับผู้เรียน	5	4	5	5	5	24	4.80	0.45	มากที่สุด
12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการ เรียนรู้ทั้งกระบวนการกลุ่มและ รายบุคคล	5	4	5	4	4	22	4.40	0.55	มาก
13. เป็นกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนทุก คนได้มีส่วนร่วม	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.60	0.50	มากที่สุด
สื่อการเรียนรู้									
14. เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
15. มีความหลากหลายเหมาะสมกับ วัยของผู้เรียน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
16. เข้าใจง่ายและสื่อความหมายได้ ชัดเจน	5	4	4	4	5	22	4.40	0.55	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก
การวัดผล และประเมินผล									
17. กำหนดเครื่องมือ/วิธีการวัดและ เกณฑ์การประเมินได้เหมาะสมกับ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์ กิจกรรม ชิ้นงาน/ ภาระงาน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
18. วิธีวัดผลและประเมินผลมีความ หลากหลาย	5	4	4	5	4	22	4.40	0.55	มาก
19. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการ ประเมิน	5	4	4	4	4	21	4.20	0.45	มาก
รวม							4.27	0.48	มาก

ภาคผนวก จ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและผลการตรวจสอบคุณภาพ

แบบทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หน่วยการอ่านจับใจความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว แล้วทำเครื่องหมาย × ในกระดาษคำตอบ

อ่านข่าวต่อไปนี้และตอบคำถามข้อ 1 ถึงข้อ 3

สถานการณ์น้ำท่วมในเขตกรุงเทพฯ และบริเวณรอบๆ ได้กระจายไปถึง 59 จังหวัด และกระทบรุนแรงที่สุดใน 28 จังหวัด มีประชาชนเสียชีวิตแล้วกว่า 250 คน ส่วนความเสียหายในด้านอื่นๆ มีรายงานข่าวระบุว่าอุทกภัยครั้งนี้ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมเสียหายกว่า 8 ล้านไร่ ยังทำลายบ้านเรือนถนนหนทางและโรงงานอุตสาหกรรม คาดว่าจะเสียหายกว่าแสนล้านบาท (หนังสือพิมพ์เสียงราษฎร์ ปีที่ 54 ฉบับที่ 4657 หน้า 3 วันจันทร์ที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2554)

1. จากข่าว เหตุการณ์ใดเป็นการคาดคะเนความเสียหาย
 - ก. น้ำท่วม 59 จังหวัด
 - ข. น้ำท่วมครั้งนี้ เสียหายกว่าแสนล้านบาท
 - ค. น้ำท่วมครั้งนี้กระทบรุนแรงที่สุดใน 28 จังหวัด
 - ง. น้ำท่วมครั้งนี้ได้ทำลายบ้านเรือน ถนนหนทางและ โรงงานอุตสาหกรรม
2. นักเรียนคิดว่าหลังจากน้ำท่วมครั้งนี้จะมีเหตุการณ์ใดเกิดขึ้น
 - ก. บ้านเมืองเจริญรุ่งเรือง
 - ข. เศรษฐกิจจะดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา
 - ค. น้ำท่วมครั้งนี้ทำให้เศรษฐกิจไทยตกต่ำ
 - ง. ประชาชนจะอยู่กันตามปกติ เหมือนเดิม
3. เมื่อเกิดน้ำท่วมนักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร
 - ก. เตรียมขนย้ายข้าวของขึ้นอยู่ที่สูง
 - ข. ทิ้งบ้านไปอยู่กับญาติที่ต่างจังหวัด
 - ค. อยู่เฉยๆ เพราะรัฐบาลจะช่วยเหลือเอง
 - ง. บอกพ่อแม่ให้ซื้อเรือเตรียมไว้

นักเรียนอ่านข่าวแล้วตอบคำถามข้อ 4-6

องค์การอาหารและยา (อย.) ตรวจพบว่า มีผู้ผลิตบางราย ผลิตน้ำมะนาวเทียมด้วยวิธีที่ไม่ถูกต้องและไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ซึ่งอาจทำให้เกิดการระคายเคืองกระเพาะอาหาร ท้องเสีย ท้องร่วง เป็นอันตรายต่อระบบทางเดินอาหารได้ (วารสารฟ้าดั่งมิลล์ ฉบับที่ 16)

4. จากข่าวสิ่งใดที่ไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ก. น้ำมะนาวหมดอายุ	ข. น้ำมะนาวสดจากสวน
ค. น้ำมะนาวเทียม	ง. น้ำมะนาวที่มีราคาถูก

5. นักเรียนสรุปข่าวที่อ่านได้อย่างไร

ก. อย. ตรวจสอบสินค้าไม่ทั่วถึง	ข. น้ำมะนาวเทียมทุกชนิดเป็นอันตราย
ค. น้ำมะนาวเทียมเป็นอันตรายหากกระบวนการผลิตไม่ถูกต้อง	ง. ผู้บริโภคเลิกใช้น้ำมะนาวเทียมทุกชนิด

6. นักเรียนคิดว่าเป็นหน้าที่ของใครในการตรวจสอบสินค้า

ก. เป็นหน้าที่ของ อย.	ข. เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
ค. เป็นหน้าที่ของคณะรัฐมนตรี	ง. เป็นหน้าที่ของผู้บริโภคทุกคน

อ่านบทร้อยกรองและตอบคำถาม ข้อ 7- 8

สุขภาพ	คับร้อน	ย้อมมิสุข
ไม่มีทุกข์	ร้อนด้วย	เจ็บป่วยไข้
ความแข็งแรง	ซื้อหา	มาอย่างไร
ต้องกายใจ	ฝึกฝน	ด้วยตนเอง

7. จากบทร้อยกรองคนเรามีความทุกข์เพราะสิ่งใด

ก. ไม่มีเงิน	ข. ไม่มีเสื้อผ้า
ค. เจ็บป่วย	ง. พ่อแม่แยกทางกัน

8. นักเรียนคิดว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้สุขภาพไม่ดี

ก. ไม่ได้ตรวจสุขภาพ	ข. รับประทานอาหารมากเกินไป
ค. สวมเสื้อผ้าที่ขายตามท้องตลาด	ง. ขาดการออกกำลังกายและไม่สบายใจ

อ่านบทร้อยกรอง แล้วตอบคำถาม ข้อ 9-11

ปากใจไม่ตรงกัน ความสัมพันธ์ไม่ยั่งยืน
 ใจเกลียดแต่ปากฝืน พูดแต่งลั่นลั่นความหมาย
 ปากใจให้ตรงเถิด ผลจะเกิดทั้งคั่นปลาย
 ผู้พูดใจสบาย ผู้ฟังเล่าเข้าใจตรง

9. บทร้อยกรองนี้กล่าวเน้นในเรื่องใด

ก. การสงสาร	ข. ความจริงใจ
ค. ความสำคัญของปาก	ง. ความสำคัญของการพูด

10. ผู้ที่ปากกับใจตรงกัน นักเรียนคิดว่าเป็นบุคคลลักษณะตามข้อใด

ก. ซื่อสัตย์	ข. จริงใจ
ค. ยุติธรรม	ง. หลอกหลวง

11. จากบทร้อยกรองนักเรียนควรปฏิบัติตนอย่างไรในการพูด

ก. พูดตามความรู้สึกของตนเอง	ข. พูดตามความคิดเห็นของผู้อื่น
ค. พูดเพื่อให้เพื่อนสบายใจ	ง. พูดตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

12. ทะเลขอบขี้ง สวยจริงสี่คราม

ห้องฟ้าติดน้ำ ชื่นฉ่ำสายลม

จากกลอนบทนี้ กล่าวถึงความงามของสิ่งใด

ก. ห้องฟ้า	ข. ทะเล
ค. สายน้ำ	ง. สายลม

อ่านนิทานและตอบคำถามข้อ 13- 14

มีเด็กชายคนหนึ่งชอบวิ่งแกล้วตัวอยู่เสมอ วันหนึ่งเขาไปเที่ยวเล่นในสวนได้ยินเสียง
 อี้อ่างและคางคกร้องระงมไปทั่ว เขาพยายามหาตัวมันแต่ไม่พบ แต่เขาพบกระรอกตัวหนึ่งเกาะอยู่
 บนกิ่งไม้ เขาจึงใช้ก้อนหินปากระรอกตัวนั้นหลายครั้งแต่ไม่ถูก กลับไปถูกรังผึ้งที่อยู่บนกิ่งไม้ใกล้ๆ
 นั้นเอง ผึ้งผึ้งจึงรุมต่อยเด็กคนนั้นจนบาดเจ็บ

13. นักเรียนคิดว่าเหตุการณ์เรื่องนี้น่าจะเกิดขึ้นเวลาใด

ก. กลางคืนในฤดูหนาว	ข. กลางวันในฤดูร้อน
ค. กลางคืนในฤดูฝน	ง. กลางวันในฤดูฝน

14. ถ้านักเรียนเป็นเด็กชายในเรื่องนี้นักเรียนจะปฏิบัติตนอย่างไร

ก. หาตัวอึ่งอ่างและคางคกให้พบ	ข. เมื่อพบกระรอกจะไล่มันไปที่อื่น
ค. วางแผนกำจัดฝูงในวันหลัง	ง. ไม่ทำร้ายสัตว์ที่อยู่ในสวน

อ่านนิทานแล้วตอบคำถาม ข้อ 15 – 18

กาลครั้งหนึ่งมีชวานาและภรรยาอาศัยอยู่ริมน้ำ ขณะที่ภรรยาอยู่หลังบ้าน พบเต่าตัวหนึ่ง อยู่กลางแดด จึงนำเต่าไปปล่อยที่บ่อน้ำบ้าน คินหนึ่งเต่าได้บอกให้ชวานาสร้างแพโดยด่วน ต่อมาไม่นานก็เกิดพายุใหญ่และน้ำท่วมหมู่บ้านนั้น ชวานาและภรรยาพร้อมด้วยสัตว์เลี้ยงลงแพหนีไปได้ ทั้งนี้เพราะเต่ากตัญญูได้เตือนให้รู้อันตรายล่วงหน้า

15. ภรรยาชวานาพบเต่าที่ไหน

ก. หลังบ้าน	ข. ริมคลอง
ค. หน้าบ้าน	ง. ในบ่อน้ำ

16. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

- (1) ภรรยาปล่อยเต่า (2) ชวานาสร้างแพ
(3) ภรรยาพบเต่า (4) เกิดพายุใหญ่

ก. 1 , 2 , 3 , 4	ข. 2 , 1 , 3 , 4
ค. 3 , 4 , 2 , 1	ง. 3 , 1 , 2 , 4

17. จากการอ่านนิทาน นักเรียนคิดว่าให้ข้อคิดในเรื่องใด

ก. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	ข. ความกตัญญู
ค. ความรักสามัคคี	ง. ความซื่อสัตย์

18. จากนิทานนักเรียนคิดว่าจะมีเหตุการณ์ใดตามมา

ก. น้ำท่วมทำให้เต่าตาย	ข. แพของชวานาแตก
ค. ชวานา ภรรยา สัตว์เลี้ยงปลอดภัย	ง. ภรรยาชวานานำเต่าตัวนั้นมาเลี้ยงไว้ที่บ้าน

อ่านบทความและตอบคำถามข้อ 19- 22

หลายฝ่ายเกรงว่ารถบรรทุกหนัก จะออกต่อเนื่องวันละหลายสิบเที่ยวเป็นเวลานานนับปี แรงสั่นสะเทือนและน้ำหนักรถบรรทุก จะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างขององค์พระธาตุเจดีย์ ชำรุดทรุดโทรมพังครืนลงมาได้ ซึ่งเท่ากับว่าชาวนครศรีธรรมราชและชาวพุทธ ได้สูญเสียสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดแห่งหนึ่งในทางพุทธศาสนาไปอย่างน่าเสียดาย (ไพฑูริย์ อินทศิลา หนังสือพิมพ์รักบ้านเกิด นครศรีธรรมราช ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2554 หน้า 8)

19. จากบทความผู้เขียนให้ความสำคัญกับสิ่งใด

ก. รถบรรทุก	ข. ชาวนครศรีธรรมราช
ค. พระบรมธาตุเจดีย์	ง. ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

20. จากบทความเหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อนเหตุการณ์อื่น

ก. รถบรรทุกเข้าออก	ข. ชาวนครศรีธรรมราชสูญเสียสิ่งมีค่า
ค. พระบรมธาตุเจดีย์ชำรุด	ง. แรงสั่นสะเทือนของน้ำหนักรถบรรทุก

21. จากบทความทำให้นักเรียนมองเห็นวิถีชีวิต ของชาวนครศรีธรรมราชอย่างไร

ก. มีความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์	ข. พระบรมธาตุเจดีย์เป็นศูนย์รวมจิตใจ
ค. ผู้คนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ	ง. ยึดถือแนวทางประชาธิปไตย

22. ข้อความใดที่แสดงให้เห็นว่าพระบรมธาตุเจดีย์ยังไม่ได้เสียหาย

ก. หลายสิบเที่ยว	ข. ส่งผลกระทบต่อ
ค. หลายฝ่ายเกรงว่า	ง. ไปอย่างน่าเสียดาย

อ่านข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม ข้อที่ 23 – 24

จากช่วงกลางวันที่ได้เห็นร่างเวียนครกแบบต้นฉบับ ตกกลางคืนในวันลอยกระทงมีการประกวดรำวงด้วย แต่ที่รู้สึกผิดหวังเล็กๆ ที่ไม่ใช่แบบเวียนครก ซึ่งมีลีลาท่าทางและเพลงเฉพาะเป็นแบบฉบับของตัวเอง (ห้องเรียนวัฒนธรรม รำวงเวียนครกท่าเรือ สมโภชน์ นาคกล่อม)

23. ผิดหวังเล็กๆ หมายถึงอะไร

ก. ผิดหวังเล็กน้อย	ข. ผิดหวังพอสมควร
ค. ผิดหวังมาก	ง. ไม่ผิดหวัง

24. ถ้าเป็นนักเรียนจะทำอย่างไรต่อไปกับเหตุการณ์ดังกล่าว

ก. อยู่เฉยๆ	ข. สืบค้นการร้ายวงเวียนครกแบบต้นฉบับ
ค. พัฒนาร้ายวงเวียนครกให้ทันสมัย	ง. เขียนบทความเรื่องร้ายวงเวียนครก

อ่านบทเพลงต่อไปนี้แล้วตอบคำถามตั้งแต่ข้อ 25-28

ห้องทุ่งเขียวขจี แว่วเสียงชะนีก้องแนวไพร ช่างยืนตัวโคลงไปมา ม้าลาเดินตามกันไป
สิงโตแมวลายเสือปลา กวางเดินดงแคเดียว ชะนีเปรียวโยนตัวลงมา นกกินปลาเกาะบนยอดยาง
นางนวลบินวนเวียน นกกระเรียนเดินตามคูกวาง นกกระยางบินลับตาไป

25. ผู้เขียนรู้สึกอย่างไรเมื่อเห็นสัตว์ต่างๆ

ก. มีความเพลิดเพลินใจ	ข. มีความดีใจที่ได้เที่ยวป่า
ค. รู้สึกตื่นเต้นเมื่อเห็นสัตว์	ง. รู้สึกหวงใยสัตว์

26. จากบทเพลงผู้เขียนมีจุดประสงค์อย่างไร

ก. สัตว์อยู่ตามธรรมชาติ	ข. ไม่ให้ทำลายสัตว์ทุกชนิด
ค. สัตว์ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	ง. ไม่ให้คนเห็นแก่ตัว

“แสนสุขสมใจเพลิน น่ารักเหลือเกินเพื่อนทั้งหลาย ขอเชิญชวนกันเอ็นดู ให้อยู่กันตามสบาย
ขออย่าทำลายล้างมัน”

27. จากเนื้อเพลงเป็นข้อความในลักษณะใด

ก. การบังคับ	ข. การถามความคิดเห็น
ค. การอธิบายให้เห็นภาพ	ง. การขอร้อง

28. ถ้าหากนักเรียนพบสัตว์อย่างในบทเพลงนี้นักเรียนจะทำสิ่งใดเป็นลำดับแรก

ก. เข้าไปดูให้ใกล้ที่สุด	ข. เอาก้อนหินขว้างให้นกบิน
ค. ยืนชมอยู่ห่างๆ สังเกตรูปร่างของสัตว์	ง. เอาอาหารให้สัตว์กินจนอิ่ม

อ่านบทเพลงและตอบคำถามข้อ 29- 30

อย่าเถียงคร้านการทำงานนะพวกเรา
งานหนักงานเบา เหนื่อยแล้วเรา พักผ่อนก็หาย
ไม่ทำงาน หลบหลีกงาน เฝ้าเถียงคร้าน
เอาแต่สบาย แก่งนตาย ขอทำนายว่าไม่เจริญ (ซ้ำ)

29. จากบทเพลงต้องการสอนเรื่องอะไร

ก. ความประหยัด

ข. ความขยัน

ค. ความอดทน

ง. ความซื่อสัตย์

30. ถ้าหากเราปฏิบัติตามบทเพลงนี้ชีวิตจะเป็นอย่างไร

ก. ไม่มีความเจริญ

ข. มีแต่ความเหนื่อย

ค. มีความมั่นคงในชีวิต

ง. มีคนรักตลอดเวลา

ผลการประเมินความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ (IOC)
ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านจับใจความกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อ ที่	คะแนนของผู้เชี่ยวชาญคนที่					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
4	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
5	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
6	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
10	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	1	-1	0	-1	0	-0.2	ใช้ไม่ได้
21	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
25	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
26	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
34	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
35	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
36	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
37	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
38	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
39	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
40	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
41	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
42	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
43	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
44	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
45	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
46	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
47	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
48	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
49	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
50	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ข้อ ที่	ผู้เชี่ยวชาญ					IOC	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
51	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
52	1	1	0	1	1	0.80	ใช้ได้
53	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
54	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
55	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
56	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
57	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
58	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
59	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
60	1	1	1	1	1	1.00	ใช้ได้

แสดงค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดความสามารถการอ่านจับใจความ
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ความหมาย
1	.78	.44	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
2	.56	.40	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
3	.68	.32	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
4	.64	.32	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
5	.70	.44	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
6	.82	.28	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดี
7	.68	.56	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
8	.68	.56	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
9	.52	.08	ยากปานกลางอำนาจจำแนกไม่ดี
10	.56	.48	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
11	.42	.20	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
12	.82	.28	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดี
13	.80	.32	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดี
14	.64	.48	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
15	.66	.44	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
16	.64	.24	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
17	.20	.00	อำนาจจำแนกเป็น 0 (ตัดทิ้ง)
18	.80	.40	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดี
19	.32	.24	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
20	.12	-.16	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
21	.42	.52	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
22	.32	-.08	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
23	.52	.64	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
24	.62	.20	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
25	.84	.32	ง่ายมาก อำนาจจำแนกดี

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ความหมาย
26	.28	.48	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
27	.78	.44	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
28	.70	.60	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
29	.64	.72	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
30	.70	.44	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
31	.56	.64	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
32	.52	.72	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
33	.58	.52	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
34	.56	.48	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
35	.66	.28	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
36	.74	.36	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
37	.50	.44	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
38	.48	.80	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
39	.38	.36	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
40	.56	.48	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
41	.44	.32	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
42	.70	.52	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
43	.64	.56	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
44	.60	.56	ค่อนข้างง่ายอำนาจจำแนกดี
45	.46	.36	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
46	.16	-.24	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
47	.68	.64	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
48	.60	.56	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
49	.38	.20	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
50	.26	-.12	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)

ข้อที่	ค่าความยากง่าย (P)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	ความหมาย
51	.50	.28	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
52	.44	.48	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
53	.42	.60	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
54	.56	.64	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
55	.56	.48	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี
56	.60	.80	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
57	.30	.20	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
58	.38	.44	ค่อนข้างยากอำนาจจำแนกดี
59	.60	.48	อำนาจจำแนกเป็นลบ(ตัดทิ้ง)
60	.58	.44	ยากง่ายปานกลางอำนาจจำแนกดี

คัดเลือกแบบทดสอบการอ่านจับใจความชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามจุดประสงค์จำนวน 30 ข้อ

จุดประสงค์ เนื้อหา	บอกรายละเอียด	ตีความ	สรุปความ และข้อคิด	นำไปใช้	รวม
ข่าว	2, 8	3, 11	10	5	6
บทร้อยกรอง	14,24	15,21	19	23	6
นิทาน	31,32	26,34	33	30	6
บทความ	37,38	41,47	40	48	6
บทเพลง	51,55	53,60	52	54	6
รวม					30

ผลการวิเคราะห์รายฉบับ

วิชา ท 14101 ภาษาไทย เทอม 2/2555 อาจารย์ผู้สอน : นางศิริพร เปาะทองคำ

จำนวนข้อสอบ	30
จำนวนกระดาษคำตอบ	50
คะแนนเฉลี่ย	15.8600
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	7.2443
ความเชื่อมั่น KR - 20	.8994
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	2.2974

ภาคผนวก ฉ

แบบวัดเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
และการตรวจสอบคุณภาพของแบบวัดเจตคติ

**แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4**

คำชี้แจง

1. แบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นี้ ใช้วัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ขอให้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นอย่างเสรีและแบบวัดเจตคตินี้ไม่มีผลต่อการเรียนหรือคะแนนสอบของ นักเรียนแต่ประการใด

2. ให้นักเรียนอ่านข้อคำถามในแต่ละข้อแล้วพิจารณาให้รอบคอบแล้วจึงแสดง ความรู้สึกโดยให้นักเรียนทำเครื่องหมาย / ในช่องทางขวามือเพียงคำตอบเดียวให้ตรงกับความคิดเห็นของนักเรียน แบบวัดเจตคติมีทั้งหมด 18 ข้อ แต่ละข้อมีความหมาย 5 ระดับดังนี้

5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อ	ความคิดเห็น รายการ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
1	เมื่อฉันเรียนเนื้อหาที่เป็นวรรณคดี รู้สึกมีความสุข					
2	บทอาขยานอ่านแล้วไพเราะได้ข้อคิด					
3	ภาถินเป็นสิ่งที่มีความค่าทางจิตใจจึง ควรอนุรักษ์ไว้					

ข้อ	ความคิดเห็น รายการ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
4	ฉันไม่มีความสุขเมื่อถึงชั่วโมงกลุ่ม สาระการเรียนรู้ภาษาไทย					
5	เนื้อหาในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยยากเกินไป					
6	กิจกรรมในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยสนุกสนาน					
7	ฉันชอบฟังนิทานในชั่วโมงกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทย					
8	ฉันเบื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพราะทำกิจกรรมแต่ในห้องเรียน เท่านั้น					
9	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยทำให้ ฉันอ่านหนังสือได้ดี					
10	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยให้จิตใจดี					
11	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยทำให้ฉันสื่อสารกับคนอื่น ได้เป็นอย่างดี					
12	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยช่วยใน การเรียนต่อระดับสูง					
13	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ช่วย ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์					

ข้อ	ความคิดเห็น รายการ	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
		5	4	3	2	1
14	ฉันไม่เคยได้ประโยชน์จากการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเลย					
15	การเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยไม่มีผลกับวิชาอื่น					

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางแสดงค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1.00	ใช้ได้
2	1	1	1	1.00	ใช้ได้
3	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
4	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
5	1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
6	1	1	1	1.00	ใช้ได้
7	1	1	1	1.00	ใช้ได้
8	1	1	1	1.00	ใช้ได้
9	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
10	1	1	1	1.00	ใช้ได้
11	1	1	1	1.00	ใช้ได้
12	1	1	1	1.00	ใช้ได้
13	1	1	1	1.00	ใช้ได้
14	1	1	1	1.00	ใช้ได้
15	1	1	1	1.00	ใช้ได้
16	1	1	1	1.00	ใช้ได้
17	1	1	1	1.00	ใช้ได้
18	1	1	1	1.00	ใช้ได้
19	1	1	1	1.00	ใช้ได้
20	0	1	0	0.33	ใช้ได้

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC	สรุป
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
21	1	1	1	1.00	ใช้ได้
22	1	1	1	1.00	ใช้ได้
23	1	1	1	1.00	ใช้ได้
24	1	0	0	0.33	ใช้ไม่ได้
25	1	1	1	1.00	ใช้ได้
26	1	1	1	1.00	ใช้ได้
27	1	1	1	1.00	ใช้ได้
28	1	1	1	1.00	ใช้ได้
29	1	1	1	1.00	ใช้ได้
30	1	1	1	1.00	ใช้ได้
31	1	1	1	1.00	ใช้ได้
32	1	1	1	1.00	ใช้ได้
33	1	-1	1	0.33	ใช้ไม่ได้
34	1	0	1	0.67	ใช้ได้
35	1	-1	0	0.00	ใช้ไม่ได้
36	1	1	1	1.00	ใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (Sig)	สรุป
1	0.00	ใช้ได้
2	0.34	ใช้ไม่ได้
3	0.00	ใช้ได้
4	0.00	ใช้ได้
5	0.85	ใช้ไม่ได้
6	0.34	ใช้ไม่ได้
7	0.16	ใช้ไม่ได้
8	0.43	ใช้ไม่ได้
9	0.05	ใช้ได้
10	0.00	ใช้ได้
11	0.01	ใช้ได้
12	0.01	ใช้ได้
13	0.15	ใช้ไม่ได้
14	0.59	ใช้ไม่ได้
15	0.84	ใช้ไม่ได้
16	0.07	ใช้ไม่ได้
17	0.92	ใช้ไม่ได้
18	0.84	ใช้ไม่ได้
19	0.00	ใช้ได้
20	0.92	ใช้ไม่ได้
21	0.02	ใช้ได้
22	0.00	ใช้ได้

ตารางวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (Sig)	สรุป
23	0.07	ใช้ไม่ได้
24	0.00	ใช้ได้
25	0.00	ใช้ได้
26	0.00	ใช้ได้
27	0.01	ใช้ได้
28	0.00	ใช้ได้

หาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดเจตคติต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีค่าเท่ากับ 0.77

ภาคผนวก ช

คะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนความสามารถในการอ่านจับใจความ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยโดยใช้แผนที่ความคิด

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
1	16	19
2	17	23
3	16	17
4	10	16
5	16	23
6	21	25
7	19	26
8	24	25
9	16	18
10	14	17
11	23	26
12	19	24
13	24	29
14	19	26
15	18	24
16	11	18
17	17	19
18	19	23
19	18	20
20	16	18
21	18	26
22	16	21
23	17	23
24	16	18

ลำดับที่	คะแนนก่อนเรียน	คะแนนหลังเรียน
25	22	28
26	16	18
27	17	23
28	12	21
29	13	20
30	17	24
31	8	13
32	11	14

The image features a large, faint watermark of the seal of Nakhon Si Thammarat Rajabhat University. The seal is circular and contains a central emblem of a tiered stupa with a flame-like top, surrounded by a sunburst. The text "มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช" is written in Thai script along the top inner edge, and "NAKHON SI THAMMARAT RAJABHAT UNIVERSITY" is written in English along the bottom inner edge.

ภาคผนวก ซ

ตัวอย่างผลงานนักเรียนและบันทึกหลังสอน

แบบฝึกหัดการอ่านจับใจความจากข่าว

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากข่าว ครอบคลุม ๕๐ ปี แหลมตะลุมทุก โดยการตอบคำถามและ
 อ้างอิงหลักฐานจากเนื้อหาในข่าวมาประกอบ

๑. จุดประสงค์ของการนำเสนอข่าว ครอบคลุม ๕๐ ปี แหลมตะลุมทุก คืออะไร

ตอบ..... ผู้สนใจสืบหาความจริง

หลักฐานอ้างอิง..... ส่วนนี้ สืบค้นที่พระตำหนักอนันตวิลาส

๒. นักเรียนคิดว่ามีเหตุการณ์ใดบ้างเกิดขึ้นหลังจากการเกิดวาตภัยครั้งนี้

ตอบ..... ไร้ที่อยู่อาศัย บ้านเรือนพังเสียหาย

หลักฐานอ้างอิง..... ไร้ที่อยู่อาศัย ๑๖,๑๗๐ คน อาศัยบ้านเรือน

ชั่วคราวตามทั่วถึง ๑๑,๒๔๖

๓. นักเรียนมีความรู้สึกอย่างไรเมื่ออ่านข่าว ครอบคลุม ๕๐ ปี แหลมตะลุมทุก

ตอบ..... รู้สึกเศร้าใจ

หลักฐานอ้างอิง..... ผู้เสียชีวิต ๑,๐๓๐ คน

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนจับใจความจากข่าวโดยการบอกข้อคิด และแนวปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

๑. นักเรียนบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านข่าว ครอบคลุม ๕๐ ปี แหลมตะตุมทุก

ตอบ..... มาสลาห์หรือให้บ้านเรือนทิ้งเดือนนาย ✓ 1

๒. นักเรียนมีวิธีการอย่างไรให้ตนเองได้รับความเสียหายน้อยที่สุดเมื่อประสบกับภัยธรรมชาติ

ตอบ..... เตรียมอุปกรณ์รับข้อกั้นมาสลาห์ ✓ 1

ต.ท. เกกฉัตร อินทร์น. ชั้น ป.4

Date: 21/10/22

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทหรือกรองเรื่อง คติคติ ทำคิ แล้วจับใจความโดยใช้นั้นที่ความคิด ตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้

1. 10/4/1604 3
 2. 1
 3. 1
 4. 1
 5. 1
 6. 1
 7. 1
 8. 1
 9. 1
 10. 1
 11. 1
 12. 1
 13. 1
 14. 1
 15. 1
 16. 1
 17. 1
 18. 1
 19. 1
 20. 1
 21. 1
 22. 1
 23. 1
 24. 1
 25. 1
 26. 1
 27. 1
 28. 1
 29. 1
 30. 1
 31. 1
 32. 1
 33. 1
 34. 1
 35. 1
 36. 1
 37. 1
 38. 1
 39. 1
 40. 1
 41. 1
 42. 1
 43. 1
 44. 1
 45. 1
 46. 1
 47. 1
 48. 1
 49. 1
 50. 1
 51. 1
 52. 1
 53. 1
 54. 1
 55. 1
 56. 1
 57. 1
 58. 1
 59. 1
 60. 1
 61. 1
 62. 1
 63. 1
 64. 1
 65. 1
 66. 1
 67. 1
 68. 1
 69. 1
 70. 1
 71. 1
 72. 1
 73. 1
 74. 1
 75. 1
 76. 1
 77. 1
 78. 1
 79. 1
 80. 1
 81. 1
 82. 1
 83. 1
 84. 1
 85. 1
 86. 1
 87. 1
 88. 1
 89. 1
 90. 1
 91. 1
 92. 1
 93. 1
 94. 1
 95. 1
 96. 1
 97. 1
 98. 1
 99. 1
 100. 1

1. 1
2. 1
3. 1
4. 1

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านนิทานที่บ้าน เรื่องลูกกตัญญู แล้วจับใจความโดยใช้แผนที่ความคิดตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้

หนึ่งทศวรรษ 9
 หนึ่งทศวรรษ 1
 หนึ่งทศวรรษ 1
 หนึ่งทศวรรษ 5
 หนึ่งทศวรรษ

๐.๑๕-๒๐๐๐๐๐ การสอน. วันที่ ๒๑.๔

๐.๑๕-๒๐๐๐๐๐

ใบงานที่ ๒

คำชี้แจง นักเรียนอ่านบทความเรื่องบ้านของเรา แล้วจับใจความ โดยใช้แผนที่ความคิดตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้

ใบงานที่ ๒

คำขึ้นใจ นักเรียนอ่านบทเพลงพระราชนิพนธ์ โกลีกรุง แล้วจับใจความโดยใช้นั้นที่ความคิดตามลำดับขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้

ชื่อ
เลข
3
1
1
1
1
1
1
1
1

Dr.
30/10/56

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านจับใจความจากข่าว

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่ 7 มกราคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30- 15.30 นาฬิกา

นักเรียนอธิบายความหมายของคำศัพท์ได้ถูกต้องผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 93.75

นักเรียนบอกรายละเอียดของข่าวโดยการเขียนแผนที่ความคิดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90.63

นักเรียนสรุปความรู้โดยการเขียนแผนที่ความคิดผ่านเกณฑ์ร้อยละ 93.75

นักเรียนนำความรู้ที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยการเขียนแผนที่ความคิดได้
สมเหตุสมผลร้อยละ 90.63

การสังเกตพฤติกรรม

นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม ทำตามข้อตกลง รับผิดชอบจนเสร็จทุกคน

นักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส มีน้ำใจกับผู้อื่น และมีความกระตือรือร้นในการเขียนแผนที่
ความคิดทุกคน

นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90.63

ศิริพร เปาะทองคำ

ผู้สอน

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 การอ่านจับใจความจากข่าว

เวลา 1 ชั่วโมง

วันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2556 เวลา 14.30- 15.30 นาฬิกา

.....
 นักเรียนตอบคำถามได้ถูกต้อง พร้อมกับอ้างอิงหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผลได้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 87.50

นักเรียนสรุปความรู้บอกข้อคิด พร้อมอธิบาย ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90.63

นักเรียนอธิบายการนำความรู้ที่อ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันที่สืบเนื่องมาจากการเขียนแผนที่ความคิดได้สมเหตุสมผลร้อยละ 90.63

การสังเกตพฤติกรรม

นักเรียนมีความตั้งใจในการทำกิจกรรม ทำตามข้อตกลง รับผิดชอบจนเสร็จทุกคน

นักเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส มีน้ำใจกับผู้อื่น และนำเสนอผลงานด้วยความภาคภูมิใจทุกคน

นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 90.63

ศิริพร เปาะทองคำ

ผู้สอน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางศิริพร เปาะทองคำ
วัน เดือน ปีเกิด	15 ธันวาคม 2510
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สถานที่ผู้ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 1/6 หมู่ที่ 10 ตำบลท่าเรือ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80290
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	รับราชการครู โรงเรียนวัดสว่างอารมณ์ อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80290
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2528	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2532	กศ.บ. (การประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
พ.ศ. 2555	ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช